Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 86 (14)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα . . . . » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ!

Ὁ Ἀναστάσιος Τσιτσιμίδας μᾶς γράφει: Γιατὶ οἱ πέτρες βγάζουν σπίθες ὅταν κτυπηθοῦν μεταξύ των;

Ἀπάντηση: Δὲν πετοῦν ὅλες οἱ πέτρες σπίθες. Οἱ σκληρὲς πέτρες καὶ εἰδικὰ ὁ πυρίτης λίθος ἢ τσακμακόπετρες. Ὅταν κτυπηθοῦν μεταξύ των ἢ διὰ σκληροῦ μετάλλου (ἀτσαλιοῦ) ἐκφεύγουν μόρια, τὰ ὁποῖα, συνεπείᾳ τῆς ἰσχυρᾶς τριβῆς ἀναφλέγονται.

Ὁ Ἀναστάσιος Τσιτσιμίδας μὲ ἐρωτᾶ: «Τί εἶναι ρομπότ»;

Ἀπάντηση: Ρομπότ εἶναι ὁ μηχανικὸς ἄνθρωπος. Δηλαδὴ ἕνα ὁμοίωμα ἀνθρώπου ποὺ ἐκτελεῖ αὐτόματα ὡρισμένες σκόπιμες κινήσεις καὶ ὁμιλεῖ διὰ φωνογραφικῆς συσκευῆς. Μεταφορικῶς λέμε κάθε ἄνθρωπο ἢ καλλίτερα ὁμάδες ἀνθρώπων ἢ λαοὺς ποὺ ὑπακούουν τυφλὰ εἰς τοὺς ἀρχηγούς τους. Ἐλέγαμε π.χ. Οἱ Γερμανοὶ στρατιῶται ἐνεργοῦν σὰν Ρομπότ. Οἱ Ρῶσσοι, ὑπὸ τὸ Σταλινικὸ καθεστὼς ἦσαν ρομπὸτ κλπ.

Ὁ Κώστας Χρ. Μποσινάκης μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ὁ φόβος προκαλεῖ ὠχρότητα στὸ πρόσωπο;

Ἀπάντηση: Ὁ φόβος, ἡ συγκίνηση, κλπ. προκαλεῖ ὡρισμένες ἐσωτερικὲς ἐκκρίσεις αἱ ὁποῖαι συντελοῦν στὸν ἀποχρωματισμὸ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος.

Ὁ Βασίλειος Εὐαγγέλου Ρουσσάκης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖον τὸ πρῶτον μουσικὸν ὄργανον, πότε κατεσκευάσθη καὶ ὑπὸ ποίου;

Ἀπάντηση: Δὲν εἶναι γνωστόν. Ἡ μυθολογία ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐπενόησε τὴν λύραν ποὺ τὴν ἔφτιασε ἀπὸ τὸ καβούκι τῆς χελώνας τὸ ὁποῖον μετεσκεύασε σὲ «ἠχεῖον» τοῦ μουσικοῦ του ὀργάνου. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὴν λύραν μὲ τὸ ὄνομα φόρμιγξ καὶ κίθαρις καὶ τὶς χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀοιδοὶ Φήμιος καὶ Δημόδοκος.

Ὁ αὐλὸς ἐπίσης εἶναι ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα μουσικὰ ὄργανα. Καὶ λέγοντας αὐλὸν ἐννοοῦμε φυσικὰ τὴν φλογέραν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μὴ γνωρίζοντας τοὺς κατασκευαστὰς τῶν πρώτων μουσικῶν ὀργάνων ἀπέδωσαν αὐτὰ εἰς θεοὺς ἢ θεότητες. ὅπως στὸν Ἑρμῆ, τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν Πάνα κλπ. κλπ.

Ὁ Βασ. Εὐαγγ. Ρουσσάκης μὲ ἐρωτᾶ: Τί σημαίνουν αἱ λέξεις ἀγχίνους καὶ τί ἡ χαμερπὴς καὶ ἀπὸ ποῦ παράγονται;

Ἀπάντηση: α) Τὸ ἀγχίνους προέρχεται ἀπὸ τὸ ἐπίρρημα ἄγχι, ποὺ σημαίνει πλησίον, ἐγγὺς κοντά, ἀλλὰ καὶ γρήγορα, ταχέως, καὶ ἀπὸ τὸ οὐσιαστικὸν νοῦς. Ἀγχίνους λοιπὸν εἶναι αὐτὸς ποὺ γρήγορα καταλαβαίνει, αὐτὸς ποὺ ἔχει ἑτοιμότητα πνεύματος, αὐτὸς ποὺ βρίσκεται πάντοτε καντὰ στὸ μυαλό.

β) Ἡ λέξη χαμερπὴς προέρχεται ἀπὸ τὶς λέξεις ὁ «χαμαὶ ἕρπων». αὐτὸς δηλαδὴ ποὺ σέρνεται στὴ γῆ. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἀρχικὴ σημασία τῆς λέξεως. Ὁ κατὰ γῆς. Σήμερα ἔχει τὴ σημασία τοῦ ταπεινοῦ, τοῦ εὐτελῆ, τοῦ εὐτελῶς κολακεύοντος, τοῦ χυδαίου.

Ὁ Ἀθανάσιος Φάκας μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ πατρίδα μας Μακεδονία;

Ἀπάντηση: Τὸ ὄνομα Μακεδονία ἀναφέρεται γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτο, προέρχεται δὲ ἀπὸ καθαρῶς ἑλληνικὲς λέξεις, δηλαδὴ τὸ μακεδνὸς ἢ μακεδανὸς ποὺ σημαίνει μακρός, ὑψηλός. Καὶ ἡ λέξη αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὸ δωρικὸ Μᾶκος ποὺ σημαίνει μῆκος, Κατὰ τὴ μυθολογία τὸ ὄνομα Μακεδονία προῆλθε ἀπὸ τὸν Μακεδόνα μυθικὸ γενάρχη τῶν Μακεδόνων. Καὶ ἦταν ὁ Μακεδὼν αὐτὸς υἱὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Θυίας θυγατέρας τοῦ Δευκαλίωνα. Ὑποστηρίζεται ἀκόμη ἀπὸ τὴ μυθολογία ὅτι ἡ χώρα πῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν Μακεδόνα ἢ Μάκεδνον γιὸ τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Ἀρκαδίας Λυκάονα καὶ ἔγγονο τοῦ Πελασγοῦ. Ὁ Ἡρόδοτος λέγει ὅτι οἱ Μακεδόνες ἦταν Δωρικὴ φυλὴ καὶ πῆρε τὸ ὄνομα Μακεδνὸν Ἔθνος, ὅταν ἡ φυλή του διώχτηκε ἀπὸ τὴν Ἑστιαιώτιδα τῆς Θεσσαλίας καὶ πῆγε καὶ ἐγκατεστάθηκε στὶς ὑπωρεῖες τῆς Πίνδου. Καὶ γιὰ νὰ σᾶς προλάβω Ἑστίαια ἦταν πόλη τῆς Θεσσαλίας πάνω στὸν Ὄλυμπο. Ἑστιαιῶτις δὲ ἦταν ἡ περὶ τὴν Ἑστιαίαν χώρα.

Ὁ Ἀθανάσιος Φάκας μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἦταν ὁ πρῶτος Βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας;

Ἀπάντηση: Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὸν Πυραίχμην, ὁ ὁποῖος ἐξεστράτευσε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Παιόνων, κατοίκων τῆς κοιλάδος τοῦ Ἀξιοῦ, στὴν Τροία καὶ πῆρε μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται στὰ 1193 - 1184 π.Χ. Μὰ γιὰ τὴν ἱστορικὴ περίοδο σὰν πρῶτος βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας ἀναφέρεται ὁ Κάρανος. Αὐτὸς κατὰ τὸν Θεόπομπον εἶναι ὁ γενάρχης τῆς Βασιλικῆς Μακεδονικῆς δυναστείας καὶ ἱδρυτὴς τῆς Μακεδονικῆς Πρωτευούσης Αἰγαί. Σύμφωνα μὲ τὶς σχετικὲς πληροφορίες ἦταν ἀπόγονος τοῦ Ἡρακλείδου Τημένου βασιλιᾶ τῆς Ἀργολίδας. Ἐξεστράτευσε ἀπὸ τὸ Ἄργος καὶ κατάκτησε τὴ Μακεδονία. Ὁ Κάρανος ἔζησε στὸν 8ο αἰῶνα π. Χ. Ὡστόσο ὁ Ἡρόδοτος θέλει τὸν βασιλέα Πέρδικα τὸν Α' ὡς ἱδρυτὴ τῆς Μακεδονικῆς δυναστείας καὶ δὲν ἀναφέρει καθόλου τὸν Κάρανο!

Ὁ Α. Ἀντωνόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ὅταν σπάζουμε χλωρὰ καρύδια μαυρίζουν τὰ χέρια μας;

Ἀπάντηση: Τὰ φύλλα τῆς καρυδιᾶς καθὼς καὶ ὁ πράσινος φλοιὸς τοῦ καρυδιοῦ περιέχουν τὴν λεγομένην καρυδίνην καὶ καρυώνην. Τὸ πρῶτον εἶναι ἀλκαλοειδὲς ἡνωμένον μετὰ μεγάλης ποσότητος ταννίνης. Ἡ ταννίνη εἶναι ἡ χρωστικὴ οὐσία ποὺ μαυρίζει τὰ χέρια.

Ὁ Ἔλατος μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς παράγεται ἡ θερμότης ὅταν βρέχεται ἡ ἄσβεστος;

Ἀπάντηση: Ὅταν ἀποχωρίζεται ὁ ἀσβεστόλιθος μέσα στὰ ἀσβεστοκάμινα εἰς ἀσβέστη — ὀξείδιον τοῦ ἀσβεστίου (ἀσβέστη)—καὶ εἰς διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος (ἀέριον ποὺ διαχύνεται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν) τὸ ὀξείδιον τοῦ ἀσβεστίου ἀπορροφᾶ μεγάλην ποσότητα θερμίδων. Ὅταν τοῦτο βραχῆ μὲ νερὸ αὐξάνει εἰς ὄγκον καὶ διαχέει μεγάλην θερμότητα.

Ὁ Στυλιανὸς Καλανταρίδης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι ὁ Γκαῖτε;

Ἀπάντηση: Ὁ Γκαῖτε (τὸ ὄνομά του Ἰωάννης Βόλφαγκ Γκαῖτε) γεννήθηκε στὶς 28 - 8 - 1749 στὴν Φραγκφούρτη τοῦ Μοίνου καὶ πέθανε στὶς 22 - 3- 1832 στὴ Βαϊμάρη. Εἶναι ὁ μεγαλείτερος Γερμανὸς ποιητὴς καὶ ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους τοῦ κόσμου. Ὁ πατέρας του ἦταν αὐτοκρατορικὸς σύμβουλος. Ἔγραψε ἀνάμεσα στ' ἄλλα: τὸ μυθιστόρημα τὰ βάσανα τοῦ Νεαροῦ Βέρθερ (1774); τὸ δράμα Γκάϊτ, φὸν Μπερλιχίνγκεν (1773), «Κλαβίγκο», δρᾶμα (1774). Μετὰ τὸ ταξίδιόν του εἰς Ἰταλίαν (1786 - 1788) ἔγραψε τὰ δράματα: «Ἰφιγένεια», «Ἔγκμοντ» καὶ «Τουρκοάτος Τάσσος». Ἔγραψε σὲ συνεργασία μὲ τὸν Σίλλερ τὰ «Ξένια». Ἐπίσης ὁ Γκαῖτε ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν γνωριμίαν του μὲ τὸν Σίλλερ ἔγραψε τὰ «Βίλελμ Μάϊστερ», τὸ ἔπος «Ἕρμαν καὶ Δωροθέα». Τὸ 1808 δημοσιεύτηκε τὸ πρῶτο μέρος τοῦ «Φάουστ». Ἔγραψε κατόπιν τὸ μυθιστόρημα «Ἐκλεκτικὲς συγγένειες» καὶ ἐξέδωσε τὴν συλλογὴ ποιημάτων «Δυτικὸν ἀνατολικὸν Διβάνι» καὶ τὸ βιογραφικὸν ἔργον «Ἀπὸ τὴν ζωήν μου· ποίηση καὶ ἀλήθεια». Γέρος πλέον ἔγραψε τὰ ἐπιστημονικὰ ἔργα «μεταμόρφωση φυτῶν» καὶ «περὶ χρωμάτων». Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του ἔγραψε τὸ δεύτερο μέρος τοῦ «Βίλελμ Μάϊστερ» καὶ τὸ δεύτερο μέρος τοῦ «Φάουστ».

Ἀπὸ τοῦ 1791 μέχρι τοῦ 1817 ἀνέλαβε τὴ διεύθυνση τοῦ Αὐλικοῦ Θεάτρου τῆς Βαϊμάρης.

Στὰ 1792 πῆρε μέρος στὴν ἐκστρατεία ποὺ ὠργάνωσε ὁ Δούκας τῆς Βαϊμάρης Κάρολος Αὔγουστος ἐναντίον τῆς Γαλλίας καὶ παραβρέθηκε κατὰ τὸ 1793 στὴν πολιορκία τῆς Μαγκεντίας (Μάϊντς).

ἀπὸ τὴν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Τυφῶν, ἐκδικητὴς τοῦ ἀφανισμοῦ τῶν γιγάντων

Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα δημιουργήματα τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, εἶπε ὁ παπποὺς στὰ τρία ἐγγονάκια του εἶναι ὁ Τυφῶν, αὐτὸς γιὰ τὸν ὁποῖο σᾶς μίλησα τὴν ἄλλη φορὰ ὅταν σᾶς ἔλεγα γιὰ τὸν Ἄρη.

—Καὶ σήμερα μεταχειριζόμαστε τὴν ἴδια λέξη τυφῶν, εἶπε ὁ Γιῶργος, ἀλλὰ μὲ διαφορετικὴ σημασία.

— Βέβαια, ἀπάντησε ὁ καλόβολος καὶ πάντα πρόθυμος γέρος. Μὲ τὴ λέξη τυφῶν ἐννοοῦμε σήμερα τὸ σφοδρὸ λαίλαπα. Δηλαδὴ τὸν ἄγριο ἐκεῖνο ἀέρα ποὺ μπορεῖ στὴν ὁρμή του νὰ παρασύρῃ τὰ πάντα. Ἀκόμα μιὰ τρομερὴ θύελλα, ἕναν καταστρεπτικὸ ἀνεμοστρόβιλο, ἕναν φοβερὸ κυκλῶνα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ γνωρίζουν μόνον οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἀσίας.

Μὰ ὁ δικός μας Τυφῶν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ δυσειδῆ, τὰ πιὸ περίεργα, τὰ πιὸ ἄγρια τέρατα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας!

Ὁ Τυφῶν ἦταν λέει, ἕνα ἀνακάτωμα ἀνθρώπου καὶ θηρίων. Ἦταν τόσο ψηλὸς ποὺ τὸ κεφάλι του ἀνέβαινε πιὸ ψηλὰ κι ἀπὸ τὰ μεγάλα βουνά, ἄγγιζε τὸν Οὐρανό! Τὰ πόδια του ἴσαμε τοὺς μηρούς του ἦταν ἀνθρώπινα. Μὰ τὰ ἀνθρώπινα αὐτὰ πόδια ἀντὶ γιὰ τρίχες εἶχαν ὀχιές. Καὶ ἔβλεπε κανεὶς τὰ τρομερὰ αὐτὰ φίδια διαρκῶς νὰ κινοῦνται, νὰ κουλουριάζονται καὶ νὰ τεντώνονται, καὶ κάθε τόσο νὰ ὑψώνουν τὸ κεφάλι τους καὶ νὰ σφυρίζουν ὅλες μαζί. Καὶ ὁ σφυριγμός τους ἦταν κάτι τὸ τρομερό! Τὰ χέρια του ἦταν μεγάλα. Καθὼς τὰ ἅπλωνε τὸ ἕνα ἄγγιζε τὴν ἀνατολὴ καὶ τὸ ἄλλο τὴ δύση. Καὶ ἀπὸ τὰ χέρια αὐτὰ — φαντασθῆτε τα πόσο μεγάλα καὶ χοντρὰ ἦταν — ἔβγαιναν, λέει, 100 κεφάλια ἀπὸ δράκοντες. Τὸ σῶμα του εἶχε φτερά. Τὰ μαλλιά του καὶ τὰ γένεια του ἦταν σουβλερά, ἄγρια, μεγάλα ποὺ διαρκῶς κυμάτιζαν στὸν ἀέρα. Ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαιναν φλόγες καὶ σχημάτιζαν πύρινα ποτάμια. Στὴ μορφή του ζωγραφίζονταν ὅλα τὰ ἄγρια θηρία, καὶ ἦταν γενικὰ ἕνα τέρας ἀπὸ τὰ πιὸ τρομερὰ καὶ ἀπὸ τὰ πιὸ ἀποτρόπαια ἀπὸ ὅλα τὰ γεννήματα τῆς γῆς. Ἡ δύναμή του ἦταν ἀκαταμάχητη. Ἡ φωνή του ἄγρια. Καὶ θύμιζε ὅλες μαζὶ τὶς φωνὲς τῶν θεριῶν καὶ τῶν τεράτων. Ἡ πνοή του ἔβγαζε δηλητήριο. Καὶ γύρω του ὁ ἀέρας ἦταν πάντοτε μολυσμένος... Ἔτσι λοιπόν, ἡ σπηλιὰ τῆς Κιλικίας ποὺ ἀνατράφηκε, τὸ Τυφώνειο Ἄντρο, ὅπως λεγόταν, εἶχε ἀέρα φαρμακερὸ καὶ ὅποιο ζῶο ἔμπαινε μέσα στὴ σπηλιὰ εὕρισκε βέβαιο θάνατο ἀπὸ ἀσφυξία...

— Καὶ εἶναι ἀληθινὸ αὐτό, παπού; ρώτησε ἡ Τασία.

— Εἶναι ἀληθινὸ παιδιά μου ὅτι σὲ πολλὲς σπηλιὲς μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῆ τὸ θάνατο ἀπὸ ἀσφυξία. Δὲν εἶναι αὐτὸ κάτι τὸ πολὺ ἀσυνήθιστο. Μὰ ἡ Ἐπιστήμη σήμερα δίνει τὶς σωστὲς ἐξηγήσεις στὰ φαινόμενα αὐτὰ χωρὶς νὰ καταφεύγη σὲ ὑπερφυσικὰ παραμύθια γιὰ νὰ βρῆ τὴν αἰτία τους. Πολλὲς σπηλιὲς συγκοινωνοῦν ἀνάμεσα ἀπὸ ρωγμὲς τοῦ ἐδάφους μὲ ὑπόγειες στοές, μὲ ὑπόγεια ποτάμια θειούχων νερῶν κλπ. κλπ. Οἱ ἀναθυμιάσεις ἀσβεστολίθων π. χ. ποὺ ὑπερθερμαίνονται σὲ ἀρκετὸ βάθος ἢ τῶν ὑπογείων νερῶν ποὺ τρέχουν, βρίσκουν διέξοδο στὶς σπηλιὲς καὶ τοὺς δηλητηριάζουν τὴν ἀτμόσφαιρα. Ἔτσι σὰν μποῦν ἐκεῖ μέσα ζῶα βρίσκουν τὸν θάνατο. Πεθαίνουν ἀπὸ ἀσφυξία.

Μὰ ἂς ξαναγυρίσουμε στὸ θέμα μας, εἶπε ὁ παπποὺς. Μιλούσαμε λοιπὸν γιὰ τὸν Τυφῶνα... Καὶ θὰ μὲ ρωτήσετε: Αὐτὸ τὸ τρομερὸ τέρας ποιὰς κακιᾶς ὥρας ἦτανε γέννημα;

Ὅταν ὁ Δίας μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους θεοὺς νίκησε καὶ ἐξολόθρεψε τοὺς Γίγαντες, ἡ Γῆ, ἡ γυναίκα τοῦ Οὐρανοῦ δοκίμασε μεγάλη ἀγανάκτηση. Καὶ γέννησε στὴν Κιλικία τὸν Τυφῶνα ὅπου τὸν ἔβγαλε ἔτσι τρομερὸ μέσα ἀπὸ τὸν Τάρταρο. Καὶ σᾶς ἔχω πῆ καὶ ἄλλοτε πὼς Τάρταρος ἦταν ἕνα βάραθρο μέσα στὸν Ἅδη ὅπου ἐβασανίζοντο οἱ κακοῦργοι...

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλοι ποὺ ὑποστηρίζουν πὼς ὁ Τυφῶν εἶναι γέννημα τῆς Ἥρας. Κάποτε λοιπόν, ποὺ ἡ Ἥρα βρισκόνταν στὶς κακιές της ἔπειτα ἀπὸ τοὺς ἀδιάκοπους καυγάδες της μὲ τὸν Δία παρεκάλεσε τὸν πατέρα της τὸν Κρόνο νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἄντρα της. Καὶ ὁ Κρόνος — λέει — τῆς ἔδωσε δυὸ αὐγὰ καὶ τὴν ὁρμήνεψε νὰ τὰ θάψῃ στὴ γῆ, γιατὶ ὅπως τῆς εἶπε ἀπ' αὐτὰ τ' αὐγὰ θὰ ἔβγαινε ἐκεῖνος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ νικήσῃ τὸν Δία καὶ νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὸ θεϊκὸ θρόνο του. Πραγματικὰ ἡ Ἥρα, σύμφωνα μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ Κρόνου ἔθαψε τὰ δυὸ αὐγὰ στὸ βουνὸ Ἀρίμαιο τῆς Κιλικίας. Ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Τυφῶν.

Καὶ μόλις γεννήθηκε ἄγριος καὶ ἀποτρόπαιος καθὼς ἦταν κήρυξε ἀμέσως τὸν πόλεμο ἐναντίον τοῦ Δία καὶ τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου γιατὶ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἤθελε νὰ ἐκδικηθῆ γιὰ λογαριασμὸ τῆς Γῆς τὸν Δία ἀλλὰ καὶ γιατὶ κι' αὐτὸς πολὺ ἐπιθυμοῦσε τὴν Ὀλύμπιο βασιλεία. Νὰ πάρῃ αὐτὸς δηλαδὴ τὸ θρόνο τοῦ Δία. Καὶ ἄρχισε νὰ ρίχνη ἀναμμένες πέτρες στὸν οὐρανό. Καθὼς ὁρμοῦσε φώναζε, οἱ ὀχιὲς τῶν ποδαριῶν του καὶ οἱ δράκοι τ' χεριῶν του σφύριζαν καὶ νόμιζε κανεὶς πὼς χαλοῦσε ὁ θεὸς τὸν κόσμο του. Ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαζε φωτιές. Καὶ οἱ πνοές του ξερρίζωναν δέντρα καὶ σκορποῦσαν παντοῦ τὸ φόβο.

Ὡς κι' αὐτοὶ οἱ ἀθάνατοι θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου φοβήθηκαν. Καὶ πανικόβλητοι δὲν στάθηκαν νὰ δώσουν τὴ μάχη. Κι' ἄφησαν τὸν οὐρανὸ ἔρημο καὶ ἀφύλακτο. Κι' ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Μὰ καὶ μέχρις ἐκεῖ τοὺς κυνηγοῦσε ὁ Τυφῶν καὶ γιὰ νὰ ἀποφύγουν τὸν κίνδυνο μεταμορφώθηκαν σὲ διάφορα ζῶα.

Ἔτσι ὁ Ἀπόλλωνας μεταμορφώθηκε σὲ γεράκι, ὁ Ἑρμῆς εἰς Ἶβιν.

—Καὶ τί εἶναι ἡ Ἶβις ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Εἶναι ἕνα πουλὶ ποὺ ἀνήκει στὴν οἰκογένεια τῶν λεγομένων ἡμιγλωσσιδῶν. Κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ πουλιοῦ αὐτοῦ εἶναι ὁ μακρὺς ταρσὸς — τὸ πίσω μέρος τοῦ ποδιοῦ — καὶ τὸ μεγάλο λεπτὸ καὶ καμπύλο ράμφος του. Ἡ Ἶβις ἡ ἱερὰ ἢ αἰθιοπικὴ ποὺ εἶχε μῆκος 75 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἦταν τὸ ἱερὸ πουλὶ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων.

Ὁ Ἄρης, λοιπόν, συνέχισε ὁ παππούς μεταμορφώθηκε σὲ ψάρι, ἡ Ἄρτεμις εἰς Σίλουρον.

— Καὶ ὁ Σίλουρος τί ἦταν; ρώτησε ἡ Τασία.

— Ψάρι, χωρὶς λέπια. Οἱ Σίλουροι εἶναι πολλῶν εἰδῶν, ἕνα δὲ εἶδος ποὺ βρίσκεται στὰ ποτάμια ἢ σὲ λίμνες τῆς Μακεδονίας λέγεται Γουλιανός.

Μεταμορφώθηκε ἀκόμα ὁ Διόνυσος σὲ τράγο, ἡ Ἀφροδίτη σὲ ψάρι, ἡ Λητὼ σὲ γάτα, ὁ Ἥφαιστος σὲ βόδι, καὶ ὁ Ἡρακλῆς σὲ ἐλάφι.

Ὁ Δίας μεταμορφώθηκε σὲ κριάρι. Μὰ δὲν σταμάτησε καὶ νὰ ρίχνη τοὺς κεραυνούς του καὶ κατάφερε νὰ πλήξη πολλὲς φορὲς τὸν Τυφῶνα καὶ νὰ τοῦ προξενήσῃ πολλὰ τραύματα.

Ἔτσι καθὼς τραυμάτισε τὸν Τυφῶνα ὁ Δίας τὸν ἐπλησίασε. Καὶ τὸν φοβέρισε μὲ τὴν Ἀδαμάντινη ἅρπην του.

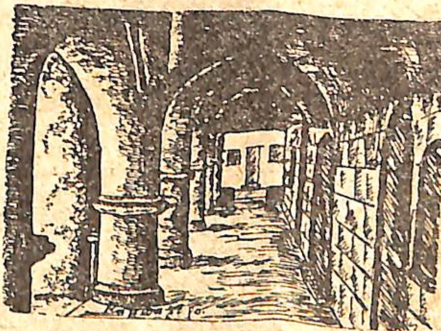
— Καὶ τί ἦταν ἡ ἅρπη αὐτή ; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

—Ἅρπη ἦταν ἕνα ξίφος ποὺ κατέληγε σὲ αἰχμὴ ἀγκυστροειδῆ. Ἡ ἅρπη τοῦ Δία ἦταν ἀπὸ διαμάντι. Μ' αὐτὴν λοιπὸν φοβέρισε τὸν Τυφῶνα ὁ Δίας, τὸν ἔτρεψε σὲ φυγὴ καὶ τὸν καταδίωξε κατακεραυνώνοντάς τον ἴσαμε τὸ Κάσσιο βουνό, πέρα δηλαδὴ πρὸς τὴν Συρία.

Μὰ ἐκεῖ ὁ Δίας τὴν ἔπαθε. Μὰ τί ἀκριβῶς ἔπαθε θὰ σᾶς τὸ διηγηθῶ ἄλλη μέρα εἶπε ὁ παπποὺς, γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ τοὺς εἶχαν εἰδοποιήσει πὼς ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος τὸν ἤθελε νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ σχολείου τοῦ χωριοῦ τους.

A. K. M.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Ὁ Φιλέρημος τῆς Ρόδου, τοῦ Καμπαλέρο

Μετέωρα — Μονὴ Βαρλαάμ. Ἀθαν. Γκαμέρας

Ἱστορίες ἀπὸ τὰ δάση καὶ τὰ λειβάδια

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἦταν κάτι ποὺ κινοῦσε τὴ περιέργεια ὅταν ἔβλεπε κανεὶς αὐτὰ τὰ τρία πουλιὰ νὰ κάθωνται μαζί. .Ο γυιὸς εἶχε γίνει τώρα κοτζὰμ πουλὶ μὲ φτερὰ καὶ οὐρὰ διπλάσιος στὸ μπόϊ ἀπὸ τοὺς γονιούς του. Τὸ χρῶμα του ἦταν γκρίζο καστανὸ κι' εἶχε ἄσπρους λεκέδες στὴ κοιλιὰ καὶ στὸ στῆθος.

— Δὲν μᾶς μοιάζει καθόλου, εἶπε μιὰ μέρα ὁ πατέρας κυττάζοντάς τον σκεπτικά. Ἕνα πρωΐ τὸν ἔπιασε ἡ μητέρα του νὰ τρώη μὲ μεγάλη ὄρεξη μιὰ συχαμερὴ μαλλιαρὴ κάμπια.

— Φτύσ' την, φτύσ' την γρήγορα, φώναξε· θὰ δηλητηριαστῆς!

— Οὔ! ἔχω φάει τέτοιες! ἕνα σωρό, ἀπάντησε ἀτάραχα. Ποτὲ δὲ μὲ βλάψανε. Πῶς νὰ χορτάσω μονάχα μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ φέρνετ' ἐσεῖς;

—Παράξενος σπῖνος, εἶπε ὁ πατέρας, κουνῶντας τὸ κεφάλι.

— Δὲν εἶναι καθόλου σπῖνος, ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ πλάϊ του.

Γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ εἶδε ἕνα γέρικο τρυποκάρυδο ἀπάνω σ' ἕνα κλαρί.

— Τί δὲν εἶναι; Μήπως δὲν τὸ γέννησε, δὲν τὸ κλώσσησε ἡ γυναῖκα μου καὶ δὲν τὸ μεγάλωσε μαζὶ μὲ τ' ἄλλα τὰ μακαρίτικα;

— Τὰ μακαρίτικα; ρώτησε τὸ τρυποκάρυδο. Ἄχ! πᾶνε λοιπὸν κι' αὐτά; Ἔτσι συμβαίνει πάντα. Εἶναι μιὰ παλιὰ ἱστορία.

— Πές μας, ποιά ἱστορία; εἶπαν μὲ μιὰ φωνὴ οἱ σπῖνοι καὶ κάθησαν κοντά του. Τὸ παιδὶ ὅμως ἔμεινε κάτω καὶ κρυφάκουγε.

— Νὰ σᾶς τὴν πῶ ἀμέσως, εἶπε τὸ τρυποκάρυδο. Ἀλλὰ καλὸ θὰ εἶναι νὰ τὴν ἀκούσουν κι' ἄλλοι πολλοί. Ὅλη ἡ νεολαία στὸ δάσος.

Καὶ σ' αὐτὸ ἀπάνω ἄρχισε νὰ φωνάζη, ὅσο τοῦ τὸ ἐπέτρεπε ἡ ψιλὴ φωνή του. Σὲ λίγο ἔφτασαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, τρυποφράχτες, κορυδαλλοὶ καὶ καρδερίνες μαζὶ μ' ἄλλα πουλιά, στάθηκαν γύρω στὸ τρυποκάρυδο καὶ τέντωσαν τ' αὐτιά τους.

— Ξέρετε τὸ μεγάλο γκρίζο πουλὶ ποὺ γλυστράει κρυφὰ μέσ' στὶς φωλιές μας:

— Εἶναι τὸ γεράκι, φώναξε μιὰ μικρὴ καρδερίνα, ποὺ νόμιζε πὼς ὅλα τὰ ἤξερε.

— Σιωπή, τὴ μάλωσε τὸ τρυποκάρυδο. Μακάρι νᾶταν ἔτσι. Θὰ ἦταν γιὰ μᾶς καλλίτερο γιατὶ τότε θὰ μᾶς ἔτρωγαν μὲ μιᾶς καὶ θὰ γλυτώναμε. Τὸ γεράκι μᾶς πιάνει γιὰ τὰ παιδιά του ὅπως πιάνομε ἐμεῖς τὶς μυῖγες γιὰ τὰ δικά μας. Αὐτὸ εἶναι σκληρὸ ἀλλὰ τίμιο. Μὰ τὸ πουλὶ ποὺ θὰ μιλήσω, λέγεται Κοῦκος. Κι' αὐτὸς οὔτε τίμιος εἶναι, οὔτε γιὰ τὰ παιδιά του νοιάζεται. Ἕνας ὕπουλος τεμπελχανᾶς, ποὺ δὲν κάνει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ στολίζεται, ν' ἀλητεύη στὸ δάσος καὶ νὰ φωνάζη κούκου! Νομίζετε τάχα πὼς χτίζει κι' αὐτὸς τὴ φωλιά του σὰν ἕνα καθὼς πρέπει πουλί; Οὔτε δυὸ ἄχυρα δὲ ξέρει νὰ βάλη μαζί! Οὔτε ποτὲ κλώσσησε τ' αὐγά του, οὔτε ποτὲ κάθησε τὶς κρύες νύχτες νὰ ζεστάνη τὰ μωρά του καὶ νὰ τοὺς φέρη μιὰ μυιγίτσα νὰ φᾶνε!

— Μὰ τί κάνει λοιπὸν γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ; ρώτησε ἡ κυρία Σπίνου.

— Ἄχ! καϋμένη γυναῖκα, ἀπάντησε, εἶσαι τὸ θῦμα του κι' ὅμως δὲν τὸ ξέρεις. Τώρα ὅμως θὰ μάθης. Μόλις γεννήση ὁ κοῦκος τὸ αὐγό του τὸ παίρνει στὴ μύτη του καὶ τὸ πάει στὶς ξένες φωλιές. Ἐκεῖ τὸ κλωσσᾶνε καὶ τὸ φροντίζουν σὰν δικό τους παιδί.Καὶ ξέρετε ποιό εἶναι τὸ εὐχαριστῶ; Ν' ἁρπάζη τὸ κουκόπουλο τὸ φαΐ ἀπ' τὸ στόμα τῶν παιδιῶν τους, καὶ μόλις μεγαλώση λιγάκι νὰ σπρώχνη τ' ἄλλα καὶ νὰ τὰ γκρεμίζη ἀπ' τὴ φωλιά. Νά αὐτὴ εἶναι ἡ θλιβερὴ ἱστορία.

Τὰ πουλάκια στέκονταν τώρα σὰ μαρμαρωμένα μὲ τὰ φτερὰ ὀρθωμένα ἀπ' τὸν τρόμο.

— Δέστε αὐτοὺς τοὺς δυστυχισμένους, ἐξακολούθησε τὸ Τρυποκάρυδο κι' ἔδειξε τοὺς σπίνους. Δέστε τους πῶς κατάντησαν. Μαδημένοι κι' ἀδύνατοι ἀπ' τὸν κόπο καὶ τὴ λύπη. Καὶ τὸ ψυχοπαῖδι τους τί κάνει; Κάθεται κεῖ κι' ἀνοίγει σὰν ἁρπαχτικὸ τὸ στόμα του!

—Ἀπάνω του, ἀπάνω του, φώναξαν ὅλα μαζὶ κι' ὥρμησαν νὰ τὸ σπαράξουν. Πρώτη χύμηξε ἡ μικρὴ καρδερίνα.

Οἱ σπῖνοι ὅμως πέταξαν καὶ στάθηκαν μπροστά του.

— Μή, μὴ τοῦ κάνετε κακό, εἶπε ἡ μητέρα, ὅ,τι καὶ νᾆναι, εἶναι παιδί μας.

— Εἶμαι ἀρκετὰ μεγάλος γιὰ νὰ ὑπερασπιστῶ τὸν ἑαυτό μου, εἶπε τὸ κουκόπουλο κι' ἔδωσε μιὰ δυνατὴ μυτιὰ στὴ μικρὴ καρδερίνα ποὺ ζαλίστηκε καὶ τρίκλισε. Δὲν εἶμαι μήτε κακὸς μήτε ἀχάριστος. Εὐχαριστῶ τοὺς γονιούς μου γιὰ ὅ,τι ἔκαναν γιὰ μένα, μὰ δὲν πιστεύω οὔτε λέξη ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Ἐγὼ θὰ μάθω τὴν ἀλήθεια ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ πάω στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια πέταξε μακρυὰ καὶ χάθηκε στὸ δάσος.

Πετοῦσε, πετοῦσε κι' ὅλο σκέπτονταν καὶ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη γιατὶ νᾆναι τάχα αὐτὸ χειρότερο ἀπὸ τ' ἄλλα πουλιὰ ἀφοῦ τίποτα κακὸ δὲν εἶχε κάνει .Ἤθελε νᾄβρη τὴ μητέρα του, καὶ νὰ τῆς ζητήση τὸ λόγο γιατὶ τὸν ἐγκατέλειψε καὶ τὸν παράδωσε στὴν ἔχθρα τῶν ἄλλων πουλιῶν.

* * *

Ἄρχιζε νὰ χειμωνιάζη ἐκεῖ πέρα στὰ βορεινά. Τὰ φύλλα ἔπεσαν καὶ πυκνὸ χιόνι σκέπασε ὅλα γύρω. Οὔτε πεταλοῦδες, οὔτε σκουλήκια, οὔτε μυῖγες δὲν φαίνονταν τώρα στὸ δάσος. Τὰ τρυποκάρυδα, οἱ σπῖνοι, οἱ καρδερίνες τράβηξαν κατὰ τὸν νότο ἐκεῖ ποὺ ὁ ἥλιος λάμπει ζεστὰ καὶ τὰ φύλλα εἶναι καταπράσινα.

Καὶ στὶς ζεστὲς ἐκεῖνες χῶρες τοῦ νότου κάθονταν τὸ κουκόπουλο ἕνα Χριστουγεννιάτικο βράδυ μόνο κι' ἔρημο ἀπάνω σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο καὶ κύτταζε λυπημένα γύρω. Ἡ ἱστορία τοῦ τρυποκάρυδου δὲν τοὔφευγε ἀπ' τὸν νοῦ, κι' οὔτε μπόρεσε στὸ ἀναμεταξὺ νᾄβρη τὴ μάννα του. Συνάντησε ὅμως στὸ μακρύ του δρόμο, τρεῖς ἄλλους νεαροὺς κούκους, ποὺ τράβηξαν κι' αὐτοὶ τὰ ἴδια καὶ χειρότερα. Τοῦ φαινόταν πὼς ἡ γενιά του ἦταν καταραμένη καὶ πὼς δὲν ἄξιζε νὰ ζῆ κανένας σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Ἔξαφνα θρόϊσαν τὰ φύλλα πίσω του κι' ἕνας μεγάλος γέρικος κοῦκος ἦρθε καὶ κάθησε κοντά του.

— Δὲν φαίνεσαι νἄχης κέφια, εἶπε στὸν μικρό. Τί κρεμασμένα μοῦτρα εἶν' αὐτά; Μήπως πεινᾷς;

— Γυρεύω νὰ βρῶ τὴ μάννα μου, ἀπάντησε λακωνικά.

Τὸ γέρικο πουλὶ τὸν κύτταξε προσεκτικά.

— Ἴσως εἶμαι ἐγὼ ἡ μάννα σου. Ὅπως σὲ κύτταζα ἀπὸ ψηλὰ μοῦ φάνηκε πὼς μοῦ μοιάζεις, κι' ἡ καρδιά μου χτύπησ' ἀπὸ χαρά!

— Ποιά καρδιά σου; Ἂν εἶσαι σὺ ἡ μάννα μου τότε δὲν πρέπει νἄχης καρδιά, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲ θὰ μὲ παρατοῦσες, εἶπε τὸ κουκόπουλο καὶ διηγήθηκε ὅλη τὴν ἱστορία του.

— Ἄχ, ναί! Θυμοῦμαι τώρα καλά, εἶπε τὸ πουλί. Ἐγὼ ἔβαλα τ' αὐγὸ σ' ἐκείνη τὴ φωλιὰ κι' ἔφυγα γρήγορα μὴν τύχη καὶ μ' ἀνακαλύψουν οἱ σπῖνοι.

— Καλλίτερα νὰ μὴν τὄχες κάνει! Οὔτε τ' ἀδέλφια μου θὰ σκότωνα τότε, οὔτε θἄκουγα ὅσα ἄκουσα γιὰ τὸ σόϊ μου. Γιατί δὲν ἔχτισες τὴ φωλιά σου; Γιατί δὲν ἔθρεψες τὰ παιδιά σου; Γιατί; γιατί;

— Καθένας σηκώνει τὸ σταυρό του σ' αὐτὴ τὴ ζωή, ἀναστέναξε ἡ κουκίνα. Θὰ τὸ μάθης καὶ μόνο σου ἀργότερα ὅταν θὰ κάνης κι' ἐσὺ τὰ ἴδια.

—Ἐγὼ νὰ κάνω τέτοια πράματα; φώναξε ἐκεῖνο μ' ἀγανάκτηση.

— Νομίζεις πὼς ἐγὼ δὲν πονάω ν' ἀφήνω τ' αὐγά μου σὲ ξένες φωλιὲς καὶ νὰ μὴ μαθαίνω ποτὲ ἂν ζοῦν ἢ πεθαίνουν τὰ παιδιά μου;

—Τότε γιατί τὸ κάνεις;

— Δὲν γίνεται ἀλλιῶς. Αὐτὸ εἶναι τὸ θλιβερὸ μυστικὸ τῆς γενιᾶς μας. Ἄκουσε αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ καὶ τότε θὰ καταλάβης τὸ δίκιο μου.

—Ἐμεῖς οἱ κοῦκοι δὲν μποροῦμε νὰ κάνωμε πάρα πάνω ἀπὸ ἕνα αὐγὸ τὴ βδομάδα. Καταλαβαίνεις λοιπὸν ὅτι θὰ κλούβιαζε τὸ ἕνα μέχρις ὅτου ἑτοιμάσω τὸ ἄλλο. Κι' ὅταν εἶμαι σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση δὲν μπορῶ νὰ κλωσσήσω.

— Καὶ γιατί δὲν τὰ κάνεις ὅλα τ' αὐγὰ μαζί;

— Γιατὶ μέσα μου δὲν χωράει παρὰ ἕνα μονάχα γιὰ κάθε φορά.

Τὸ κουκόπουλο τὴν κύτταξε δύσπιστα.

— Σὰν πολὺ παραμύθια μοῦ φαίνονται αὐτὰ ποὺ λές, εἶπε ἀπότομα. Οἱ θετοὶ γονιοί μου δὲν εἶχαν οὔτε τὸ μισό σου μπόϊ κι' ὡστόσο ἔκαναν ὅλα τ' αὐγά τους μὲ μιᾶς. Τεμπέλα θὰ εἶσαι!

—Ἄχ! μακάρι νὰ μποροῦσα νὰ τὸ κάνω κι' ἐγώ, ἀπάντησε ἡ κουκίνα. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν τρῶν τόσο μεγάλες φαρμακερὲς κάμπιες ὅπως ἐμεῖς. Καὶ πρέπει νὰ τρῶμε πολλὲς ἐπειδὴ δὲν ἔχουν καὶ πολὺ κρέας ἀπάνω τους. Γι' αὐτὸ λοιπὸν φουσκώνει τὸ στομάχι μας κι' ἔτσι δὲ μένει παρὰ μιὰ μικρὴ θεσούλα γιὰ τ' αὐγό.

— Μὰ τότε δὲ φταῖς ἐσύ! ἔκανε συγκινημένο τὸ πουλί. Πρέπει νὰ μὲ συγχωρήσης γιὰ ὅσα σοῦ εἶπα προτήτερα. Εἶναι ὅμως σκληρὸ πρᾶμα νὰ μὴ ξέρουν καὶ τ' ἄλλα πουλιὰ τὴν ἱστορία μας, καὶ νὰ μᾶς καταφρονοῦν ἔτσι.

Ἡ μητέρα του κούνησε σκεφτικὰ τὸ κεφάλι. Ὕστερα εἶπε μὲ μεγάλη σοβαρότητα:

—Ἔτσι εἶναι. Ὁ κόσμος φλυαρεῖ πάντα χωρὶς νὰ καταλαβαίνη. Ἄσ' τον ὅμως νὰ φλυαρῆ· φτάνει ἐσὺ νάχης ἥσυχη τὴ συνείδησή σου· φτάνει νὰ κάνης τὸ καθῆκον σου. Καὶ τὸ καθῆκον ἑνὸς κούκου εἶναι νὰ τρώη τὶς φαρμακερές κάμπιες.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ Φ. Μ.)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὴν δημόσια ὑγιεινὴ

— Ἡ ὑγεία ἔλεγε ὁ παπούς, ἡ ὑγεία εἶναι χρέος!

— Ἡ ὑγεία, ἀποκρίθηκε ὁ Θάνος εἶναι τὸ πολυτιμώτερο ἀγαθὸ τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ δὰ τὸ καταλαβαίνω παπού. Πρέπει ν' ἀρρωστήση κανεὶς ὁ ἴδιος ἢ ν' ἀρρωστήση κάποιος δικός του γιὰ νὰ τὸ καταλάβη αὐτὸ καλά. Ἀλλὰ ὅτι ἡ ὑγεία εἶναι χρέος, αὐτὸ δὲν τὸ εἶχα συλλογιστῆ ποτέ.

— Αἵ! Κάτι συλλογίζεται κάπου - κάπου κι' ὁ παπούς σου Θάνο μου, ποὺ δὲν πρόφτασες νὰ τὸ συλλογιστῆς ἀκόμα τοῦ λόγου σου! ἔκανε ὁ παποὺς χαμογελώντας.

— Μὲ συγχωρεῖς παπού! ἔκανε κι' ὁ Θάνος χαμογελώντας κι' ἐκεῖνος. Τὸ ξέρω πὼς δὲν μπορῶ νὰ φτάσω τὴ δική σου γνώση. Ἀμφιβάλω μάλιστα ἂν θὰ τὴν φτάσω ποτέ! Ἀκόμη κι' ὅταν θάχω τὰ χρόνια σου!

— Ἔλα κατεργάρη καὶ τὸ ξέρω πὼς τὸν ἀγαπᾶς τὸν παπού σου!

— Καὶ τὸν σέβομαι ὅπως κανέναν.

— Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου. Εἶσαι καλὸ παιδί, στοχαστικό. Ὁ Θεὸς μ' ἀξιώνει νάχω καλὰ παιδιὰ κι' ἐγγόνια, ἂς εἶναι δοξασμένο τ' ὄνομά του. Ἀλλὰ ἂς ξαναγυρίσουμε στὴν ὑγεία. Σοῦ παραξενοφαίνεται ποὺ λέω πὼς ἡ ὑγεία εἶναι χρέος; Κι' ὅμως ἔτσι εἶναι! Εἶναι ἀρρώστειες ποὺ ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ τὶς προλάβη. Ἔρχονται σὰν κακοτυχία Οἱ περισσότερες ὅμως παιδί μου, στὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ μὴν τὸν εὕρουν ποτέ. Κι' ὅταν ἀρρωσταίνει ἀπὸ κακοκεφαλιά, ἀπὸ ἀμέλεια, ἀπὸ ἀνοησία, κάνει ἕνα μεγάλο ἀδίκημα. Ἕνα κρῖμα ποὺ δὲν τὸ τιμωρεῖ ὁ νόμος, ποὺ εἶναι ὅμως κρῖμα. Πρῶτα - πρῶτα ἀπέναντι στὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό. Ὁ Θεὸς Θάνο μου μᾶς ἔδωσε αὐτὸ τὸ θαυμάσιο πρᾶγμα ποὺ εἶναι τὸ γερὸ σῶμα μας— τὴν ἕδρα τῆς ζωῆς, τὸ παλάτι τῆς σκέψης καὶ τῆς ψυχῆς. Ἐμεῖς δὲν ἔχομε χρέος νὰ τὸ κρατᾶμε πάντα γερὸ καὶ εὔρωστο; Ἐδῶ ἕνα ραδιόφωνο σοῦ χαρίζουν, ἕνα ποδήλατο, κι' ἂν εἶσαι ἄνθρωπος σωστός, τὸ προσέχεις σὰν τὰ μάτια σου, τὸ περιποιεῖσαι, τὸ κοιτᾶς τὸ φροντίζεις. Ὄχι τὸ θεῖο δῶρο τῆς ζωῆς! Οὔτε νὰ δουλέψης μπορεῖς ὅταν εἶσαι ἄρρωστος, οὔτε νὰ χαρῆς τίποτε. Βασανίζεσαι καὶ βασανίζεις τοὺς δικούς σου. Κι' ἀπέναντι τῶν δικῶν σου ἔχεις χρέος νὰ εἶσαι γερός. Δὲν σοῦ χρωστᾶνε τίποτε οἱ δικοί σου νὰ στενοχωριοῦνται νὰ βασανίζωνται γιὰ σένα καὶ νὰ καταξοδεύωνται σὲ γιατροὺς καὶ φάρμακα. Ὅταν εἶσαι ἄρρωστος δὲν προσφέρεις τίποτε. Εἶσαι ἄχρηστος, εἶσαι βάρος. Γι' αὐτὸ ἔχεις χρέος κι' ἀπέναντι τοῦ συνόλου νὰ εἶσαι γερός.

Στὰ μεγάλα κρατικὰ ἢ δημοτικὰ νοσοκομεῖα, ὁ ἄρρωστος δὲν πληρώνει τίποτε ἢ πληρώνει πολὺ λιγώτερα ἀπ' ὅτι στοιχίζει ἡ ἀρρώστεια του. Οἱ ἄλλοι πληρώνουν γι' αὐτόν, οἱ συμπολῖτες του, μὲ διάφορους φόρους μὲ τοὺς ὁποίους συντηροῦνται τὰ νοσοκομεῖα. Τὸ νὰ δέχεται ὅμως κανεὶς χωρὶς νὰ δίνη εἶναι κάτι ποὺ ἐπιβαρύνει τὸ σύνολο. Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος δὲν εἶναι παραγωγικός, δὲν δουλεύει, δὲν προσφέρει, ζῆ εἰς βάρος τοῦ συνόλου. Λοιπὸν κι' ἀπέναντι τοῦ συνόλου ἔχεις τὴν ὑποχρέωση νὰ εἶσαι γερός. Γι' αὐτὸ λέω πὼς ἡ ὑγεία εἶναι χρέος.

— Ἔτσι ποὺ τὰ ἐξηγεῖς παπού, συμφωνῶ. Ἡ ὑγεία εἶναι χρέος.

— Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῆ : δική μου εἶναι ἡ ὑγεία μου, ἂν θέλω τὴν προσέχω, ἂν θέλω τὴν παραμελῶ. Ὄχι, δὲν εἶναι δική του. Στὶς πολιτισμένες κοινωνίες καὶ ἡ οἰκογένεια καὶ τὸ σύνολο πληρώνουν τὰ σπασμένα μιᾶς ἀρρώστειας. Καὶ ἡ ὑγεία μπορεῖ νὰ διατηρηθῆ μὲ τὴν ὑγιεινὴ ζωή, τὶς ὑγιεινὲς συνθῆκες.

Ἐδῶ ἕνα ἀμπέλι φυτεύομε, καὶ μᾶς δίνει χίλιες δυὸ φροντίδες μὲ τὰ κλαδέματα, τὰ ξελακκώματα, τὰ θειαφίσματα, τοὺς ψεκασμούς.

Ὅλ' αὐτὰ τί θαρρεῖς πὼς εἶναι; Διατήρηση τῆς ὑγείας τοῦ ἀμπελιοῦ! Οἱ ὑγιεινές του φροντίδες! Κι' αὐτὸ ποὺ κάνομε γιὰ τὴν ἐληά, τὸ στάρι, τὸ κλῆμα, τὸ θεωροῦμε περιττὸ νὰ τὸ κάνωμε γιὰ τὸν ἄνθρωπο. θαρρεῖς κι' αὐτὸ τὸ πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι κι' ὁ βασιλιᾶς τῆς δημιουργίας, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καμμιὰ φροντίδα! Ἄλλοτε, ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤξερε τί πρέπει νὰ κάνη γιὰ νὰ εἶναι γερός. Τὸν ἔτρωγε ἡ πρόληψη κι' ἡ κουταμάρα. Κι' ὅταν ἀρρώσταινε, ἔτρεχε στὶς γιάτρισσες νὰ τοῦ διαβάσουν ξόρκια ἢ νὰ τοῦ κάνουν γιατροσόφια ποὺ ἔστειλαν πολλοὺς στὸν ἄλλο κόσμο. Σήμερα ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀντιμετωπίζει πιὰ τὴν ἀρρώστεια σὰν μαῦρος τῆς Ἀφρικῆς. Μιὰ ὁλόκληρη ἐπιστήμη — ἡ ἰατρικὴ — ἀσχολεῖται γιὰ νὰ τὸν γειάνη. Κι' ἕνας κλάδος αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης, ἡ ὑγιεινή, τὸν μαθαίνει κάτι ποὺ εἶναι ἀκόμη πιὸ σπουδαῖο ἀπὸ τὴ γιατρειά : πῶς νὰ προλαβαίνη τὶς ἀρρώστειες... Μὲ τὴν ἀτομικὴ ὑγιεινή, τὸν διδάσκει τί φροντίδες πρέπει νὰ δίνη στὸν ἑαυτό του : καθαριότητα, κατάλληλη τροφή, ἥσυχη ζωὴ καὶ μετρημένη, ὕπνον ἀρκετό, δωμάτιο ποὺ ν' ἀερίζεται καλά, κλπ. κλπ. Ὅλες τὶς καλές, τὶς ἅγιες συνήθειες ποὺ πρέπει νάχη ὁ ἄνθρωπος ἂν θέλη νὰ διατηρήση αὐτὸ τὸ ὑπέρτατο ἀγαθὸ ποὺ εἶναι ἡ ὑγεία. Κοντὰ ὅμως στὴν ἀτομικὴ ὑγιεινή, εἶναι καὶ κάτι ἄλλο τὸ ἴδιο σπουδαῖο. Ἡ δημόσια ὑγιεινὴ καὶ τὰ διδάγματά της.

— Ἡ δημόσια ὑγιεινὴ παπού;

— Ναὶ παιδί μου! Ἡ ὑγιεινή μας ὄχι σὰν ἄτομα, ἀλλὰ σὰν μέλη ἑνὸς συνόλου. Αὐτὴ μᾶς μαθαίνει ἕνα πλῆθος χρήσιμα πράγματα ποὺ ἂν δὲν γίνουν, ἀνοίγομε τὴν πόρτα στὴν ἀρρώστεια. Μέσα στὴν οἰκογένειά μας πρῶτα. Μᾶς μαθαίνει νάχωμε λ. χ. κατάλληλα ἀποχωρητήρια. Ἁπλὸ πρᾶγμα θὰ μοῦ πῆς νὰ σκαφῆ ἕνα πρόχειρο ἀποχωρητήριο. Ἂν ἤξερες ὅμως πόσο σπουδαῖο εἶναι! Τὰ 80 % τῶν σπιτιῶν τοῦ τόπου μας, δὲν ἔχουν ἀποχωρητήρια.

Μάλιστα! Αὐτὸ τὸ ἁπλό, τὸ ἀπαραίτητο, τὸ τόσο αὐτονόητα χρήσιμο πρᾶγμα! Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο μεταδίδονται ἀρρώστειες, ἐπιδημίες, ἐκτὸς ποὺ οἱ ἄνθρωποι συνηθίζουν νὰ ζοῦν στὴ βρωμιὰ καὶ στὴν κακομοιριὰ χειρότερο ἀπὸ τὰ ζῶα. Μᾶς μαθαίνει ποῦ νὰ τὰ φτιάνωμε καὶ πῶς, μὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴ μολύνεται τὸ νερό μας. Μᾶς μαθαίνει ἡ δημόσια ὑγιεινὴ γιατὶ πρέπει νάχωμε τοὺς ντενεκέδες τῶν σκουπιδιῶν κλειστούς, τί τεράστιος κίνδυνος εἶναι οἱ μυῖγες καὶ τὰ κουνούπια καὶ τ' ἄλλα ἔντομα. Μᾶς μαθαίνει πῶς νὰ ἐξαφανίζωμε τὰ βρώμικα νερὰ ἀπὸ τὴ λάτρα τοῦ σπιτιοῦ ἢ ἀπὸ τὴν πλύση γιὰ νὰ μὴ γίνουν ἑστίες μολύνσεως γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Μᾶς μαθαίνει πῶς νὰ καῖμε καὶ νὰ ἐξαφανίζωμε τὰ σκουπίδια, ἢ πῶς νὰ τ' ἀπολυμαίνουμε ἂν θέλουμε νὰ τὰ κάνωμε κοπριὰ ποὺ δὲν θὰ μεταδώση ἀρρώστειες σ' ἐκείνους ποὺ θὰ φᾶνε τὰ προϊόντα τοῦ κήπου μας. Ἀκόμα μᾶς μαθαίνει τὴν χρησιμότητα πιὸ μεγάλων ἔργων: ὑγιεινὰ πηγάδια, βρύσες καλές, ποτίστρες κατάλληλες γιὰ τὰ ζωντανά, τρόπο νὰ φεύγουν τὰ βρώμικα νερὰ ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ὑδρευόμαστε. Κι' ἀκόμη πῶς νὰ ξεραίνομε τὰ τέλματα, πῶς ν' ἀπολυμαίνομε τὰ χαλασμένα νερὰ γιὰ νὰ μὴ μᾶς τρῶνε οἱ θέρμες... Ἁπλὰ πράγματα Θάνο μου, αὐτονόητα, ποὺ λίγο κόπο θέλουν, λίγη φροντίδα καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ καλοῦ ἢ μᾶλλον τοῦ καλύτερου! Καὶ νάξερες ὡστόσο τί ἀντίδραση συναντοῦν Θάνο μου ἐκεῖνοι ποὺ πᾶνε νὰ μάθουν στοὺς συμπολῖτες τους αὐτοὺς τοὺς ἀπαραίτητους κανόνες τῆς δημόσιας ὑγείας, ποὺ προφυλάγουν τὴν ὑγεία ὄχι μονάχα τοῦ ἀτόμου ἀλλὰ τοῦ συνόλου, τῆς κοινότητας!

— Μὰ γιατί, παπού; Γιατί;

— Αὐτὸ παιδί μου εἶναι ἕνα μυστήριο ποὺ μ' ὅλα τὰ χρόνια ποὺ ἔχω, δὲν κατάφερα ἀκόμη νὰ τὸ ἐξηγήσω. Πές μου κι' ἐμένα γιατί; Ἐδῶ τὸ ζωντανὸ τὸ βλέπεις νὰ χαίρεται τὴν πάστρα, ν' ἀναγαλιάζει. Νὰ χαίρεται τὸν παστρικὸ στάβλο, τὴν καθαρὴ ταγή, τὸν ἥλιο, τὸν ἀέρα, τὴν περιποίησή του. Βλέπεις τὸ ἄλογο νὰ μὴ δέχεται νὰ πιῆ σὲ κάδο ποὺ ἤπιε ἄλλο ἄλογο. Νὰ κάνη πίσω μπροστὰ στὸ βουρκονέρι. Κι' ὁ ἄνθρωπος, ὁ βασιλιᾶς τῆς πλάσης νὰ ζῆ μέσα στὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν κακομοιριά, καὶ νὰ μὴν κουνάει τὸ χέρι του γιὰ νὰ καλυτερέψη τὴν κατάστασή του. Βλέπεις τὴ γάτα, τὴν ἀγελάδα, τὴ φοράδα μὲ τὴ γλῶσσα νὰ καθαρίζουν τὸ μικρό τους. Νὰ τὸ κάνουν ν' ἀστράφτη. Κι' ἡ μάνα κρατάει τὸ μωρὸ βρώμικο, μὲ κροῦστες στὸ κεφάλι, μὲ σπυριὰ ὅπου κολλοῦν οἱ μυῖγες, καὶ τῆς φαίνεται τοῦτο φυσικό. Ὅταν ὁ Θεὸς ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο τὸ λογικό, ποιὰ κατάρα νὰ κόλλησε μέσα στὸ ξερό του τὸ κεφάλι αὐτὸν τὸν συμβιβασμὸ μὲ τὴν ἀκαθαρσία, τὴν κακομοιριά, τὴν ἀρρώστεια, αὐτὲς τὶς προλήψεις, αὐτὴν τὴν τεράστια, τὴν ἐγκληματική του ἀδιαφορία γιὰ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς του;

— Μὴ στενοχωριέσαι παπού. Ποτὲ δὲν σὲ εἶδα τόσο θυμωμένο...

— Εἶναι νὰ μὴ στενοχωριέμαι παιδί μου; Εἶναι νὰ μὴ θυμώνω; Ἔχω τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸ τελειώτερο, τὸ πιὸ ὄμορφο πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ. Πῶς ν' ἀνεχτῶ νὰ βλέπω νὰ κακοποιῆ ἔτσι τὸν ἑαυτό του; Ὅταν βλέπεις νὰ χαλᾶνε κάτι ὄμορφο, νὰ λερώνουν ἕνα κρύσταλλο, νὰ μαδᾶν ἕνα λουλούδι, στενοχωριέσαι καὶ θυμώνεις. Δὲν χρησιμοποιοῦμε τὸ ἀτλάζι γιὰ ξεσκονόπανο, δὲν πλένωμε τὰ πιάτα μὲ τὴ δαντέλα. Τὰ φυλᾶμε, γιατὶ εἶναι πολύτιμα κι' ὄμορφα, καὶ μᾶς πονεῖ ἡ ψυχὴ νὰ τὰ χαλάσωμε. Ὅμως ὁ ἄνθρωπος εἶναι πιὸ πολύτιμος ἀπὸ τὸ ἀτλάζι καὶ τὴν δαντέλλα.

Πῶς νὰ μὴ στενοχωριέμαι ὅταν βλέπης πόσο κακοποιεῖ τὸν ἑαυτό του;

— Ἔχεις δίκηο παπού. Ἀλλὰ ὁ κόσμος δὲν ξέρει. Σιγὰ σιγὰ θὰ μάθη. Θὰ συνηθίση τὸ καλό. Θὰ τοῦ γίνη ἀπαραίτητο.

— Ἄμποτε Θάνο μου. Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τὸ αὐτί...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

14ον

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἂν ἀφήσω νὰ μὲ σκοτώσουν οἱ Πηλιῶτες, ἡ πατρίδα θὰ στερηθῆ ἕνα δυνατὸ στήριγμά της. Ἂς γίνω λοιπὸν Τοῦρκος φαινομενικά, καὶ κλείνοντας μὲς στὴν ψυχή μου τὴν Ἑλλάδα, ἂς περιμένω τὴν κατάλληλη περίσταση γιὰ νὰ φανερωθῶ. Ἔκανα λοιπὸν τὸν Τοῦρκο στὰ ψέμματα, ἄφησα νὰ μ' ὀνομάσουν Ἀβουκὶρ μπέη, καὶ νἄμαι. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία μου.

Ἂν τὸ ὄνομα τοῦ δημογέροντα ἦταν γνωστὸ στὸν Μωρηά, τὸ ἴδιο γνωστὸ ἦταν καὶ τ' ὄνομα τοῦ Βάρθακα, γιατὶ ὁ ἐλεεινὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος δὲν ἔχανε τὴν εὐκαιρία νὰ κάνη ρεκλάμα στὸν ἑαυτό του.

Ὅταν λοιπὸν οἱ ἀρχηγοὶ ἄκουσαν αὐτὴν τὴν ἱστορία, ὄχι μονάχα πίστεψαν τὸν Βάρθακα καὶ τὸν ἐλευθέρωσαν μὲ μύριες τιμές, ἀλλὰ καὶ χαίρονταν κιόλας, γιὰ τὴν καλή τους τύχη νὰ ἔχουν μαζί τους ἕναν ἄνθρωπο τόσο σοφὸ καὶ κοσμογυρισμένο, ποὺ τόσο χρήσιμος θὰ τοὺς ἦταν ἐκεῖνες τὶς στιγμές. Δὲν ἤξεραν ποιὸς νὰ τὸν πρωτοπεριποιηθῆ, καὶ τοῦ ἀνάθεσαν καὶ ὅλη τὴν ἀλληλογραφία τοῦ στρατηγείου.

Κι' ἔτσι ὁ Βάρθακας ἀπὸ ταπεινὸς καὶ τρομαγμένος, ἔγινε καὶ πάλι σπουδαῖος καὶ πολύς.

Ὁλόκληρο ἐκεῖνο τὸ βράδυ διασκέδασε τὴν συντροφιὰ διηγώντας τους φανταστικὲς περιπέτειές του στὴν Εὐρώπη, καὶ συναντήσεις του μὲ τοὺς βασιλιάδες καὶ τοὺς ἡγεμόνες της. Τοὺς ἔταζε πὼς θὰ ἔγραφε σὲ ὅλους τοὺς κυβερνήτες νὰ ἐνδιαφερθοῦν γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ὑπόθεση. Καὶ ἦταν τέτοια ἡ ἀναίδειά του ποὺ ὅλοι πιὰ τὸν θεωροῦσαν πολύτιμο ἀπόκτημα.

Ἡ μόνη ποὺ δὲν εὕρισκε ἡσυχία, ἦταν ἡ Ἀνδρονίκη ποὺ καταλάβαινε πὼς βρισκόταν μπροστὰ σὲ σοβαρὸ κίνδυνο ἐξ αἰτίας ἐκείνου τοῦ καταραμένου Βάρθακα. Γιατὶ ἂν γίνονταν γνωστὸ πὼς ἦταν γυναίκα, ἡ θέση της θὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσκολη μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, ποὺ ἀνάμεσά τους θὰ εἶχαν εἰσχωρήσει καὶ κακοποιὰ στοιχεῖα. Γι' αὐτὸ πῆρε γοργὰ ὅπως πάντα τὴν ἀπόφασή της.

Ὅταν τελείωσε τὸ συμβούλιο, περίμενε ὁλομόναχη τὸν Βάρθακα, καὶ φανερώθηκε μπροστά του.

— Μὲ γνωρίζεις; τὸν ρώτησε κοιτάζοντάς τον περιφρονητικά.

— Σὲ γνωρίζω καὶ πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀρχοντοπούλα μου! Τί ἐρώτηση εἶναι αὐτή! ἔκανε σαστισμένος ὁ Βάρθακας ποὺ οἱ φόβοι του φούντωσαν ξανά.

— Ἐξ αἰτίας σου, Βάρθακα, ἔχασα τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδερφό μου, συνέχισε χαμηλόφωνα ἡ κοπέλλα. Κι' ὡστόσο δὲν ἄφησα τὸν καπετάνιο τὸν Πηλιώτη νὰ σὲ κόψη, ὅπως θὰ σοῦ ἄξιζε, Ἰούδα. Ἡ κακή μου τύχη σ' ἔφερε πάλι μπροστά μου. Ἄκουσέ με ὅμως Βάρθακα, προσεχτικά.

— Σ' ἀκούω, κυρά μου, σ' ἀκούω! Ὅλος αὐτιὰ εἶμαι ὁ δύστυχος! ἔκανε χαμηλόφωνα ὁ Βάρθακας ποὺ ἔτρεμε μὴν ἀκούση καὶ κανένας ἄλλος τὴν συζήτησή τους.

— Λοιπὸν Βάρθακα, συνέχισε ἡ Ἀνδρονίκη, ντύθηκα ἀντρίκια καὶ περιμένω ἀπὸ τὸν Θρασύβουλο νὰ μοῦ πῆ ποῦ νὰ πάω. Ἂν κρατήσης τὸ στόμα σου σφαλιστό, δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῆς τίποτε ἀπὸ μένα. Ἂν φλυαρήσης ὅμως, νὰ ξέρης πὼς ἀργὰ ἢ γρήγορα εἴτε ἐγὼ εἴτε ὁ Θρασύβουλος ποὺ τὰ ξέρει ὅλα θὰ σὲ βροῦμε καὶ θὰ σὲ λυώσουμε σὰν σκουλίκι.

Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος

— Θεὸς φυλάξοι ἀρχοντοπούλα μου! Μὴ λὲς τέτοιες κουβέντες. Θὰ σωπάσω ὄχι γιατὶ φοβᾶμαι τὶς φοβέρες σου, παρὰ γιατὶ αὐτὸ μοῦ προστάζει τὸ χρέος μου.

Ἡ Ἀνδρονίκη ἔγινε κατάχλωμη. Νευρικὰ τὸ χέρι της ἔπαιξε γιὰ μιὰ στιγμὴ πάνω στὶς πιστόλες ποὺ εἶχε στὴν μέση.

Ἡ ζωὴ τοῦ Βάρθακα, κρέμονταν ἀπὸ μιὰ κλωστή, κι' ὁ ἴδιος δὲν τὄχε πάρει εἴδηση. Ὅμως στὰ τελευταῖα, στὴν Ἀνδρονίκη ὑπερίσχυσε ἡ λογική.

— Κάπου ἀλλοῦ θὰ σὲ πετύχω παλιοτόμαρο ποὺ τολμᾶς νὰ μοῦ μιλᾶς γιὰ χρέος, ψιθύρισε ἀνάμεσα στὰ δόντια της.

— Ἄσε τὶς φοβέρες ποὺ δὲν πιάνουν γιὰ ἕναν ποὺ δὲν εἶναι πιὰ δάσκαλός σου, εἶπε ὁ Βάρθακας, ἀλλὰ σχεδὸν ὑπουργός, διευθυντὴς κι' ἀλληλογράφος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ὅ,τι ἔκανα του πατέρα σου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου, δὲν τὄκανα ἀπὸ κακία. Μοῦ θόλωσε τὸ νοῦ τὸ φέρσιμό σου καὶ ἡ καμτσικιὰ ποὺ μοὔδωσες στὸ μέτωπο. Βρέθηκαν μπροστά μου οἱ Πηλιῶτες, καὶ ἔξω φρενῶν καθὼς ἤμουν ἀπὸ θυμό, τοὺς ὁδήγησα στὸν Πύργο. Ὅταν ὅμως σὲ εἶδα νὰ πολεμᾶς τόσο παλληκαρίσια, ἔφυγε ὁ θυμός κι' ἔμεινε μόνον ὁ θαυμασμὸς γιὰ σένα. «Νά μιὰ γυναίκα», συλλογίστηκα, «ποὺ δὲν βρίσκεις τὴν ὅμοιά της σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Αὐτὴ τὴν γυναίκα, Βάρθακα, ἀργὰ ἢ γρήγορα πρέπει νὰ τὴν κάνης γυναίκα σου».

— Πάψε πιὰ καὶ δὲν βαστάω νὰ σ' ἀκούω! φώναξε ἔξω φρενῶν ἡ Ἀνδρονίκη. Ἔχει ὅρια κι' ἡ ἀνθρώπινη ὑπομονή, κι' ἂν θέλης τὴν βρωμερὴ ζωή σου, σώπασε!

Ὁ Βάρθακας δάγκασε μὲ λύσσα τὰ χείλια του κι' ὕστερα εἶπε.

— Καλὰ λοιπόν, ἂς ξαναμιλήσωμε γιὰ ὅτι σ' ἐνδιαφέρει. Ἂν σωπάσης ἀρχοντοπούλα μου θὰ σωπάσω. Ὄχι γιατὶ σὲ φοβᾶμαι, ἀλλὰ γιατὶ ἐγὼ πάντα σ' ἀγαπῶ.

— Κι' ἐγὼ σὲ συχαίνομαι ὅπως δὲν συχάθηκα ποτὲ ἀνθρώπινο πλάσμα. Δὲν σὲ μισῶ. Σὲ συχαίνομαι. Καὶ μάθε πὼς ἂν ποτὲ σὲ ἄλλη περίσταση πέσεις στὰ χέρια τὰ δικά μου ἢ τοῦ Θρασύβουλου, θὲ νὰ πληρώσης ἀκριβὰ γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανες στοὺς δικούς μου!

Ὅλη τὴν νύχτα ἡ Ἀνδρονίκη δὲν μπόρεσε νὰ ἡσυχάση, γιατὶ ἤξερε μὲ ποιὸ τέρας εἶχε κατὰ βάθος νὰ κάνη...

Ὅσο ὁ Βάθρακας ἤξερε ποῦ ἀκριβῶς βρισκόταν δὲν θὰ τὴν ἄφηνε ἥσυχη μόνο θὰ τὴν ἔριχνε σὲ καινούργιες περιπέτειες.

Μὲ τὴν συνηθισμένη γρηγοράδα ποὺ ἔπαιρνε ἀποφάσεις, μάζεψε μυστικὰ τὰ παλληκάρια της, κατέβηκε στὸ Αἴγιο καὶ ναύλωσε ἕνα καΐκι γιὰ νὰ μεταφερθοῦν ἀπέναντι, στὴν Ἄμφισσα.

Ὅταν ἔφτασε στὴν Ρούμελη ἔγραψε στὸν ἀρχιεπίσκοπο Πατρῶν Γερμανὸ καὶ τοῦ διηγήθηκε καταλεπτῶς ὅλα ὅσα εἶχαν πάθει αὐτὴ κι' ἡ οἰκογένειά της ἀπὸ τὸν Βάρθακα καθὼς καὶ τὴν

αἰτία ποὺ τὴν ἔκανε ν' ἀφήση τὴν πολιορκία τῶν Πατρῶν. Καὶ τελειώνοντας ἔγραφε στὸν ἱεράρχη νὰ ἔχουν διαρκῶς στὸ μάτι τὸν Βάρθακα ποὺ τοῦ εἶχαν ἐμπιστευθῆ τὴν ἀλληλογραφία τους. Ὁ ἄθλιος τζουτζὲς ἦταν ἱκανὸς γιὰ κάθε ἀτιμία...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

Τώρα ἔφτασε ἡ στιγμὴ νὰ πάρωμε τὸν ἀναγνώστη καὶ νὰ τὸν πᾶμε στὴν Λαμία — στὶς ἀπέραντες κοιλάδες ὅπου ὁ βασιλιᾶς τῆς Περσίας Ξέρξης εἶχε στήσει ἄλλοτε τὶς σκηνές του. Ὄχι μακρυὰ ἀπὸ τὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας, ἦταν στρατοπεδεμένοι χίλιοι πεντακόσιοι Ἕλληνες, χίλια πεντακόσια παλληκάρια ποὺ εἶχαν βρεθῆ καὶ πάλι ἐκεῖ γιὰ νὰ ὑπερασπιστοῦνε τὰ ματωβαμμένα χώματα ποὺ γειτόνευαν μὲ τὶς Θερμοπύλες. Ἑφτὰ χιλιάδες πεζοὶ κι' ὀχτακόσιοι καβαλαρέοι Τοῦρκοι ποὺ τοὺς ὁδηγοῦσε ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης κι' ὁ Κιοσὲ Μεχμὲτ ἑτοιμάζονταν νὰ περάσουν ἀπὸ ἐκεῖ γιὰ νὰ κατέβουν στὴν Πελοπόννησο. Ὄμορφη μέρα, ἀνοιξιάτικη, ἦταν ἡ μέρα ἐκείνη. Ὁ λόγγος εἶχε ντυθῆ στὰ γιορτινά του, τὰ νερὰ γαργάριζαν χαρούμενα ἀπὸ τὶς κρουσταλλοπηγές, καὶ στ' ἀνθισμένα κλώνια τὰ πουλιά, εἴχανε στήσει γλέντι καὶ τραγούδι... Στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων, τὰ παλληκάρια καθάριζαν τὰ καριοφύλια τους τραγουδῶντας. Ἕνα μικρὸ παλληκαρόπουλο — ἦταν δὲν ἦταν δεκατεσσάρων χρόνων, ἀκόνιζε τὴν σπάθα τοῦ καπετάνιου σφυρίζοντας σὰν τὸ κοτσύφι. Μέρα γιὰ γλέντι, γιὰ χορὸ καὶ γιὰ τραγούδι, κι' ὄχι γι' ἄγριο πόλεμο!

Ἀρχηγοὶ τῶν δικῶν μας ἦταν ὁ Δυοβουνιώτης, ὁ γέρο Πανουργιᾶς, ὁ Μῆτρος ὁ Κοντογιάννης, ὁ Ἐπίσκοπος Ἀμφίσσης Ἡσαΐας μὲ τὸν ἀδερφό του τὸν παπᾶ Γιάννη κι' ὁ πιὸ γενναῖος, ὁ πιὸ ἁγνός, ὁ πιὸ ὡραῖος ἥρωας ποὺ γέννησε ἡ νεώτερη Ἑλλάδα, ὁ Θανάσης Διάκος, παλληκάρι τριανταπέντε χρόνων τότε.

Λὲς κι' ἡ Δόξα νὰ τὸν εἶχε σημαδέψει ἀπὸ μικρόν, γιὰ νάμπη στὸ Πάνθεο τῶν ἡρώων καὶ τοῦ θρύλου, ὁ Διάκος δὲν ἔμοιαζε ἄνθρωπος συνηθισμένος.

Ψηλὸς καὶ λυγερὸς σὰν κυπαρίσσι, μὲ κορμοστασιὰ ἀρρενωπὴ καὶ στιβαρή, ἔσμιγε τὴν ἀντρίκια ρώμη μὲ τὴν πιὸ ἀγγελοκάμωτη θωριά... Ἦταν μελαχροινὸς μὲ μεγάλα καστανὰ μάτια ποὺ ἄστραφταν στὸ θυμὸ καὶ στὸν πόλεμο καὶ χαρακτηριστικὰ ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ μοιάζη μὲ τοὺς ὡραίους μαρμάρινους θεοὺς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Εἶχε μουστάκι καστανὸ καὶ μικρὸ γένι.

Εἶχε βάδισμα λεβέντικο, βλέμμα σοβαρὸ καὶ διαπεραστικὸ καὶ χαμόγελο λίγο θλιμμένο.

Ἦταν ὁ πιὸ εὐγενικός, ὁ πιὸ ἁγνός, ὁ πιὸ γενναῖος ἥρωας ἐκείνης τῆς Ἐπανάστασης τῶν ἡρώων. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ στὶς 28 Μαρτίου 1821 — τρεῖς μέρες ἀφοῦ ὕψωσε τὸ λάβαρο στὴν μονὴ τῆς Ἁγίας Λαύρας ὁ Γερμανὸς — ὕψωσε στὴν Ρούμελη τὴν σημαία τῆς ἐλευθερίας, χτύπησε τοὺς Τούρκους στὴν Λειβαδιά, τοὺς σκόρπισε ἐντελῶς καὶ μέσα σὲ ὀχτὼ μέρες ἐπαναστάτησε ὅλη τὴν Ἀνατολικὴ Ἑλλάδα...

Εἶχε μείνει μικρὸς ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα. Κι' ὅπως ἦτανε παιδὶ σοβαρὸ γιὰ τὴν ἡλικία του, γνωστικὸ καὶ ἥσυχο, ἡ μάνα του τὸν ἔκλεισε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἅη Γιάννη τοῦ Πρόδρομου στὴν Ἀρτοτίνα τῆς Δωρίδας, στὸ χωριὸ ποὺ εἶχε γεννηθῆ.

Ὅμως ἐκεῖνα τὰ χρόνια ποὺ ἡ Πατρίδα εἶχε ἀναστατωθῆ ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Ρήγα καὶ τὸ Γένος ξυπνοῦσε ἀπὸ τὸν βαρὺ τὸν λήθαργο τόσων αἰώνων, δὲν μποροῦσε τὸ παλληκάρι νὰ μείνη κλεισμένο στὸ μοναστήρι.

Μιὰ μέρα ἅρπαξε τὸ καριοφύλλι καὶ βγῆκε σὰν τόσους συνομήλικούς του, στὸ κλαρί.

Ἐκεῖ, στ' ἀπάτητα κορφοβούνια, γνωρίστηκε μὲ τὸν Ὀδυσσέα Ἀνδροῦτσο καὶ δέθηκε μαζί του μὲ στενὴ φιλία τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Ἀλῆ πασᾶς εἶχε στείλει τὸν Ὀδυσσέα νὰ συλλάβη τὸν Πανουργιᾶ. Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, ὅλοι αὐτοὶ οἱ καπετάνιοι τῶν χιλίων πεντακοσίων Ρωμηῶν, καθόνταν κάτω ἀπὸ ἕναν πλάτανο κι' ἔκαναν συμβούλιο.

Ξαφνικὰ εἶδαν στὸ βάθος τοῦ δρόμου ἕνα σύγνεφο σκόνης, καὶ σὲ λίγο διάκριναν τρεῖς καβαλαρέους ποὺ κάλπαζαν πρὸς τὸ μέρος τους.

Ἦταν ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσέας Ἀνδροῦτσος μὲ τὸ πρωτοπαλλήκαρό του τὸν Γιάννη Γκούρα.

Μόλις ξεπέζεψε ὁ Ἀνδροῦτσος, εἶδαν πὼς ἦταν χλωμὸς παρ' ὅλο τὸν καλμπασμό, καὶ τὰ μάτια του ἔδειχναν θλίψη μελη.

— Κακὰ μαντάτα, ἀδέρφια μου! πρόφερε ὁ Ἀνδροῦτσος. Ἡ συφορὰ βρῆκε τὸ Γένος καὶ τὸ χτύπησε...

— Μίλα, Ὀδυσσέα. Εἴμαστε ἕτοιμοι ὅλα νὰ τ' ἀκούσωμε, εἶπε ὁ Διάκος.

— Ἕνας ταχυδρόμος διάβηκε σήμερα τὸ πρωῒ ἀπὸ τὸ στρατόπεδό μου. Ἔφερνε νέα ἀπὸ τὴν Πόλη ἀπ' ὅπου ἐρχόταν. Μαῦρα κι' ἄραχλα νέα, ἀδέρφια! Κρέμασαν τὸν Πατριάρχη μας ἀνήμερα τὸ Πάσχα, κι' ὅλους τοὺς δεσποτάδες. Κι' ἀκόμα ἔσφαξαν κόσμο καὶ κοσμάκι ἐκεῖ...

Τὸ νέο ἦταν πράγματι τραγικό.

Μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε, ὁ Ὀδυσσέας τοὺς ἐξιστόρησε αὐτὰ ποὺ συνέβηκαν στὴν Πόλη καὶ ποὺ τὰ ξέρομε ἐμεῖς. Τοὺς εἶπε γιὰ τὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ Πατριάρχη. Γιὰ τὸ σεπτό του λείψανο ποὺ τόριξαν στὴ θάλασσα, καὶ πὼς τὸ βρῆκαν χριστιανοὶ καὶ τὄστειλαν μὲ καράβι στὴν Ὀδυσσό.

Ἔκλαιγαν ὅλοι ὅσο μιλοῦσε ὁ Ὀδυσσέας.

Μὰ ὁ Διάκος τότε σηκώθηκε καὶ εἶπε:

— Τὰ παλληκάρια, ἀδέρφια, δὲν κλαῖνε. Σφίγγουνε μόνο τὴν καρδιά τους καὶ παίρνουν ἐκδίκηση. Ἡ ἐλευθερία μιὰ φορὰ δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴν χώρα. Τὴν ἔδιωξαν ἀπὸ τὶς πολιτεῖες οἱ ἐχθροί, μ' αὐτὴ ἀνέβηκε στὶς κορυφὲς τοῦ Ὀλύμπου, στὶς σπηλιὲς καὶ τὰ τραχώνια τῆς πατρίδας, ἐκεῖ ποὺ ἔχουν ἀνεβῆ τὰ παλληκάρια, καὶ καρτερεῖ τὴν ὥρα της. Ἐκδίκηση, παιδιά! Ὄχι κλάμματα... **Τὸ σκοινὶ τοῦ** Πατριάρχη κανεὶς Ἕλληνας ἂς μὴν τὸ ξεχνάη...

Νευρικὰ τὸ χέρι της ἔπαιξε πάνω στὶς πιστόλες ποὺ εἶχε στὴ μέση.

Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς τί ἔγινε ὕστερα ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια. Ὅλοι σηκώθηκαν κι' ὡρκίστηκαν ἐκδίκηση στὸν μαλαματένιο σταυρὸ ποὺ ἔκρυβε — φυλαχτὸ — στὸ στῆθος.

Καὶ τότε εἶπε ὁ Διάκος στὸν Ὀδυσσέα.

— Γύρισε στὰ ταμπούρια σου, ἀδερφέ μου, ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται ἡ παρουσία σου, καὶ μὴ σὲ γνοιάζη γιὰ τὴν Ρούμελη! Θὰ φυλάξωμε τὰ περάσματα καθὼς οἱ τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδα! Κι' ἂν εἶναι νὰ πέσωμε στὴ μάχη, καλὸ βόλι! Θὰ ἔρχονται τὰ παλληκάρια νὰ προσκυνοῦν τοὺς τάφους μας καὶ νὰ ρίχνουν δυὸ τουφεκιὲς στὴν μνήμη μας καὶ νὰ μᾶς μνημονεύουν.

— Δὲν ἦρθε, Διάκο, ἡ ὥρα μας ἀκόμη. Ἐμεῖς ἔχομε βαφτιστῆ στὸν πόλεμο, μὲς στὴ βροχὴ ἀπὸ τὰ βόλια. Τὸ τουρκικὸ μολύβι δὲν μᾶς πιάνει. Σὲ λίγες μέρες, Διάκο, θὰ κάνωμε ἕνα γλέντι καὶ θὰ φᾶμε ἕνα κριάρι γαλάριο ποὺ τὸ φυλάω ξεπίτηδες, καὶ ποὺ μοῦ τὸ ποτίζουν μὲ τὰ νερὰ τῆς Κασταλίας.

(Συνεχίζεται)

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

KOYBENTOYΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Διακοπὲς

'Αγαπητά μου παιδιά,

Τί ὑπέροχη ἐποχὴ ἀλήθεια τὸ καλοκαίρι. Τὸ τραγουδᾶτε ἀπ' τὸ πρωΐ ὣς τὸ βράδυ, μὲ τ' ἀτέλειωτα τιτιβίσματα τῆς χαρᾶς σας. Μᾶς ξεκουφαίνετε, μᾶς ἀναστατώνετε, μᾶς παίρνετε τὸ μυαλό, μὰ ὡστόσο, εἴμαστε εὐτυχισμένοι ποὺ γέμισε ἀπὸ τὴ ζωντάνια σας τὸ σπίτι.

Θἄθελα ὅμως νὰ σᾶς δώσω μιὰ τόση δὰ μικρούτσικη συμβουλή. Χαρῆτε, καλά μου παιδιά, μὰ ἀφῆστε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ σᾶς χαροῦν, δίχως κούραση.

Εἶναι ἀνάγκη δηλαδὴ Μαρίτσα, νὰ κατεβάζης ἀπὸ τὰ ράφια ὅλα τὰ βιβλία γιὰ νὰ στήσης πύργους καὶ κάστρα; Νὰ τὰ καταστρέφης κι' αὐτὰ ποὺ δεν γίνονται εὔκολα καὶ ποὺ θὰ σοῦ χρειαστοῦν τόσο στὴ ζωή σου, καὶ νὰ κάνης ἀνοικοκύρευτο καὶ τὸ σπίτι; Ἔβγα, κοριτσάκι μου, στὸ περβόλι, πάρε τὶς φιλενάδες σου κι' ἄλλαξε μὲ τὴ φαντασία σου σὲ κάστρα τὰ δέντρα καὶ τὶς πέτρες σὲ πολεμίστρες καὶ πύργους.

Κι' ἐσὺ πάλι, Κωστάκη, μιὰ καὶ τὸ ξέρεις πὼς εἶσαι ἀδύνατος καὶ πρέπει νὰ πάρης ἐπάνω σου λίγα δράμια κρέας, εἶναι ἀνάγκη νὰ χοροπηδᾶς ὅλη μέρα καὶ νὰ ξεσηκώνης μεσημεριάτικα ὅλη τὴ γειτονιά; Πέσε στὸ κρεββατάκι σου, μιὰ δυὸ ὧρες, κοιμήσου λιγάκι καὶ συνεχίζεις τ' ἀπόγευμα. Τί χρωστᾶ ἡ μαμά σου νὰ ξελαρυγγίζεται γιὰ νὰ σὲ μαζέψη καὶ νὰ τσακώνεται καὶ μὲ τοὺς γειτόνους ποὺ δὲν τοὺς ἀφίνεις νὰ ἡσυχάσουν τὸ μεσημέρι;

Ὅσο γιὰ σένα, Λιλίκα, τί νὰ σοῦ πῶ; Ἔλεγα πὼς ἡ καϋμένη ἡ μανούλα σου, ποὺ πηγαίνει κάθε πρωΐ στὸ γραφεῖο, τώρα ποὺ δὲν ἔχεις σχολεῖο, θἄβρισκε συγυρισμένο τὸ σπίτι καὶ θὰ καμάρωνε μὲ τὴ μικρή της νοικοκυρούλα. Μὰ ἐσύ, παιδάκι μου, τὴν κουράζεις περισσότερο, μὲ τὴν ἀταξία σου καὶ τὴν τεμπελιά σου.

Μὲ λίγα λόγια, καλά μου παιδιά, παίξετε, χαρῆτε τὸ καλοκαίρι σας, μὰ ἀφήσετε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ τὸ χαροῦν. Μὴν τοὺς ἐνοχλῆτε μὲ χίλιους τρόπους. Καὶ μάλιστα βοηθήσετε τοὺς δικούς σας, κάνετε μὲ τὴν παρουσία σας πιὸ εὐχάριστη καὶ πιὸ ἄνετη τὴ ζωή τους. Μὴν κάνετε τοὺς καϋμένους τοὺς γονεῖς σας, ποὺ τόσο σᾶς ἀγαποῦν, νὰ ποῦν ἀπὸ μέσα τους: «Ἄχ Θέ μου ,ἂς ἀνοίξουν πιὰ τὰ σχολεῖα, ἂς ἀρχίσουν πιὰ τὰ μαθήματα, νὰ ξεκουραστοῦμε».

Ὅπου κι' ἂν εἶστε, στὰ σπίτια, στὴν ἐξοχή, στὴν κατασκήνωση, στὴν παιδόπολη, στὸ χωριὸ ἢ στὴν πόλη, νὰ δίνετε καὶ νὰ παίρνετε χαρὰ σὰν πραγματικὰ ἀγγελούδια.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ἡ ΚΑΡΔΙΑ τῆς ΜΑΝΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ μεγάλη δυστυχία εἶχε πέσει στὸν κάμπο! Κατάρα τρομερὴ ξέραινε ὅλο τὸν τόπο! Ἕνα θεριὸ εἶχε βγῆ στὴ νερομάνα πάνω στὰ ψηλώματα καὶ κρατοῦσε τὸ νερὸ καὶ δὲν κατέβαινε στὴν πεδιάδα γιὰ νὰ ποτίζη τὰ σπαρτά, τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τὸ θεριὸ ποὺ καθόταν στὴν πηγὴ τοῦ νεροῦ παράγγειλε στὸ Βασιλιᾶ τοῦ τόπου:

πὼς ἂν τοῦ στέλνη κάθε αὐγὴ
καὶ τρώγη ἕνα κορίτσι,
θ' ἄφηνε λίγο τὸ νερὸ
νὰ τρέχη μέσ' στὸν κάμπο.

Μὰ τὸ θεριὸ δὲν ἤθελε ὅποιο κι' ὅποιο κορίτσι. Ἤθελε

ἡ κόρη νἆναι ἀπὸ γενιὰ
κι' ἀπ' ὅλες διαλεγμένη
μοναχοκόρη κι' ὅμορφη
καὶ μοσχαναθρεμμένη.

Κι' ὁ Βασιλιάς, τί νὰ κάμη κι' αὐτός, ἔβγαλε τὸ πικρὸ φιρμάνι. Κάθε πρωΐ — πολὺ πρωΐ, νὰ βγάζουν τὸν κλῆρο ἀνάμεσα στὰ πιὸ ὅμορφα, στὰ πιὸ διαλεχτὰ κορίτσια τοῦ κάμπου· κι' ἀνάμεσα μόνο στὶς μοναχοκόρες.

Κι' ὅποια εἶν' ἐκείνη ἡ ἄτυχη
ποὺ θὰ τῆς πέση ὁ κλῆρος
νὰ τήνε πᾶνε στὸ θεριὸ
γιὰ τάμα νὰ τὴν φάγη.

Καὶ τὸ θεριὸ τρώει κάθε μέρα τὶς μοναχοκόρες τῆς χώρας.

Πηγαίνουν μιά, πηγαίνουν δυὸ
πηγαίνουν τρεῖς καὶ πέντε
καὶ κάθε αὐγὴ μιὰν ὅμορφη
καὶ μιὰ μοναχοκόρη.
Μαυροφοροῦν οἱ χωριανοὶ
μαυροφοροῦν μανάδες
καὶ κλείνουν τ' ἀρχοντόσπιτα
καὶ μοιρολόγια βγάζουν!

Μὰ μιὰν αὐγή, μιὰ Κυριακή, μιὰ ἐπίσημη μέρα ὁ κλῆρος ἔπεσε σὲ μιὰν ἀρχοντοποῦλα, ποὺ εἶχε ἀμέτρητα προικιὰ καὶ περίσσια κάλλη. Μὰ σὰν τ' ἄκουσε ἡ μάνα της λιποθύμησε. Καὶ σὰν τὴν συνεφέραν:

Καὶ κλαίει καὶ σκοτώνεται
καὶ σὰν τρελλὴ φωνάζει:
«Θέ μου μεγαλοδύναμε
μιὰ χάρη σοῦ γυρεύω,
ἐσὺ ποὺ βλέπεις τ' οὐρανοῦ
τὸ διαμαντένιο πλάτος
τὰ πιὸ βαθειὰ τῆς θάλασσας
καὶ τὴν καρδιὰ τῆς μάνας,
κύττα καὶ τὴν καρδοῦλα μου
καὶ μὴ μὲ ξεστοχιάσης.
Καὶ δός μου, σὲ παρακαλῶ,
γιὰ μιὰ στιγμὴ μονάχα
τὴν εὐμορφιὰ τῆς κόρης μου
καὶ τὰ γλυκά της νειάτα...

Καὶ πραγματικὰ τὴ λυπήθηκε ὁ Θεός. Καὶ πραγματικὰ χάρησε στὴ μάνα τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὰ νειάτα τῆς κόρης της καὶ ξεκίνησε ἐκείνη, στὴ θέση τῆς μοναχοκόρης της γιὰ νὰ τὴν φάη τὸ ἀχόρταγο θεριὸ τῆς νερομάνας:

Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ 'τρεμε
τὸ τελευταῖο ἀστέρι
κι' ἐπρόβαλ' ὁ αὐγερινὸς
κι' ἐκρύβονταν ἡ πούλια
κι' ἐρόδιζ' ἡ ἀνατολὴ
κι' ἐφεγγοβόλα ἡ δύση.

Καὶ τότε ἡ μάνα πῆρε τὴ στράτα γιὰ τὴ νερομάνα. Ἀνεβαίνει στὸ βουνὸ καὶ φτάνει στὸ θηρίο.

Κι' ἀκούει ἄγριο μουγκρητὸ
ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὸ στόμα,
καὶ βλέπει σπίθες ποὺ 'βγαιναν
ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὰ μάτια.
Ἀνατριχιάζει σύσσωμη
καὶ πνίγετ' ἡ φωνή της,
μὰ παίρνει δύναμη ἀπ' τὸ Θεὸ
κι' ἀπ' τὴν πολλὴν ἀγάπη
κ' ἐφτέρωσαν τὰ πόδια της
κι' ἐθέριεψεν ὁ νοῦς της
κι' ἀστόχιασε τὸ θάνατο
γιὰ τὴ ζωὴ τῆς κόρης,
κ' ἔσκυψε μόνη στοῦ θεριοῦ
τὸ πεινασμένο στόμα.
Μάταν ἡ ὥρα θεϊκὴ
κ' εὐλογημένη ἡ ὥρα...

Καὶ μέσα στὰ σπλάχνα τοῦ θεριοῦ ζωντάνεψε ἡ καρδιά της· ἡ μεγάλη, ἡ θεία, ἡ τρανὴ καρδιὰ τῆς μάνας. Καὶ τὸ θεριὸ ἀπόχτησε καρδιὰ ποὺ δὲν εἶχε. Καὶ τί καρδιὰ μάλιστα; Καρδιὰ μάνας.

Κι' ὅσα κορίτσια πήγαιναν
γιὰ νὰ τὰ φάη γιὰ τάμα,
τὰ κοίταζε, τὰ πόναγε
μὲ τὴν καρδιὰ τῆς μάνας

(Συνέχεια στὴ σελ. 373)

Είχα τόση ευκινησία και κατέβαινα με τέτοια γρηγοράδα...

Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸν τρόπο ποὺ γλύτωσα μιὰ φορά, τὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ τὸ φοβερὸ ξύλο ποὺ ἤθελε νὰ μοῦ δώσῃ ὁ πατέρας μου.

Δὲν θυμᾶμαι ἀκριβῶς τὴν χρονολογία, ἀλλὰ δὲν θὰ ἤμουν μεγαλύτερος ἀπὸ δώδεκα χρονῶν. Σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία κανένα παιδὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι τέλειο. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἐγὼ εἶχα πολὺ περισσότερα ἐλαττώματα ἀπὸ ἄλλα παιδιά. Γι' αὐτὸ κι' ὁ πατέρας μου ἦταν πολὺ αὐστηρὸς μαζί μου.

Ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωϊνὸ ὁ πατέρας μου ἐξύπνησε πολὺ πιὸ νωρὶς ἀπὸ τὴ συνηθισμένη του ὥρα καὶ μοῦ εἶπε νὰ κάνουμε ἕναν περίπατο ὡς τὸ ἐκκλησάκι τοῦ Προφήτη Ἠλία ποὺ βρισκόταν στὴν κορφὴ ἑνὸς ὡραίου καὶ καταπράσινου λόφου. Πολὺ μ' ἐνθουσίασε αὐτὴ ἡ πρόταση, γι' αὐτὸ σηκώθηκα γρήγορα καὶ ντύθηκα στὴ στιγμή. Δὲν ἦταν μόνο ὁ περίπατος ποὺ μ' εὐχαριστοῦσε. Λογάριαζα ὅτι θὰ ἀργούσαμε κι' εἶχα τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ περνοῦσε ἡ ὥρα τοῦ σχολείου καὶ θὰ τὸ γλύτωνα. Ὁ πατέρας μου μὲ περίμενε στὴν αὐλή, ἀλλὰ ὄχι μόνος του. Εἶχε καὶ ἕνα παχουλὸ κάτασπρο ἀρνάκι ποὺ τὸ χάϊδευε σκυμμένος ἐνῷ ἐκεῖνο βέλαζε.

— Τί εἶναι αὐτό, πατέρα; ρώτησα.

— Ἀρνί! Δὲν τὸ βλέπεις;

— Καὶ τί θὰ τὸ κάνουμε;

— Θὰ τὸ πάρουμε μαζί μας νὰ βοσκήσῃ.

— Καὶ μετὰ τί θὰ τὸ κάνουμε;

— Ἔλα μαζί μου καὶ μὴ ρωτᾶς!...

Ξεκινήσαμε κι' οἱ τρεῖς. Στὸ δρόμο ἔγινα φίλος μὲ τὸ ἀρνάκι. Ἔτρωγε χορτάρι ἀπ' τὸ χέρι μου, μὲ κυνηγοῦσε, τὸ κυνηγοῦσα ἢ περπατούσαμε πλάϊ - πλάϊ ὅταν ὁ πατέρας μου ἔβαζε τὴ φωνὴ γιὰ νὰ μὴ τρέχω.

— Τὸ ἀγαπῶ πολὺ αὐτὸ τὸ ἀρνάκι καὶ σὲ παρακαλῶ πολύ, πατέρα, νὰ μὴ τὸ σφάξουμε, τοῦ εἶπα.

Ἀλλὰ ὁ πατέρας μου δὲν μοῦ ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντηση.

Τέλος φτάσαμε στὴν ἐκκλησία. Μπήκαμε μέσα, προσκυνήσαμε καὶ ἀνάψαμε ἀπὸ ἕνα κεράκι. Ὅταν βγήκαμε, ὁ πατέρας μου πλησίασε ἕναν καλόγερο καὶ κάτι τοῦ εἶπε. Ἐγὼ δὲν ἄκουσα τίποτα. Τὸν εἶδα μόνο ποὺ τοῦ ἔδειξε τὸ ἀρνάκι. Μείναμε λίγη ὥρα κεῖ - πάνω καὶ θαυμάσαμε τὴν ὡραία θέα ἀπὸ τὸ λόφο. Ὕστερα ὁ πατέρας μοῦ εἶπε:

— Ἔλα! Εἶναι ὥρα νὰ πηγαίνουμε. Ἐσὺ θὰ πᾶς στὸ σχολεῖο καὶ γὼ στὸ μαγαζί!

Τὸ ἄκουσμα τοῦ σχολείου, ποὺ τὸ εἶχα ξεχάσει, μ' ἔκανε μελαγχολικό. Εἶχα διάθεση νὰ μείνω ὅλη τὴν ἡμέρα κεῖ πάνω. Ἀλλὰ ἡ φιλία καὶ ἡ συντροφιὰ τοῦ ἀρνιοῦ μὲ παρηγοροῦσε λίγο. Φαντασθῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξη καὶ τὴ λύπη μου, ὅταν τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πάρωμε τὸ μονοπάτι γιὰ νὰ φύγουμε, εἶδα τὸν καλόγερο νὰ πλησιάζῃ καὶ νὰ παίρνῃ τὸ ἀρνί.

— Ἔ, ποῦ τὸ πᾶς; φώναξα.

— Ἄφησέ τον, εἶπε ὁ πατέρας μου σοβαρός. Τὸ ἀρνὶ δὲν εἶναι δικό μας, εἶναι τῆς ἐκκλησίας. Τὸ εἶχα τάμα καὶ τὸ φερα.

Ἄν καὶ ἤξερα τὴν εὐλάβεια τοῦ πατέρα μου καὶ καταλάβαινα, ὅτι κάθε ἀντίσταση θὰ ἦταν μάταιη, ὡστόσο νόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνω μιὰ μικρὴ σκηνή. Ἔκλαψα, φώναξα, παρακάλεσα, φοβέρισα καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελα νὰ φύγω. Ἀλλὰ ὁ πατέρας μου δὲν ἔπαιρνε ἀπὸ τέτοια. Μὲ πῆρε ἀπ' τὸ χέρι καὶ μὲ τράβηξε μὲ τὸ ζόρι κατὰ τὸ μονοπάτι.

Ἐνῷ φεύγαμε ἄκουσα τὸ ἀρνὶ ποὺ βέλαζε κι' ἡ καρδιά μου σφίχτηκε ἀπ' τὴ στενοχώρια καὶ τὴ λύπη. Μ' ἔπιασε ἕνα πεῖσμα καὶ μιὰ ἀπελπισία ποὺ δὲ λέγεται. Θέλησα νὰ ἐκδικηθῶ.

— Καλὰ λοιπόν, εἶπα. Κι' ἐγὼ δὲν πάω σχολεῖο!

— Ἂν σοῦ βαστάη, μὴ πᾶς, μοῦ ἀπάντησε ὁ πατέρας μου. Δὲν θὰ σ' ἀφήσω ἀπὸ τὸ χέρι ὡς τὴν πόρτα τοῦ σχολείου!

Ἀφοῦ εἶδα ὅτι μὲ τὴ βία δὲν μποροῦσα νὰ κάνω τίποτα, ἀποφάσισα νὰ μεταχειριστῶ τὸν δόλο. Ἔκανα ὅτι μοῦ πέρασε τὸ πεῖσμα κι' ἄρχισα νὰ μιλῶ γιὰ ἄλλα ζητήματα. Τότε πῆρε θάρρος ὁ πατέρας καὶ μοῦ ἄφησε τὸ χέρι. Αὐτὸ κι' ἐγὼ περίμενα. Παίρνω τὸν κατήφορο, γραμμὴ στὴ θάλασσα! Ὁ κατήφορος ἦταν πολὺ ἀπότομος καὶ μόνο κατσίκι μποροῦσε νὰ κατεβῆ ἀπὸ κεῖ. Ἀλλὰ ἐγὼ εἶχα τόση εὐκινησία καὶ κατέβαινα μὲ τέτοια γρηγοράδα, ποὺ σὲ λίγες στιγμές, εἶχα χάσει ἀπὸ τὰ μάτια μου τὸν πατέρα μου καὶ δὲν ἄκουγα οὔτε τὴ φωνή του. Καὶ χωρὶς καθόλου νὰ σταθῶ οὔτε γιὰ νὰ κοιτάξω πίσω μου καὶ νὰ δῶ τί ἔγινε ὁ πατέρας, γιατὶ ἤμουν βέβαιος ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ μὲ κυνηγήσῃ, ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου κι' ἔφτασα κάτω στὴν παραλία. Ἐκεῖ ἤμουν ἥσυχος, ἀσφαλὴς κι' εὐχαριστημένος. Εἶχα γλυτώσει τουλάχιστον τὸ σχολεῖο, ἀφοῦ δὲν μπόρεσα νὰ γλυτώσω τὸ ἀρνί. Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις χάζευα στὴν παραλία, ὅταν ξαφνικὰ ἀκούω ἀπὸ τὴ θάλασσα φωνὲς ἀπελπισίας. Κοιτάζω καὶ τί βλέπω! Ἕνα παιδὶ κολυμποῦσε, ἀλλὰ ἦταν τόσο μικρὸ καὶ εἶχε προχωρήσει τόσο πολύ, ποὺ δὲν εἶχε πιὰ δυνάμεις νὰ γυρίσῃ καὶ κινδύνευε νὰ πνιγῇ. Ἄλλος ἄνθρωπος ἐκεῖ κοντὰ δὲν ὑπῆρχε. Δὲν χάνω καιρό, γδύνομαι καὶ πέφτω στὴ θάλασσα. Στὸ κολύμπι ἤμουν ξεφτέρι. Πλησιάζω κοντὰ στὸ παιδί, τὸ πιάνω ἀπὸ τὰ μαλλιά, τὸ τραβῶ πρὸς τὰ ἔξω καὶ τὸ σώζω. Οἱ φωνές του στὸ μεταξὺ εἶχαν μαζέψει κάμποσο κόσμο στὴν παραλία. Ὅταν βγήκαμε ἔξω μᾶς ὑποδέχτηκαν μὲ χειροκροτήματα.

— Εἴδατε θάρρος καὶ γρηγοράδα, ἔλεγαν. Λίγο ἀκόμη καὶ τὸ παιδὶ θὰ πνιγόταν.

Κι' ὅλο μαζεύονταν κόσμος καὶ ρωτοῦσε τί συνέβη. Ὅλοι κάτι ἔλεγαν καὶ μὲ ἔδειχναν ἐνῷ ἐγὼ ντυνόμουν μὲ περηφάνεια. Φανταστῆτε τί ἔγινε ὅταν ἦρθαν ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα καὶ οἱ γονεῖς τοῦ παιδιοῦ ποὺ εἶχα σώσει. Ἄ! ἤμουν πολὺ εὐτυχισμένος τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Ἀλλὰ πῶς νὰ περιγράψω τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὴν ντροπή μου, ὅταν γυρίζω ξαφνικὰ καὶ τί νὰ δῶ; Τὸν πατέρα μου ποὺ μὲ εἶχε δῆ κι' ἐρχόταν ἀπὸ μακρυὰ κουνῶντας τὸ μπαστούνι του. Ἀλλοίμονο! Ὁ «σωτῆρας» θὰ ξυλοφορτωνόταν! Ὁ πατέρας μου ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μὲ κυνηγήσῃ στὸν κατήφορο, εἶχε ἐξακολουθήσει τὸ δρόμο του ἀπ' τὸ μονοπάτι κι' ἔφτασε στὴν παραλία. Ἀπὸ τὸ θυμό του δὲν κοίταζε καθόλου τριγύρω του, οὔτε ρώτησε τί συμβαίνει καὶ γιατὶ ἦταν μαζεμένος ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος.

Κι' ἀμέσως ρίχτηκε ἀπάνω μου μὲ τὸ μπαστούνι ὑψωμένο στὸ χέρι του!

— Ἄ! παλιόπαιδο! ἐδῶ χαζεύεις; Πήγαινε σχολεῖο γρήγορα, φώναξε.

Ἀλλὰ εὐτυχῶς τὴν ὥρα ποὺ ἦταν ἕτοιμος νὰ μοῦ τὴν φέρῃ μὲ τὸ μπαστούνι, ἔτρεξαν καὶ τὸν κράτησαν.

— Μή! μή!, τοῦ φώναξαν. Τέτοιο παιδὶ δέρνεις; Εἶναι ἥρωας, εἶναι σωτῆρας τὸ παιδί σου! Τοῦ ἀξίζουν βραβεῖα καὶ ὄχι ξύλο.

Τὸ μπαστούνι τοῦ πατέρα μου ἔπεσε ἀπὸ τὸ χέρι του. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τάχασε ὁ καϋμένος γιὰ μιὰ στιγμή. Ὅταν τοῦ ἐξήγησαν τί συνέβη σήκωσε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν οὐρανό, ἔκανε τὸν σταυρό του καὶ εἶπε:

— Δόξα σοι ὁ Θεὸς καὶ ὁ Προφήτης Ἠλίας! Ἔγινε σήμερα ἕνα καλό.

Καὶ ἔπειτα γυρίζοντας πρὸς ἐμένα, μοῦ εἶπε:

— Σὲ συγχωρῶ ποὺ δὲν πῆγες σχολεῖο. Ἔπρεπε νὰ σώσῃς ἕναν ἄνθρωπο γιὰ νὰ σὲ συγχωρήσω, καϋμένε! Τόσο σπουδαῖο εἶναι τὸ σχολεῖο καὶ τόσο ἀσυγχώρητη κάθε ἀπουσία.

Τὰ λόγια τοῦ πατέρα μου εἶχαν ἀποτέλεσμα. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἔλειψα ποτὲ ἀπὸ τὸ σχολεῖο χωρὶς μεγάλη ἀνάγκη.

Π. Δ. Κ.

(Διασκευὴ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἡ Καρδιὰ τῆς Μάνας

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 372)

κι' ἄφηνε πάλι τὸ νερὸ
χωρὶς νὰ φάῃ κανένα,
ὡς ὅτου πιὰ ξεψύχησε
ἀπ' τὴν πολλή του πεῖνα.

Κι' ἔτσι, παιδιά μου, ἡ καρδιὰ τῆς μάνας νίκησε ἀκόμα καὶ τὸ θεριό! Καὶ στὸν διψασμένο κάμπο ἔφτανε τώρα τὸ νερὸ ἀνεμπόδιστο, καὶ πότιζε τὸν κάμπο, ποὺ πρασίνισε πάλι κι' οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα ξεδίψασαν καὶ γέλασαν ξανὰ τὰ πικραμένα χείλια κι' ἔζησαν ὅλοι καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ διαβάτης: Δὲ μοῦ λὲς μικρὲ ποῦ πηγαίνει αὐτὸς ὁ δρόμος;

Ὁ μικρός: Μά... δὲν μοῦ φαίνεται νὰ πηγαίνῃ πουθενὰ γιατὶ ὅλο ἐδῶ χάμου τὸν βλέπω.

Ἠλ. Ι. Παπακωνσταντίνου
(Σταυροδρόμι)

Στὸ αὐτοκίνητο:

— Γιατὶ δὲν κάθεσαι μικρέ; Ἔχει θέση...

— Ἄ, ὄχι, εὐχαριστῶ, βιάζομαι!...

Σ. Τσιγλιφῆς
Βόλος

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΑΡΡΩΣΤΩΝ

Εἶναι περιπτώσεις ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ στείλωμε τὸν ἄρρωστό μας στὸ νοσοκομεῖο ἢ ποὺ δὲν χρειάζεται γιατὶ μποροῦμε νὰ τὸν περιποιηθοῦμε σπίτι.

Ἡ νοικοκυρὰ τότε (ἂν ἡ ἀρρώστεια του δὲν εἶναι τόσο βαριὰ ποὺ ν' ἀπαιτῆ εἰδικὴ νοσοκόμο) θ' ἀναλάβη κατὰ κανόνα τὴν περιποίησή του.

Σὲ ὅλα τὰ ἐγχειρίδια τῆς οἰκοκυρικῆς, ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε ἔντυπο ποὺ γίνεται λόγος γιὰ τὶς χάρες μιᾶς καλῆς νοικοκυρᾶς, θὰ δῆτε πάντα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴν περιποίηση τῶν ἀρρώστων. Ἂν ρωτήσετε ἕναν γιατρὸ καὶ προπαντὸς τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ χωριοῦ (ὅπου ἡ νοσηλεία γίνεται συνήθως στὸ σπίτι) θὰ σᾶς πῆ πὼς ἡ γρήγορη θεραπεία ἑνὸς ἀρρώστου, ἐξαρτᾶται κατὰ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν περιποίηση ποὺ ἔχει σπίτι του.

Ὁ γιατρὸς δὲν εἶναι θαυματοποιός. Ὁρίζει μια θεραπεία καὶ οἱ συγγενεῖς του ἀρρώστου πρέπει νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ τὴν ἐφαρμόσουν.

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἰατρικὴ θεραπεία εἶναι κι' ἕνα πλῆθος ἄλλες περιποιήσεις ποὺ χρειάζεται ὁ ἄρρωστος καὶ ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν ὑγεία του τὸ κέφι του, τὴν ψυχική του κατάσταση.

Οἱ ἄνθρωποι δίνουν μεγάλη σημασία στὰ φάρμακα. Στὰ χάπια, στὶς σταγόνες, στὶς ἐνέσεις. Ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ ἔχουν μιὰ κάποια γνώση ὑγιεινῆς, ξέρουν πὼς παράλληλα μ' αὐτά, φορεῖς τῆς θεραπείας τοῦ ἀρρώστου εἶναι ἡ ἡσυχία, ἡ καθαριότης, ἡ κατάλληλη τροφὴ ἡ σχολαστικὴ ἐκτέλεση τῶν ὁδηγιῶν τοῦ γιατροῦ.

Τὸ κύριον προσὸν τῆς καλῆς νοικοκυρᾶς ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ θὰ χρειαστῆ νὰ γίνη νοσοκόμα, εἶναι ἡ ψ υ χ ρ α ι μ ί α.

Ὅσο κι' ἂν ἀνησυχῆ, ὅσο κι' ἂν ταράχτηκε, ὅσο κι' ἂν νομίζη πὼς ὁ ἄρρωστος «ψώνισε τὴν ἀρρώστεια μόνος του» πρέπει νὰ τὰ ξεχάση ὅλα αὐτά, καὶ νὰ δειχτῆ ἥρεμη, αἰσιόδοξη καὶ γλυκομίλητη.

Ὁ ἄρρωστος ἐκνευρίζεται πολὺ γρήγορα, κι' ὁ ἐκνευρισμός του αὐτὸς τὸν βλάπτει. Φοβᾶται, ταράζεται, θυμώνει πολὺ πιὸ εὔκολα ἀπὸ τὸν γερό.

Λοιπὸν δὲν εἶναι καιρὸς νὰ ζητηθοῦν εὐθύνες στὴν ἀρρώστεια ἀπάνω, οὔτε νὰ δείξωμε τὴν εὐαισθησία μας μὲ νεῦρα καὶ ἐκδηλώσεις φόβου.

— Δὲν εἶναι τίποτε. Μὴν ἀνησυχεῖς. Θὰ γίνης γρήγορα καλά!

Εἶναι τὰ πρῶτα λόγια ποὺ πρέπει νὰ ποῦμε στὸν ἄρρωστο μ' ἕνα χαμόγελο.

Γιατὶ τὸ μεγαλύτερο προσὸν τῆς γυναίκας, τῆς κοπέλλας, εἶναι νὰ εἶναι γλυκομίλητη.

Δὲν ἔχει καμμιὰ δικαιολογία ἐκείνη ποὺ δείχνεται «στρίγγλα» ἀπὸ πολὺ ἐνδιαφέρον τάχα καὶ ἀνησυχία. Τέτοιο ἐνδιαφέρον νὰ λείπη! Ὁ ἄρρωστος θὰ ἦταν καλύτερα στὸ νοσοκομεῖο, κοντὰ σὲ ξένους ἀνθρώπους ποὺ τουλάχιστον δὲν θὰ τὸν τάραζαν. Λέω πολλὰ πάνω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, γιατὶ ξέρω σπίτια ποὺ ὅταν ἀρρωσταίνη κανένας πιὸ πολὺ προσπάθεια πρέπει νὰ καταβάλης γιὰ νὰ μερώσης τὶς «στρίγγλες» τοῦ σπιτιοῦ ποὺ ἀνησυχοῦν, νὰ τὶς κάνης νὰ πάψουν τοὺς ἀναστεναγμοὺς καὶ τὴν βαρυγκόμια, παρὰ νὰ περιποιηθῆς τὸν ἄρρωστο ποὺ τὸν κάνουν νὰ αἰσθάνεται σὰν ἔνοχος.

Ἤρεμη καὶ γλυκομίλητη πρέπει νὰ εἶναι λοιπὸν ἐκείνη ποὺ περιποιεῖται τὸν ἄρρωστο σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἀρρώστειας του.

ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ

Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ θὰ κάνωμε ὅταν ἀρρωστήση κάποιος στὸ σπίτι — φυσικὰ ἂν εἶναι πολὺ ἄρρωστος, ὄχι γιὰ μιὰ γριππίτσα ἢ ἕνα στομάχι — εἶναι νὰ τοῦ ἑτοιμάσωμε τὸ δωμάτιό του κατάλληλα.

Στὰ περισσότερα σπίτια δὲν ἔχει τὸ κάθε μέλος τῆς οἰκογένειας τὸ δικό του δωμάτιο.

Σὲ περίπτωση ὅμως ἀρρώστειας, τὰ ἄλλα μέλη ποὺ μοιράζονται μὲ τὸν ἄρρωστο τὸ δωμάτιο, πρέπει νὰ βολευτοῦν ὅπως-ὅπως ἀλλοῦ, καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν μόνο του.

Ὁ ἄρρωστος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καθαρὸ ἀέρα — καὶ ἐξ ἄλλου—δὲν εἶναι ὑγιεινὸ γιὰ τοὺς γεροὺς νὰ συγκατοικοῦν μ' ἕναν ἄρρωστο.

Θ' ἀδειάσωμε τὸ δωμάτιο ἀπὸ ὅλα τὰ περιττὰ ἔπιπλα κι' ἀπ' ὅλα τὰ μικροπράγματα βάζα, φωτογραφίες κλπ.) γιατὶ δὲν πρέπει νὰ μένη τίποτε ποὺ νὰ πιάνη σκόνη.

Ὕστερα θὰ στρώσωμε τὸ κρεββάτι μὲ καθαρὰ σεντόνια βάζοντας κι' ἕνα μικρὸ ὑποσέντονο πάνω στὸ κάτω σεντόνι.

Καὶ πλάϊ στὸ κρεββάτι τοῦ ἄρρωστου θὰ στήσωμε ἕνα τραπεζάκι ποὺ θὰ τὸ σκεπάσωμε μ' ἕνα καθαρὸ πεσκίρι. Ἐκεῖ θὰ βάζωμε τὰ φάρμακα τοῦ ἀρρώστου, τὸ ποτῆρι του (πάντα σκεπασμένο) κλπ.

Ἂν εἶναι δυνατόν, θὰ τραβήξωμε τὸ κρεββάτι τοῦ ἀρρώστου στὴ μέση τοῦ δωματίου μὲ τρόπο ποὺ νὰ μποροῦμε νὰ τὸ πλησιάσωμε κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές. Μπορεῖ νὰ χρειαστοῦν ἄλλωστε δυὸ πρόσωπα γιὰ ν' ἀλλάξουν γρήγορα τὰ σεντόνια ἢ τὸν ἴδιο τὸν ἄρρωστο.

Τὸ δωμάτιο τοῦ ἀρρώστου δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε πολὺ ζεστὸ οὔτε κρύο.

Εἶναι ἀπολύτως ἐσφαλμένη ἡ γνώμη ὅτι ἡ «ἀρρώστεια θέλει ζέστη».

Ἀκόμη καὶ τὰ κρυολογήματα, θέλουν μιὰ μέτρια εὐχάριστη θερμοκρασία.

Ἔχει ποὺ ἔχει στενοχώρια ὁ ἄρρωστος, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τοῦ τὴν αὐξήσωμε μὲ τὴν ζέστη.

Πρέπει ν' ἀποφεύγωμε τὰ μαγγάλια. Στὴν σόμπα (πετρελαίου ἢ ἄλλη) βάζομε πάντοτε ἕνα δοχεῖο μὲ νερὸ καὶ σ' αὐτὸ λίγα φύλλα εὐκάλυπτου.

Ὅταν ἑτοιμάζομε τὸ δωμάτιο τὸ πρωΐ, χρησιμοποιοῦμε καλὰ βρεμμένη σκούπα γιὰ νὰ μὴ σηκώνωμε σκόνη, καὶ ξεσκονίζομε μὲ βρεμμένο πανί. Κάθε πρωΐ ἐπίσης ἀνοίγομε διάπλατο τὸ παράθυρο ἀρκετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀφοῦ προηγουμένως πλαγιάσωμε ἐντελῶς τὸν ἄρρωστο καὶ τὸν σκεπάσωμε καλά.

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΣΤΟ ΚΡΕΒΒΑΤΙ

Ὁ ἄρρωστος πρέπει νὰ φοράη πυτζάμες ἢ νυχτικὸ ποὺ νὰ μὴν χρειάζεται νὰ κάνη πολλὲς κινήσεις γιὰ νὰ τὸ βγάζη.

Μὴν τοῦ φορᾶτε πολλὰ ροῦχα στὸ κρεββάτι.

Πρέπει νὰ αἰσθάνεται ἄνεση, νὰ μὴν στενοχωριέται ἀπὸ τὰ πολλὰ ροῦχα.

Ὁ γιατρὸς θὰ μᾶς πῆ ἂν πρέπει νὰ κάθεται πλαγιαστὸς ἢ καθιστὸς στὸ κρεββάτι...

Πάντως πρέπει ν' ἀκουμπάη μὲ ἄνεση σὲ πολλὰ μαξηλάρια.

ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Θ' ἀπαγορέψωμε τὶς ἐπισκέψεις.

Εἶναι μιὰ κακή, μιὰ ἐλεεινὴ συνήθεια μόλις ἀρρωσταίνη βαρειὰ κάποιος νὰ νομίζουν συγγενεῖς καὶ φίλοι πὼς ἔχουν ὑποχρέωση νὰ πᾶνε νὰ τὸν δοῦν.

Ὁ ἄρρωστος δὲν θέλει ἐπισκέψεις. Τον κουράζουν καὶ τὸν ἐξαντλοῦν. Οὔτε τοῦ εἶναι εὐχάριστο νὰ γίνεται θέαμα στὴν ἀρρώστεια του. Ξέρω ὡρισμένους ἀνόητους ποὺ ὅταν πᾶνε νὰ δοῦνε ἕναν ἄρρωστο καὶ οἱ δικοί του δὲν τοὺς μπάζουν στὸ δωμάτιό του, παρεξηγοῦν αὐτὸ τὸ φέρσιμο, θυμώνουν.

Θερρεῖς καὶ ἡ ἀρρώστεια εἶναι κοσμικὴ κίνηση, γιορτή, κι' ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν μέρος ὅλοι ὅσοι ἀπὸ συγγένεια ἢ φιλία εἶναι κοντὰ στὸν ἄρρωστο.

—Ἀκοῦς ἐκεῖ! — λένε. Ἀκοὺς νὰ μὴν μπάσουν στὸ δωμάτιο ἐμένα! Ἐ μ έ ν α ποὺ τοὺς ἀγαπῶ τόσο!

Τέτοιος τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι εἶναι πραγματικὰ ἠλίθιος.

Γιὰ νὰ μὴ γεννηθοῦν παρεξηγήσεις, ζητῆστε τὴν βοήθεια τοῦ γιατροῦ, ὥστε νὰ ἀπαγορεύση ἐκεῖνος τὶς ἐπισκέψεις.

Στὴν περίπτωση ποὺ τὸ ἐπιτρέπει ὁ γιατρός, μπάζομε τοὺς ἐπισκέπτες ἕναν - ἕναν καὶ μόλις δείξει σημεῖα κούρασης ὁ ἄρρωστος κάνομε στὸν ἐπισκέπτη νόημα νὰ φύγη. Καὶ στὸν ἄρρωστο ἐξηγοῦμε πὼς δὲν κάνει νὰ μιλῆ πολύ, νὰ κουράζεται κλπ.

Γιὰ τὶς ἐπισκέψεις ὁρίζομε μιὰ ὡρισμένη ὥρα τὸ μεσημέρι ἢ τὸ ἀπόγευμα, ἔτσι ὥστε νὰ μὴν πέφτουν τὴν ὥρα τῆς καθαριότητάς του, τοῦ φαγιοῦ του κ.λ.π.

ΠΩΣ ΣΗΚΩΝΟΜΕ ΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ

Πολλὲς φορὲς ἕνας ἄρρωστος ποὺ εἶναι βαριὰ γλυστράει ἀπὸ τὰ μαξηλάρια του καὶ πέφτει. Γιὰ νὰ τὸν ἀνασηκώσωμε καὶ νὰ τὸν ξαπλώσωμε πάλι ἀναπαυτικὰ χρειάζονται δυὸ πρόσωπα, ποὺ τοποθετοῦνται δεξιὰ κι' ἀριστερά του.

Ὁ ἄρρωστος σηκώνει τὰ γόνατα, καὶ γέρνει τὸ κεφάλι μπροστά.

Τότε τὸ καθένα ἀπὸ τὰ δυὸ (Συνέχεια στὴ σελίδα 384)

Α΄ ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΤΟ ΜΕΛΙ

Κάθε θάμνος στὸ βουνὸ
ἔχει ἀπὸ μιὰ κυψέλη,
ποὺ μᾶς δίνει τὸ γλυκό,
τὸ πεντάγλυκο τὸ μέλι!...

Ὅταν φτιάχνουν λουκουμάδες
τοὺς βουτᾶνε μέσ' τὸ μέλι.
Κι' ὁ Πετρῆς γιὰ νὰ χορτάση
ἑκατὸ... νὰ φάη θέλει!

Ὅταν ἔλθη ὁ καιρὸς
νὰ τρυγήσουν τὶς κυψέλες,
ὁ πατέρας μοναχός,
— μιᾶς κι' ὁ γυιόκας κάνει (τρέλλες—

Μὲ τὰ σύνεργα μαζὶ
ξεκινάει γιὰ τὸν τρύγο.
Κι' ὁ Πετρῆς παρακαλεῖ:
— Πάρε με καὶ μένα λίγο!

Κι' ὁ πατέρας αὐστηρά,
— Δὲν σὲ παίρνω Πέτρο λέει,
πάντα κάνεις μιὰ ζημιά!
Κι' ὁ Πετράκης κλαίει, κλαίει...

Μὰ τὸ βράδυ σὰν γυρίση
ὁ πατέρας μὲ τὸ μέλι,
ὁ Πετρῆς... θὰ ἠρεμήση
καὶ νὰ δοκιμάση θέλει!...

Ἡ μητέρα ἡ καλὴ
θὰ τοῦ κάνη τηγανίτες.
Κι' ἀπ' τὴ γλύκα τὴν πολλὴ
τρῶν τ' αὐτιά του... τρῶν κι' (οἱ μύτες!

Τρώει σὰν ξελιγωμένος
κι' ὅλο στάζει... ὅλο στάζει.
Ὡς τὰ νύχια... μελωμένος
καὶ ἡ μυῖγα τὸν σκεπάζει!...

Β΄ ...ΚΑΙ ΟΙ... ΠΙΚΡΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ!

Μὰ ἐτοῦτο δὲν τοῦ φτάνει.
Θέλει μόνος νὰ τρυγήση
ναί, ὁ φίλος θὰ τὸ κάνη,
ὅ,τι καὶ νὰ τοῦ κοστίση!

Κι' ὁ Πετρῆς ὁ τολμηρὸς
δίχως σύνεργα καὶ γνώση,
φεύγει τὸ πρωῒ γοργὸς
πρὶν κανένας τὸν προδώση!

Περπατεῖ κοντὰ μιὰ ὥρα
καὶ σὰν φτάνη στὸ βουνὸ
— Τῶν χειρῶν μου ἔργο τώρα
μὲ χαρὰ μου θὰ γευτῶ!...

— Μά... κι' ἐστάθη σκεφτικός.
Πῶς θ' ἀνοίξω τὶς κυψέλες;
Λὲς ὁ... μελισσοστρατὸς
νὰ τσιμπάη σάν... τὶς βδέλλες;

Πῶς λοιπὸν τὸ μέλι παίρνουν
ὁ πατέρας καὶ οἱ ἄλλοι;
Τάχατες... λεφτὰ τοὺς φέρνουν
ὅπως... στὸ χοντρομπακάλη;

Ἔτσι σκέφτετ' ὁ Πετρῆς,
κάτι τέτοιο τὸν ταράσσει.
Μά... θὰ δράση παρευθὺς
κι' ὅ,τι βρέξει ἂς κατεβάση!

Νάτον! Προσπαθεῖ νὰ βγάλη
μιᾶς κυψέλης τὸ καπάκι.
Τὸ τραβᾶ, τραβᾶ καὶ πάλι.
Δόστου τολμηρὲ Πετράκη!...

Μὰ αὐτὸ δὲν ξεκολλᾶ,
κι' ὁ Πετράκης μας μὲ λύσσα
μιὰ κοτρώνα τώρ' ἁρπᾶ
καὶ τοῦ ρίχνεται στὰ ἴσια!...

Ντάπα! Ντούπ! Μιά, δυό, (τρεῖς!...
Πὰ νὰ σπάση ἡ κυψέλη.
Δὲν σκοτίζετ' ὁ Πετρῆς
μόνο μέλι θέλει... μέλι!...

Μέσα οἱ μέλισσες βουΐζουν!
λυσσασμένες φτερουγίζουν!...

Ράγισε πιὰ τὸ καπάκι
κι' ὁ Πετρῆς δὲν περιμένει.
Τὸ τραβάει μὲ μεράκι,
— ὢχ καὶ τί τὸν ἀναμένει!...

Κεῖ ποὺ πάει νὰ γελάση
γιὰ τὸ μέλι ποὺ θὰ φάη,
ὅλη... μαύρισε ἡ πλάση!
Ἕνα σμῆνος τοῦ... χυμάει!...

—Ὤωωχ!... Ἡ πρώτη ἡ τσιμ-(πιά!
—Ὤωωχ!... Ἡ δεύτερη, ἡ (τρίτη!
Ὢχ!... Τ' αὐτιά του! Τὰ με-(ριά!
Ὤωωχ! Ἡ ἔρημη ἡ μύτη!...

Λυσσασμένα τὸν τσιμποῦν!
Σὰν βουκόλακας οὐρλιάζει!
Τὸν φογκώνουν, τὸν ρουφοῦν!
Παίρνει δρόμο καὶ καλπάζει!

Τίποτε δὲν βλέπει μπρὸς
καὶ σκοντάφτει σ' ἕνα βάτο.
Νέος πόνος τσουχτερὸς
καὶ μιὰ τούμπα πρὸς τὰ κάτω!

Τὰ μελίσσια τοῦ ὁρμᾶνε
καὶ στριγγλίζει καὶ μουγγρίζει!
Ὅλα γύρω του πηδᾶνε,
σηκώνεται καὶ ξαναρχίζει!...

Κι' ὅπως τρέχ' ἀλαφιασμένος
μὲ μελισσοσυνοδεία
—στραβωμένος, μουρισμένος—
γίνεται ἡ τραγωδία!...

Μπρὸς ἕνα ρηχὸ πηγάδι
ποὔχει κάμποσο νερό!
Δὲν τὸ βλέπει καὶ μὲ φόρα
πέφτει μέσα τὸ φτωχό!...

Νέα τοὔρθε συμφορά!
Τρέμει... φτύνει... λαχταρᾶ!...

Μὰ ἐκεῖ ποὺ τἄχει χάσει,
ἀπὸ τ' ἄθελο λουτρό.
κι' ἡ καρδιά του πᾶ νὰ σπάση,
γίνεται κάτι καλό!...

Τὰ μελίσσια δὲν μποροῦν
τώρα πιὰ νὰ τὸν τσιμποῦν!
Κι' ἔτσι, μόνο τὸν ἀφῆσαν
στὶς κυψέλες τους γυρίσαν!...

Μὰ αὐτὸς ἔξω δὲν βγαίνει,
μόνο κλαίει τσιριχτά!
Μιὰ σκιὰ πάνω προβαίνει
σκύβει... ἀμέσως τὸν ἁρπᾶ!...

Ἦταν ὁ φτωχὸς πατέρας
ποὺ σὰν εἶδε τὸ πρωῒ
ἄδειο νάναι τὸ κρεββάτι
τοῦ λεβέντη τοῦ Πετρῆ,

βγῆκε ἔξω λαχταρῶντας
καὶ τὸν βρῆκε — ἀπορῶντας—
ματωμένον καὶ πρησμένον
στὸ πηγάδι βουτηγμένο!

Εἶν' ὁ Πέτρος σὰν κοκώνα!
Γιὰ κοιτάξτε τὴν εἰκόνα!...

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ἕνας φιλοτελιστὴς πρέπει νὰ ξέρη πολλὰ ὄχι μόνο γιὰ τὰ γραμματόσημα τῆς πατρίδας του ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ γραμματόσημα τῶν ἄλλων χωρῶν. Βέβαια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζη ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. Ὡστόσο θὰ σᾶς δώσω ἐδῶ πληροφορίες γιὰ τὰ σπανιώτερα γραμματόσημα καὶ θὰ σᾶς πῶ γιὰ κάθε κράτος τὸ σπανιώτερο γραμματόσημο. Ὅλα βέβαια τὰ κράτη δὲν ἔχουν σπάνια γραμματόσημα, καὶ ἔτσι θὰ περιορισθοῦμε σ' ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν τὴν τύχην νὰ κατέχουν φιλοτελικοὺς θησαυρούς.

Σὲ παλαιότερες ἐποχὲς σὲ πολλὰ κράτη τοῦ κόσμου ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν ταχυδρόμηση τῶν ἐφημερίδων, ἰδιαίτερα γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζοντο εἰς τὴν γαλλικὴν Timbres pour Journaux (Γραμματόσημα γιὰ τὶς ἐφημερίδες). Δηλαδή, προκειμένου μία ἐκδοτικὴ ἐπιχείρηση νὰ ταχυδρομήση τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν ἐφημερίδα της, ἔπρεπε νὰ προμηθευθῆ ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο τὰ ἰδιαίτερα γραμματόσημα τὰ ὁποῖα ἦσαν διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἐχρησιμοποιοῦντο γιὰ τὴν κοινὴ ἀλληλογραφία.

Μεταξὺ λοιπὸν τῶν χωρῶν ποὺ εἶχαν παρόμοια γραμματόσημα ἦταν καὶ ἡ Αὐστρία ἡ ὁποία ἐξέδωσε μίαν σειρὰν ἀπὸ 4 γραμματόσημα τὸ 1851 ποὺ κυκλοφόρησε ὡς τὸ 1858.

Τὰ 4 αὐτὰ γραμματόσημα εἶναι τετράγωνα καὶ σχετικῶς μικρά. Δὲν εἶχαν δοντάκια ὅπως τὰ σημερινὰ καὶ ἔπρεπε νὰ κοποῦν μὲ τὸ ψαλίδι γιὰ νὰ τὰ χωρίση κανεὶς καὶ τὰ χρησιμοποιήση. Εἰς τὸ μέσον εἶχαν ὡς παράσταση τὴν εἰκόνα τοῦ Ἑρμοῦ καὶ εἰς τὶς 4 πλευρὲς τὰ ἑξῆς: ἄνω, τὴν λέξη ZEITUNGS (ἐφημερίδων), κάτω: STEMPEL (ἔνσημον), καθέτως ἀριστερά: Κ. Κ. (ἀρχικὰ τῶν γερμανικῶν λέξεων Αὐτοκρατορικὸν Βασιλικὸν) καὶ καθέτως δεξιά: POST (ταχυδρομεῖον).

Αἱ τέσσαρες ἀξίες εἶναι αἱ ἑξῆς: 0,6 τοῦ κρόϋτσερ, χρῶμα κυανοῦν, 0,6 τοῦ κρόϋτσερ, χρῶμα κίτρινο, 6 κρόϋτσερ, χρῶμα κεραμιδὶ καὶ 30 κρόϋτσερ, χρῶμα ροδόχρουν.

Τὸ τρίτο λοιπὸν γραμματόσημο τῶν 6 κρόϋτσερ χρώματος κεραμιδί, εἶναι τὸ ἀκριβώτερο αὐστριακὸ γραμματόσημο, ὅταν ὅμως δὲν εἶναι σφραγισμένο, δηλ. ἀσφράγιστο καινούργιο μὲ τὴν γόμμα του, ὅπως αὐτὰ ποὺ ἀγοράζομε στὸ ταχυδρομεῖο. Ἕνα τέτοιο γραμματόσημο στοιχίζει σήμερα ἄνω τῶν 50.000.000 δραχμῶν.

Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς εἰπῶ, μικροί μου συλλέκται, ὅτι ἀπὸ αὐτὰ τὰ γραμματόσημα ἔγινε ἀνατύπωση, 4 ἢ 5 φορές. Δηλαδὴ ἔγιναν νέα τραβήγματα, ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα, σὲ διαφορετικὸ χαρτὶ ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς πρώτης ἐπισήμου ἐκδόσεως καὶ μὲ χρώματα τὰ ὁποῖα ἦσαν πιὸ ἀδύνατα καὶ ἀνοικτότερα.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ ἀνατυπωθέντα γραμματόσημα δὲν ἔχουν τὴν ἰδίαν ἀξίαν μὲ τὰ πρῶτα καὶ δὲν εἶναι τόσο σπάνια, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ἐτυπώθησαν μεγάλες ποσότητες καὶ ὑπάρχουν ἄφθονα στὸ ἐμπόριο.

Γι' αὐτὸ ἂν καμμιὰ φορὰ ἔχετε τὴν τύχη καὶ συναντήσετε κανένα τέτοιο γραμματόσημο, νὰ μὴ βιασθῆτε καὶ νομίσετε ὅτι ἐκάματε τὴν τύχη σας, ἀλλὰ νὰ συμβουλευθῆτε κανένα ποὺ γνωρίζει καλὰ τὰ παλαιὰ γραμματόσημα, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ σᾶς πῆ ποιὰ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ γραμματοσήμου σας.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

79 Ὁ ἐντόπιος ἡγεμόνας ἔμεινε λίγο διστακτικός. Ὕστερα ζήτησε πινακίδα κι' ἄρχισε νὰ κάνη τὸ σχεδιάγραμμα τῆς πορείας.

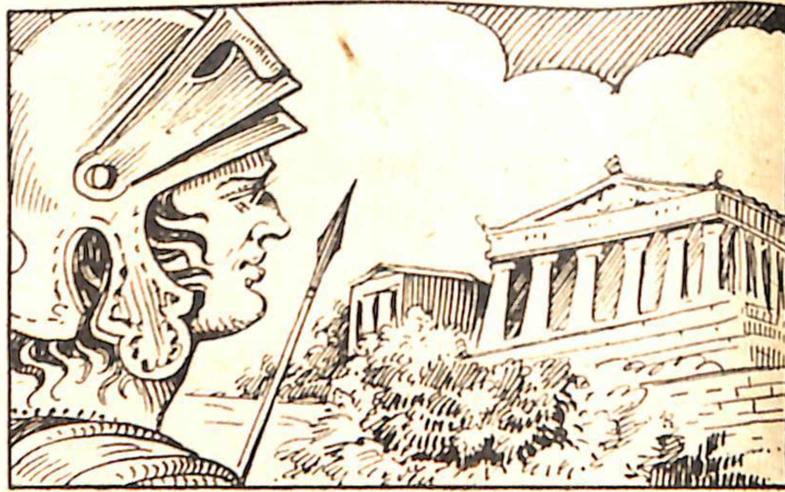
—Ἀπέραστη εἶναι ἡ γῆ ποὺ ζητᾶς, βασιλιά μου, τοῦ εἶπε. Κοίταξε αὐτὴ τὴ βραχόσπαρτη κοιλάδα ποὺ εἶναι ἡ πύλη τῆς Ἰνδικῆς. Νά τὸ ποτάμι ποὺ ξεκινᾶ ἀπ' τὴ χώρα μου, ὁ Κωφήνας. Αὐτὴ τὴν κοιλάδα περνά, γιὰ νὰ σμίξη τὸν ἱερὸ ποταμὸ Ἰνδό. Ὁλόγυρα εἶναι ὄρη ψηλά.

—Ἄς ποῦμε πὼς τἄχομε κιόλας περάσει. Τί εἶναι πιὸ πέρα;

— Κανένας δὲν ξέρει. Κανένας δὲν πέρασε τὴν κοιλάδα!

— Θὰ τὴν περάσω ἐγώ, φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος.

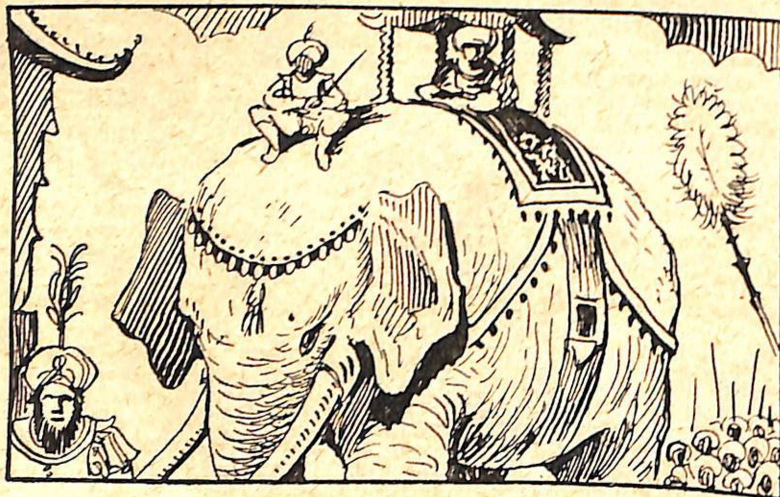
— Τότε θἄρθω μαζύ σου, εἶπε ὁ ἐντόπιος ἡγεμόνας.

80 Ἔτσι ἐνθουσιάζει πάντα ἡ τόλμη καὶ ξεσηκώνει τοὺς λαούς.

Σὲ λίγους μῆνες προχώρησαν, πραγματικά, μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀλέξανδρο, Μακεδόνες, Ἕλληνες, Πέρσες καὶ μιξοβάρβαροι, στὴν κοιλάδα, ἀκολουθῶντας τὸ ροῦ τοῦ Κωφήνα. Νὰ πᾶνε μαζύ του ὡς τὸν Ἰνδό, νὰ πατήσουν καὶ νὰ κερδίσουν τὴ μυθικὴ χώρα τῶν πέντε ποταμῶν.

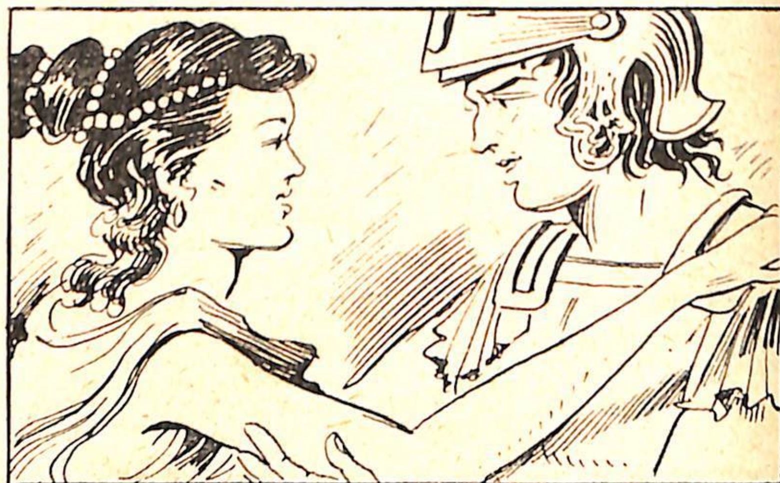
Σ' ἕνα σταθμὸ στὴν πόλη Νίκαια, ποὺ ὁ ἴδιος εἶχε κτίσει, σταμάτησε, προσκαλῶντας τοὺς ἡγεμόνες τοῦ τόπου, νὰ προσφέρουν τὸ σέβας τους στὸν κυρίαρχο τῆς Ἀσίας καὶ νὰ διαλέξουν τὸν πόλεμο ἢ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια:

81 Πρῶτος ἦρθε ὁ βασιλιᾶς τῶν Ταξίλων, ἕνας Ἰνδὸς ἡγεμόνας ποὺ χρειαζόταν ἕναν πανίσχυρο σύμμαχο, γιατὶ εἶχε ἀντιζηλίες μὲ τὸν περήφανο Παουράβα — κοντὰ στὸν Ὑδάσπη τὸν ποταμὸ — ποὺ οἱ Ἕλληνες τὸν ἔλεγαν Πῶρο.

Ἔφθασε λοιπὸν ὁ Ἰνδὸς βασιλιᾶς τῶν Ταξίλων, μὲ τὸν πομπώδη καὶ μεγαλόπρεπο τρόπο τῆς χώρας του. Καθόταν ἐπάνω σὲ πολυστόλιστο ἐλέφαντα καὶ ξοπίσω του τὸν ἀκολουθοῦσε πομπὴ μυθικῆς πολυτελείας.

Ἄρχοντες χρυσοστόλιστοι καβάλλα κι' αὐτοὶ σὲ ἐλέφαντες, ἔφερναν δῶρα στὸ νέο τους σύμμαχο. Ἀρώματα καὶ μπαχαρικά, μυθικὰ στολίδια κι' ἀμέτρητα πλούτη.

82 Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν δέχτηκε μὲ τιμές.

Μοίρασε τὸ στρατό του στὰ δυό, γιὰ νὰ πνίξη μὲ μιὰ διπλῆ κίνηση κάθε ἀντίσταση.

Ἡ μιὰ στρατιὰ εἶχε στρατηγὸ τὸν Περδίκκα καὶ τὸν Ἡφαιστίωνα, ἡ ἄλλη τὸν ἴδιο τὸν Ἀλέξανδρο. Ἡ πρώτη θἄπαιρνε τὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ Κωφῆνα, ἡ δεύτερη θἄμπαινε στὴν πιὸ ἐπικίνδυνη περιοχή, ποὺ τὴν κατοικοῦσαν φυλὲς μαχητικές. Θὰ πήγαινε κατὰ τὸ Βορρᾶ.

— Εἶναι καιρὸς νὰ σ' ἀποχαιρετήσω Κύνα εἶπε στὴν ἀδερφή του ὁ Ἀλέξανδρος.

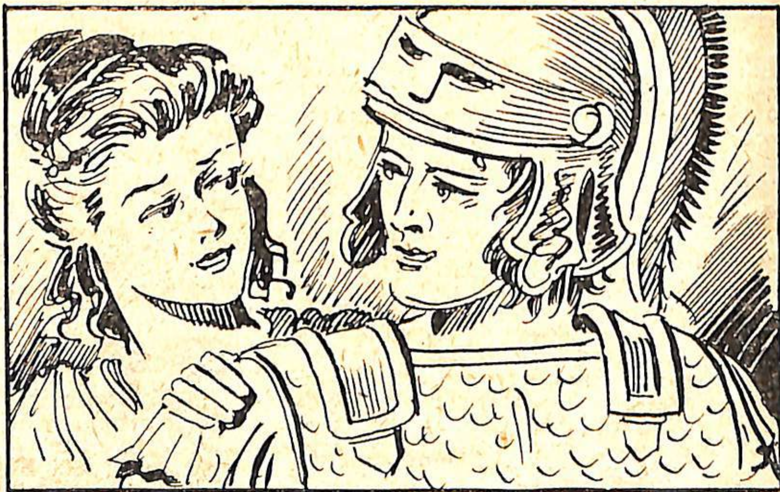
— Μά, ἀνήκω στὴ στρατιά σου ἀπὸ καιρό, ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

83 Ὁ Ἀλέξανδρος πῆρε παράμερα τὴν ἀδερφή του. Ἤθελε νὰ τὴν πείση νὰ μείνη στὰ σύνορα τῆς Περσίας, νὰ τὴν ἀφήση μὲ τὴ Ρωξάνη. Μὰ ἤξερε τὸν ἀτίθασσο χαρακτῆρα της καὶ τὴ μεγάλη της ἀφοσίωση. Ἡ Κύνα δὲ ζοῦσε παρὰ κοντά του. Κάθισαν σ' ἕνα βραχάκι μακριὰ ἀπ' τοὺς ἄλλους.

— Θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη, μικρή μου Κύνα, τῆς εἶπε. Μὴν ἔρθης στὴν Ἰνδική. Ἡ Ρωξάνη εἶναι μονάχη.

—Ἡ Ρωξάνη ἔχει τὸν πατέρα της, ἀπάντησε ἡ Κύνα, ἐνῶ ἐγὼ δὲν ἔχω παρὰ τὸν Ἀλέξανδρο. Κι' ἂν φόρεσα κράνος, δὲν ἦταν γιὰ νὰ μείνω στὸ γυναικονίτη. Ἐξ ἄλλου, ἔχω κι' ἕνα σκοπὸ ποὺ πηγαίνω στὴν Ἰνδική.

84 Ὁ Ἀλέξανδρος τὴν κοίταξε μὲ περιέργεια.

— Μήπως θέλεις νὰ συναντήσης κανένα μάγο ἢ ἀστρολόγο, νὰ σοῦ διαβάση τὴν τύχη σου; Τῆς εἶπε γελῶντας.

— Μπορεῖ, εἶπε αἰνιγματικὰ ἡ νέα γυναίκα. Μὰ δὲν νοιάζομαι γιὰ τὴν τύχη, τὴ δική μου.

— Ὤ, τὸ ξέχασα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἄρχισε νὰ γελᾶ δυνατά. Δὲν παραιτήθηκες ἀκόμη ἀπὸ τὴν τόσο συγκινητικὴ οὐτοπία σου, νὰ μὲ κάμης ἀθάνατο; Μήπως ζητᾶς νὰ σοῦ δώση ἡ γῆ τῶν Βραχμάνων τ' ἀθάνατο νερὸ ποὺ δὲν ἀνακάλυψες στὴν Ἑλλάδα;

(Συνεχίζεται)

Στὴν πολιτεία τῶν Ἱπποτῶν

Ἡ πρώτη μας γνωριμία μὲ τὴ πεντάμορφη νύμφη τοῦ Ἥλιου, τὴ Ρόδο, εἶναι ἡ ἀπέραντη προκυμαία της, μὲ τὰ πολύμορφα ἐπιβλητικὰ κτίρια, τὰ στενόμακρα πάρκα καὶ τὰ καταπράσινα δέντρα: Στὸ σύνολό τους, ὅλα αὐτὰ κάνουν τὴ Ρόδο νὰ μοιάζη μὲ Εὐρωπαϊκὴ πολιτεία. Δρόμοι πλατύτατοι, πεντακάθαροι, δεντροφυτεμένοι, παρτέρια γεμάτα καταπόρφυρους ἰβύσκους, κτίρια σ' ὅλους τοὺς ἀρχιτεκτονικοὺς ρυθμούς, νεογοτθικά, Βενετσιάνικα, Ἀραβικά, Τούρκικα, πελεκητὰ μάρμαρα, δαντελλένιες στοὲς καὶ καμάρες, παράθυρα ὀξυκόρυφα καὶ ψηλὰ καμπαναριά! Κι' ἀκόμη οἰκοδομήματα ἐντελῶς μοντέρνα, κυβιστικὰ καὶ βαρειά, ἐπιβλητικὰ καὶ παράξενα.

— Δὲν ἔχουν καὶ τόση ἁρμονικὴ σύνθεση μεταξύ τους αὐτὰ τὰ κτίρια, λέει ὁ Λεωνίδας. Πόσο θὰ κέρδιζαν ἂν ἦταν ὅλα στὸν ἴδιο ρυθμό. Μὰ οἱ Ἰταλοί, θέλοντας νὰ δείξουν — πολὺ ἀνόητα βέβαια — πὼς εἶναι κληρονόμοι τῶν Ἱπποτῶν, στόλισαν τὴ σημερινὴ πολιτεία μὲ τοῦτα τὰ κτίρια ποὺ σοῦ ἐπιβάλλονται περισσότερο μὲ τὸν ὄγκο τους, παρὰ μὲ τὴν ὀμορφιά τους.

— Κι' ὅμως, Λεωνίδα, ἐκεῖνο ἐκεῖ εἶναι ὄμορφο, εἶπε ὁ Φάνης, δείχνοντας τὸ Διοικητήριο.

— Ναί, αὐτὸ εἶναι Γοτθικὸ καὶ μαζὶ Βενετσιάνικο. Λένε πὼς μέσα εἶναι πολυτελέστατα στολισμένο κι' ἐπιπλωμένο. Νά κι' ἡ Ἐκκλησία ἡ Γοτθική. Πᾶμε νὰ δοῦμε καὶ τὸ ἐσωτερικό της.

Κι' ὅμως, ἡ Γοτθικὴ Ἐκκλησία, δὲν εἶναι καθολικὴ σήμερα, ὅπως νομίζαμε. Ἔχει γίνει ὀρθόδοξη, ἐλευθερωμένη ὅπως κι' ἡ Ρόδος. Στὸ ἐσωτερικό της μπῆκαν εἰκόνες, τέμπλο βυζαντινό, καὶ προσκυνητάρι στὴν εἴσοδο μὲ τὴν Παναγία. Οἱ καμάρες δὲν εἶναι πιὰ μυτερές, πῆραν τὴ βυζαντινὴ καμπύλη κι' ὅλος ὁ ναός, κρατώντας κάτι τὸ παράξενο πάντα, γέμισε ἀπ' τὴν ἀτμόσφαιρα τὴν Ἑλληνική: Εἶναι ἡ Μητρόπολη τῆς Ρόδου.

Γυρίζομε τὴ νεώτερη πόλη, ποὺ εἶναι πραγματικὴ κηπούπολη, παράδεισος μυρωμένος καὶ δροσερός. Ἐπισκεπτόμαστε τὸ μεγάλο ξενοδοχεῖο «Τῶν Ρόδων», ὅπως τὸ λένε ἀπὸ τὸ οἰκόσημο τῶν δυὸ σκαλιστῶν ρόδων ποὺ ἔχει στὴν πρόσοψη: Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτελέστερα καὶ πιὸ φημισμένα ξενοδοχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, μέσα σ' ἕνα καταπράσινο καὶ λουλουδιασμένο πάρκο. Ἡ θέα πρὸς τὸ Αἰγαῖο εἶναι ἕνα πανόραμα. Ἔχει ἕνα ὅρμο μικρό, μιὰ μαγευτικὴ ἀμμουδιά, ὅπου κάνουν μπάνια οἱ ἔνοικοί του. Ἀκοῦμε ἕναν ὑπάλληλο, ποὺ μᾶς δείχνει τὸ κάθε του διαμέρισμα καὶ μᾶς διηγεῖται παλιὰ μεγαλεῖα. Ἐδῶ, μᾶς λέει, φιλοξενήθηκαν βασιλιάδες καὶ πρίγκηπες, ξωτικοὶ ἡγεμόνες, μαχαραγιάδες καὶ στρατηγοὶ καὶ δικτάτορες. Καὶ μᾶς δείχνει τὸ διαμέρισμα καθενός. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ζῆ ἀκόμα μέσα στὰ ὄνειρά του. Οἱ τοῖχοι εἶναι πολύχρωμοι ἀπὸ μυθικὲς παραστάσεις καὶ σχέδια πολυποίκιλα, δίχως τὴν παραμικρὴ τέχνη. Πολυέλαιοι καὶ πολύφωτα, ἔπιπλα σκεπασμένα μὲ στόφες πανάκριβες ποὺ ἀρχίζουν νὰ λυώνουν, σερβίτσια, τραπέζια, καθίσματα ἐπιβλητικά, ποὺ μιλοῦνε γιὰ πολυτέλεια μὰ καθόλου γιὰ γοῦστο. Κι' ἐδῶ οἱ νεόπλουτοι Ἰταλοὶ τοῦ Μουσσολίνι ἔχουν βάλει τὴ σφραγῖδα τους. Μᾶς ξαφνιάζει, μὰ δὲ μᾶς συγκ'νεῖ καθόλου.

Κατὰ τὸ σούρουπο, κάνομε τὸν περίπατό μας στὴν παλιὰ πολιτεία τῶν Ἱπποτῶν. Μπαίνομε μέσα στὰ τείχη, ἀπὸ τὴν πύλη τῆς Ἐλευθερίας, ποὺ ἀνοίχτηκε τελευταῖα μετὰ τὴν Ἐνσωμάτωση τῆς Δωδεκανήσου στὴν Ἑλλάδα. Προχωροῦμε ἀνάμεσα στὰ βαρειὰ πολυγωνικὰ τείχη μὲ τὶς ὀδοντωτὲς πολεμίστρες, τοὺς πύργους, καὶ τὰ λογῆς ὀχυρώματα. Ἀφίνομε πίσω μας τὸ Μαντράκι, τὸ παλιὸ λιμάνι, ὅπου ἄραζαν στὰ παλιὰ ἱπποτικὰ χρόνια, οἱ ξακουσμένες γαλέρες τῶν Ἱπποτῶν ποὺ τὶς ἔτρεμε τὸ Αἰγαῖο. Λίγοι παλιοὶ ἀνεμόμυλοι, μένουν σήμερα σὰ νεκρὸς διάκοσμος, καθρεφτίζοντας τὶς σπασμένες τους μυλωτὲς στὰ γαλήνια νερά.

Νά κι' ἕνας ἀρχαῖος ἐρειπωμένος ναός. Τί θέλει ἡ Ἀφροδίτη ἀνάμεσα στὰ φαντάσματα τῶν Σταυροφόρων; Μᾶς φαίνεται σὰν νὰ ξεπροβάλη ἐπίτηδες γιὰ νὰ μᾶς θυμίζη πώς, πρὶν ἀπὸ τὸ Μεσαίωνα μὲ τὶς σιδερόφρακτες πανοπλίες, βασίλευε ἐδῶ τὸ χαρούμενο πνεῦμα τῆς Ἑλλάδας. Μά, καθὼς προχωροῦμε μέσα στὰ χαλικόστρωτα παλιὰ ἀνηφορικὰ στενορρύμια, χάνεται τὸ χαμόγελο τοῦ ἀρχαίου μύθου. Ὁ τρόμος καὶ τὸ μυστήριο καὶ μαζὶ μιὰ παράξενη γοητεία μᾶς κυριεύουν. Ὅπου νᾶναι θ' ἀκουστῆ, στὸ πλακόστρωτο, τὸ βαρὺ βῆμα τῶν Σταυροφόρων κι' ἀπὸ τὸ τοξωτὸ παράθυρο θὰ προβάλη τὸ χέρι μιᾶς Ἰσαβέλλας ἢ Μαργαρίτας, σαλεύοντας τ' ἄσπρο μαντήλι της, γιὰ στερνὸ χαιρετισμὸ στὸν Ἱππότη ποὺ φεύγει.

Καὶ νά ποὺ ἡ φαντασία καλπάζει στὸν πιὸ παράδοξο δρόμο ποὺ εἶδε ποτὲ πολιτεία. Εἶναι ἡ «Ὁδὸς τῶν Ἱπποτῶν», ποὺ ὁδηγεῖ, κάτω ἀπὸ μιὰ τοξωτὴ γέφυρα, στὸ μεγάλο Καστέλλο. Σὲ τοῦτο τὸ μεσαιωνικὸ δρόμο, μὲ τὰ βαρειὰ γοτθικά του κτίρια ποὺ οἱ αἰῶνες — κάπου πέντε — δὲν τἄχουν καθόλου πειράξει, ἔμεναν οἱ «Γλῶσσες» τῶν Σταυροφόρων. Δηλαδὴ οἱ Ἱππότες ποὺ χωρίζονταν σὲ τάξεις, ἀνάλογα μὲ τὴ γλῶσσα ποὺ μιλοῦσαν: Στὴν πρόσοψη τῶν παλιῶν ἀρχοντικῶν, βλέπεις ἀκέραια τὰ οἰκόσημά τους: Ἐτοῦτος ὁ δρόμος ἀλήθεια ἔχει δική του ἀτμόσφαιρα, πρέπει νὰ τὸν δοῦμε μιὰ νύχτα μὲ τὸ φεγγάρι νὰ ζήσουμε τὰ ρομαντικὰ παραμύθια τοῦ Μεσαίωνα, ν' ἀκούσωμε τὰ περήφανα ἄλογα ποὺ χτυποῦσαν μὲ τὰ πέταλά τους τὰ καλντερίμια.

Μά, ἂς μποῦμε μέσα στὸ Καστέλλο, τὸ παλάτι τῶν μαγίστρων, ποὺ ἦταν μαζὶ κατοικία καὶ κάστρο καὶ διοικητήριο τῆς Ἱπποτικῆς Ρόδου.

Τί πολυδαίδαλο κτίριο! 360 μέτρα εἶναι τὸ μάκρος του καὶ 250 τὸ πλάτος. Ἀτέλειωτες εἶναι οἱ κάμαρες ποὺ περνᾶμε. Οἱ Ἰταλοὶ τελευταῖα τὸ στόλισαν μὲ θαυμάσια μωσαϊκὰ ποὺ τὰ ἔφεραν ἀπ' τὴν Κῶ, πραγματικὰ ἀριστουργήματα, ἔργα Ἑλληνικῆς τέχνης, τὸ μόνο ποὺ δίνει συγκίνηση καλλιτεχνική. Γιατὶ ὅλα τ' ἄλλα ξαφνιάζουν, σὲ γεμίζουν μυστήριο, μὰ δὲ συγκινοῦν τὴν ψυχή σου. Τὸ ἰσόγειο τοῦ μεγάλου αὐτοῦ φρουρίου, οἱ Τοῦρκοι τὸ εἶχαν μεταβάλει σὲ φυλακή, ποὺ τὴν ἔλεγαν «Ζιντάνι». Τὴ χρησιμοποίησαν ἀργότερα κι' οἱ Ἰταλοί. Ἕνας δάσκαλος, ποὺ μᾶς κάνει τὸν ὁδηγό, μᾶς λέει πὼς ἔμεινε ἕνα χρόνο φυλακισμένος ἐδῶ, γιατὶ ἦταν πραγματικὸς πατριώτης, καὶ φυσικὰ λαχταροῦσε τὴν Ἕνωση τῆς Δωδεκανήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα. Σήμερα εἶναι περήφανος γιὰ κείνη τὴ φυλακὴ καὶ μᾶς δείχνει τὰ φράγκικα κτίρια, μὲ κάποια περιφρόνηση.

— Γιατί δὲ μιλᾶτε σήμερα, παιδιά; λέω στὴ Μυρτὼ καὶ στὸ Φάνη.

— Τί νὰ μιλήσης καὶ τί νὰ πῆς! μ' ἀποκρίνεται τὸ κορίτσι. Ἐδῶ ὁ Μεσαίωνας σὲ πνίγει. Πίσω ἀπὸ τοῦτα τὰ στενὰ τοξωτὰ παράθυρα, βλέπω ἐγώ, μὲ τὴ φαντασία μου, δέσμια τὴν ἀρχοντοπούλα τὴ Ρόδο. Ντυμένη στὰ μεσαιωνικὰ ἀτλάζια ποὺ τῆς εἶχαν φορέσει μὲ τὸ στανιό, περίμενε, ἀγναντεύοντας πέρα τὰ πέλαγα, ἕναν δικό της Ἱππότη, ποὺ θὰ τῆς ἔφερνε τὸ κλειδὶ τῆς ἐλευθερίας. Ν' ἀνοίξουν τὰ κάστρα, νἄβγη ἡ ἀρχοντοπούλα στὸ φῶς, νὰ πετάξη τ' ἀτλάζια καὶ τὰ βελοῦδα καὶ νὰ φορέση τὸ γαλανόλευκο, τὸν ὡραῖο χιτῶνα της.

— Ἔτσι εἶναι, εἶπε κι' ὁ Φάνης. Μπορεῖ νἄχουνε γραφικότητα ὅλοι τοῦτοι οἱ Πύργοι, οἱ δρόμοι, τὰ κάστρα, μὰ δὲ σοῦ δίνουν χαρά... Λαχταρᾶς μιὰ γωνιά, ποὺ νὰ σου θυμίζη τὴ νύμφη τοῦ ἥλιου.

— Πᾶμε νὰ σᾶς δείξω μιὰ τέτοια γωνιά, εἶπε ὁ δάσκαλος ποὺ πολὺ συγκινήθηκε μὲ τὰ λόγια τῶν δυὸ παιδιῶν. Καί, μὴ σᾶς φανῆ παράξενο: Ἡ γωνιά, ποὺ σᾶς λέω, βρίσκεται στὴν ἴδια αὐτὴ ἀτμόσφαιρα, στὴν «Ὁδὸ τῶν Ἱπποτῶν». Εἶναι τὸ παλιό τους νοσοκομεῖο, ποὺ σήμερα ἔχει γίνει τὸ Μουσεῖο τῆς Ρόδου.

Ἀλήθεια, σ' ἐκεῖνο τὸ γραφικὸ μεσαιωνικὸ κτίριο, μὲ τὴν κεντρικὴ αὐλὴ καὶ τὶς τοξωτὲς γύρω-γύρω καμάρες, τὴν βρήκαμε, ὅπως τὴν εἴχαμε λαχταρήσει τὴν Ἀρχαία Ἑλληνικὴ ψυχή. Τὴ βρήκαμε στὴν ὡραιότατη ἐπιτύμβια στήλη Φειδιακῆς τέχνης, ποὺ εἶναι τὸ καύχημα τοῦ Μουσείου τῆς Ρόδου. Στὴ στήλη τῆς «Κριτῶς καὶ Τιμαρίστας», ποὺ μὲ τόση ἐγκαρτέρηση ἀποχαιρετιοῦνται ἔξω ἀπ' τὸν τάφο ποὺ τὶς χωρίζει.

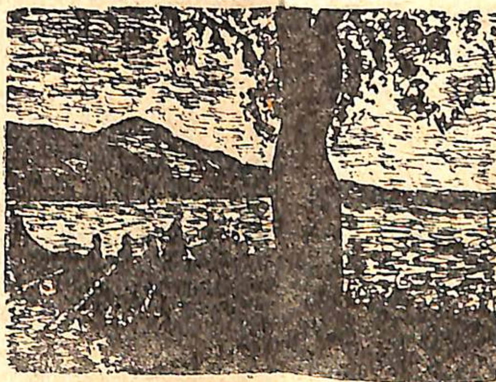
Τὴν εἴδαμε στὰ ὡραῖα ἀνάγλυφα μὲ τὶς γραφικώτατες πτυχές, στὰ μικρὰ ἀγάλματα τῶν ἀρχαίων θεῶν κι' ἰδιαίτερα στὴ «Λουόμενη Ἀφροδίτη», ποὺ κάθεται στὸν ἥλιο, γονατισμένη στὸ ἕνα της πόδι, γιὰ νὰ στεγνώση τὰ μαλλιά της. Τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς Ἑλληνιστικῆς τέχνης, εἶναι τόσο χαριτωμένο, τόσο ἐκφραστικό, ποὺ μπορεῖς νὰ τὸ βλέπης ἀτέλειωτες ὧρες.

Τῆς εἴμαστε ἀλήθεια εὐγνώμονες. Μᾶς ξανάφερε τὴν Ἑλλάδα μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ Μεσαίωνα.

Τελειώνοντας τώρα τὸν περίπατό μας στὴν πόλη τῶν Ἱπποτῶν, ποὺ τὴ στόλισαν ἀργότερα κι' οἱ Τοῦρκοι μὲ τὰ τζαμιά, τὰ καφάσια καὶ τὰ χαμάμια τους, δὲ νοιώθομε τὸν ἐφιάλτη νὰ μᾶς πλακώνη τὸ στῆθος. Ἡ μικρὴ «Λουόμενη Ἀφροδίτη» χαμογελᾶ κάτω ἀπ' τὰ βρεγμένα μαλλιά της σὰ νὰ μᾶς λέη: «Ἡ Ρόδος εἶμαι ἐγώ! Οἱ Ἱππότες, οἱ Τοῦρκοι, οἱ Ἰταλοί, δὲν κατάφεραν νὰ μοῦ πάρουν τὸν ἥλιο: Νά, ποὺ τὸν χαίρομαι πάλι μαζί σας!»

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Σούρουπο στὸν Εὐβοϊκὸ
(Σκίτσο τοῦ Καμπαλέρο)

Ο ΤΡΟΜΑΡΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ διήγημα αὐτὸ τοῦ Βιζυηνοῦ ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ ἕνα μεγάλο διήγημα τοῦ ποιητῆ ποὺ δημοσιεύτηκε στὰ 1884 στὴ «Διάπλαση τῶν Παίδων». Ὁ Τρομάρας εἶναι ἔξυπνο παιδί. Μὰ ἔχει ἕνα τρομερὸ ἐλάττωμα. Φοβᾶται εὔκολα καὶ τρομάζει μπροστὰ στὸ κάθε τι. Ὅσο μεγαλώνει τόσο καὶ πιὸ πολὺ καταλαβαίνει αὐτό του τὸ ἐλάττωμα καὶ ἀποφασίζει νὰ τὸ καταπολεμήση μὲ κάθε θυσία! Μία δραματικὴ ψυχολογικὴ πάλη ἀρχίζει μέσα του. Ὁ φόβος ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ — ἡ ἀπόφασή του νὰ τὸν καταπολεμήση ἀπὸ τὴν ἄλλη. Καὶ στὸ τέλος φτάνει στὰ πιὸ ἀποφασιστικὰ τολμήματα. Ἕνας ληστὴς λυμαίνεται τὸν τόπο του. Ὁ Νομάρχης τὰ ἔχει χαμένα. Κι' ὁ Τρομάρας ἀναλαμβάνει νὰ ἀνέβη στὰ βουνὰ καὶ ὑπόσχεται στὸ Νομάρχη νὰ τοῦ φέρη τὸν ληστὴ ἁλυσσοδεμένο! Ὁ Νομάρχης δέχεται τὴν προσφορὰ τοῦ Τρομάρα κι' αὐτὸς ξεκινάει καὶ ἀνταμώνει τὸ φοβερὸ ληστή. Μὲ τὴν ἐξυπνάδα του, μὲ τὸ θάρρος του, παίρνει τὸν ἀέρα τοῦ ληστῆ καὶ μὲ τέχνασμα πολὺ ἔξυπνο καταφέρνει νὰ παραδώση στὸ Νομάρχη τὸν κακοποιὸ κι' αὐτός, γιὰ τὸ μεγάλο του κατόρθωμα τὸν κάνει γαμπρό του... Ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπεισόδια ποὺ χρησιμοποίησε κατάλληλα γιὰ νὰ πάρη ὁ Τρομάρας τὸν ἀέρα τοῦ ληστῆ εἶναι καὶ αὐτὸ ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα.

Ὅταν ἐνύχτωσε, μπῆκαν στὴ σπηλιὰ τοῦ ληστῆ καὶ ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν! Ἀλλὰ φαντασθῆτε τὴ φρίκη τοῦ Τρομάρα, ὅταν ἄκουσε τὸ ληστὴ νὰ ροχαλίζη καὶ τί ροχαλητό! Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς φυλάη!

Ὁ Τρομάρας νόμιζε, πὼς ἦταν καμμιὰ ἀρκούδα ποὺ μουγκρίζει καὶ τόσο πολὺ ἐτρόμαξε, ποὺ χωρὶς νὰ σκεφτῆ οὔτε τὸ νομάρχη, οὔτε τὴν κόρη του, σηκώθηκε ἀλαφρὰ - ἀλαφρὰ βγῆκε ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ πῆρε τὸ δρόμο νὰ φύγη.

Τὸ φεγγάρι ἔφεγγε καὶ φώτιζε ὄμορφα γύρω τὴ σπηλιά, μὰ παραπέρα τὸ δάσος ἦταν τόσο πυκνὸ ποὺ κανένας δὲν ἔβλεπε κάτω ἀπ' τὰ δέντρα παρὰ σκοτάδι. Καὶ ἀπὸ τὸ σκοτάδι αὐτὸ ἔπρεπε νὰ περάση ὁ Τρομάρας.

Μὰ ξαφνικά, ἐκεῖ ποὺ ἄρχιζε νὰ μπαίνη στὸ δάσος, βλέπει ἀπὸ μακριὰ δυὸ κόκκινες φωτιὲς ποὺ ὅλο καὶ πλησίαζαν. Ὁ Τρομάρας ἀνάσανε ἀπὸ τὴ χαρά του.

— Φυσικά, εἶπε, αὐτοὶ θὰ εἶναι χωροφύλακες, ποὺ γυρεύουν νὰ πιάσουν τὸν κακοῦργο. Ἂς τρέξω νὰ τοὺς ὁδηγήσω στὴ σπηλιά!...

Μὰ μόλις ἔκαμε λίγα βήματα, τί νομίζετε πὼς εἶδε; Μιὰ μεγάλη ἀρκούδα, ποὺ ἐρχόταν ἴσια - ἴσια κατ' ἐπάνω του! Οἱ φωτιὲς ἐκεῖνες ποὺ ἔβλεπε ἦταν τὰ μάτια της, ποὺ ἔφεγγαν στὸ σκοτάδι. Ὁ φτωχὸς Τρομάρας λίγο ἔλλειψε νὰ λιγοθυμήση! Καὶ τώρα ποῦ νὰ φύγη; Ποῦ νὰ πάη νὰ γλυτώση ἀπὸ τὸ θηρίο; Νὰ μπῆ στὴ σπηλιά; Μποροῦσε νὰ ταραχθῆ ὁ ληστὴς καὶ νὰ τὸν πυροβολήση. Νὰ μείνη ἔξω; Θὰ μποροῦσε νὰ τὸν φάη ἡ ἀρκούδα! Μὰ βρῆκε γρήγορα καταφύγιο. Κοντὰ στὴ σπηλιὰ ἦταν μιὰ μεγάλη ἀπιδιά. Χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ὁ Τρομάρας, μιὰ καὶ δυὸ ἀγκαλιάζει τὸν κορμό της, καὶ ἀνεβαίνει ὅσο πιὸ ψηλὰ μποροῦσε.

Ποῦ νὰ ξέρη κι' αὐτός, πὼς τόσο μεγάλο θηρίο, ἡ ἀρκούδα, μποροῦσε νὰ σκαρφαλώση κι' αὐτὴ πάνω στὸ δέντρο. Γιατὶ πραγματικὰ ἡ ἀρκούδα σκαρφάλωσε κι' ἀνέβηκε στὸ ἴδιο δέντρο καὶ στὸ ἴδιο κλωνάρι μὲ τὸν Τρομάρα καὶ ἄρχισε νὰ προχωρῆ ὅλο καὶ κατ' ἐπάνω του.

— Τώρα πιὰ θὰ μὲ φάη, εἶπε ὁ Τρομάρας καὶ δὲν ξέρω τί νὰ κάμω! Νὰ πηδήξω χάμω, θὰ πέσω νὰ σκοτωθῶ. Νὰ μείνω ἐδῶ ποὺ εἶμαι θὰ μὲ φάη χωρὶς ἄλλο ἡ ἀρκούδα.

— Ἂς ἀνέβω λίγο ψηλότερα, σκέφτηκε στὸ τέλος. Ἡ ἀρκούδα εἶναι βαριὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ φτάση.

Καὶ πραγματικά. Ἀλαφρὸς καὶ λεπτὸς καθὼς ἦταν ἀνέβηκε ἴσα με τὴν κορυφὴ τῆς ἀπιδιᾶς. Ὡστόσο ἡ ἀρκούδα μποροῦσε τώρα πολὺ καλὰ νὰ τὸν φτάνη, ὅπως καὶ προτήτερα. Μὰ ἔλα ποὺ ὁ Τρομάρας εἶχε καλὴ τύχη καὶ ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα δὲν τὸν εἶδε ἡ ἀρκούδα.

— Πῶς; Δὲν τὸν εἶδε ἡ ἀρκούδα; Καὶ γιατί λοιπὸν τὸν πῆρε τὸ κατόπιν κι' ἀνέβηκε κι' αὐτὴ στὴν ἀπιδιά;

Ἐγὼ θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω: Οἱ ἀρκοῦδες ἀγαπᾶνε τοὺς καρποὺς καὶ μάλιστα τὰ ἀπίδια! Καὶ τὰ τρῶνε μόνο ὅταν δὲν εἶναι σκουληκιασμένα. Καὶ ὅπως ὅλες οἱ ἀρκοῦδες ἔτσι κι' αὐτὴ ποὺ τρόμαξε τὸν Τρομάρα, συνήθιζε ν' ἀνεβαίνη κάθε νύχτα στὶς ἀπιδιὲς καὶ νὰ τρώη τ' ἀπίδια.

Ὁ Τρομάρας, ποὺ δὲν τὸ ἤξερε, πῆγε κι' ἀνέβηκε, ὁ ἀνόητος, ἴσα-ἴσα πάνω στὴν ἀπιδιὰ τῆς ἀρκούδας. Κι' αὐτὴ ἡ καϋμένη, χωρὶς νὰ ξέρη πὼς κάποιος εἶναι ἐκεῖ κοντά, πιὸ ψηλά, πάνω στὴν κορυφὴ τοῦ δέντρου της, κάθησε πάνω σ' ἕνα φεγγαροφώτιστο κλωνάρι καὶ ἄρχισε νὰ παίρνη ἥσυχα - ἥσυχα τὸ δεῖπνο της.

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὸν Τρομάρα πάνω στὴν κορφὴ τῆς ἀπιδιᾶς ἔντρομο καὶ μισοπεθαμένο ἀπὸ τὴ φρίκη του, νὰ συμμαζεύη τὰ πόδια του ὅσο μποροῦσε πιὸ ψηλὰ καὶ κάθε στιγμὴ νὰ κινδυνεύη ἀπὸ τὸ τρεμουλητό του νὰ ξεγλυστρήση καὶ νὰ πέση κάτω στὸ χῶμα.

Καὶ φαντασθῆτε τὴν ἀρκούδα ἥσυχη καὶ ξενοιασμένη λίγο παρακάτω στὸ ἴδιο δέντρο, νὰ διαλέη καὶ νὰ τρώη ἀπίδια μ' ὅλη της τὴν εὐχαρίστηση...

Τὸ δεῖπνο της ἦταν γι' αὐτὴ μιὰ πραγματικὴ ἀπόλαυση!

Μὰ καθὼς σᾶς εἶπα, ἡ ἀρκούδα δὲν ἀγαπάει τοὺς σκουληκιασμένους καρπούς! Γιὰ τοῦτο κάθε φορὰ ποὺ ἔκοβε ἕνα σκουληκιασμένο ἀπίδι σήκωνε ψηλὰ στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ γιὰ νὰ δῆ ἂν ἔχη κανένα σκουλήκι. Καὶ καθὼς ἦταν κοντά, ὅσες φορὲς ἡ ἀρκούδα σήκωσε τὸ ἀπίδι ψηλά, αὐτὸ ἔφτανε ἴσαμε τὴ μύτη τοῦ Τρομάρα!

—Ἐκατάλαβα, εἶπε μέσα του, ὁ Τρομάρας, τὴν πρώτη φορά, ποὺ ἡ ἀρκούδα σήκωσε τὸ ἀπίδι ψηλά. Αὐτὴ μὲ εἶδε πὼς εἶμαι ἔτσι λεπτὸς κι' ἀδύνατος καὶ θέλει νὰ μὲ παχύνη πρῶτα καὶ ὕστερα νὰ μὲ φάη!

Καὶ νομίζοντας πὼς ἡ ἀρκούδα ἀληθινὰ τοῦ

Πῶς κατάφερες νὰ σκοτώσης μιὰ τόσο τρομερὴ Ἀρκούδα;

πρόσφερε τὸ ἀχλάδι, ἀρνήθηκε νὰ τὸ πάρη καὶ ἀπάντησε:

— Δὲν θέλω.

Κι' αὐτὸ τὸ «δὲν θέλω» τὸ εἶπε μὲ ὅση εὐλάβεια ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε, γιατὶ νόμισε πὼς εἶχε κάθε συμφέρον νὰ μὴ τὰ χαλάση ἀμέσως μὲ τὸν φοβερό του ἀντίπαλο! Ἡ ἀρκούδα ποὺ δὲν τὸν ἄκουσε, ἔφαγε ἐκεῖνο τὸ ἀχλάδι, σήκωσε ἄλλο, γιὰ νὰ τὸ ἐξετάση στὸ φῶς, καθὼς σᾶς εἶπα,

Μιὰ μεγάλη Ἀρκούδα, ποὺ ἐρχόταν, ἴσα - ἴσα κατ' ἐπάνω του.

ἕως στὴ μύτη τοῦ Τρομάρα, κι' αὐτὸς νομίζοντας πὼς τοῦ τὸ πρόσφερε ἀπάντησε γιὰ δεύτερη φορά:

— Δὲν θέλω!

Μιὰ «δὲν θέλω», δυὸ «δὲν θέλω» πέρασε ἀρκετὴ ὥρα κι' ὁ Τρομάρας ἄρχισε νὰ συνηθίζη μὲ τὴν ἀνεπιθύμητη συντροφιὰ τοῦ θηρίου· κι' ἔτσι εἶχε τὸν καιρὸ καὶ τὴν διάθεση νὰ σκεφτῆ πόσα πράγματα ἔχασε μόνο καὶ μόνο γιατὶ φοβήθηκε τὸ ροχαλητὸ τοῦ ληστῆ. Ὅλα ὅσα κατάφερε ἴσα μ' ἐκείνη τὴ στιγμή: ἡ φιλία τοῦ νομάρχη, ἡ ἀγάπη τῆς κόρης του, ἡ ἐλπίδα νὰ παραδώση τὸν ληστή, πήγαιναν γιὰ πάντα χαμένα. Καὶ κινδύνευε νὰ χάση τζάμπα τὴ ζωή του.

— Νά, τὸ τέλος τοῦ δειλοῦ ἀνθρώπου! εἶπε μέσα του κι' ἐθύμωσε μὲ τὸν ἑαυτό του.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ξανασήκωσε ἡ ἀρκούδα ἕνα ἀπίδι καὶ τὸ κράτησε μπροστὰ στὴ μύτη τοῦ Τρομάρα. Κι' αὐτὸς θυμωμένος καθὼς ἦταν τώρα, ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ φώναξε ὅσο πιὸ δυνατὰ μποροῦσε:

— Δὲν θέλω ντέ! σοῦ λέγω!

Ἡ ἀρκούδα δὲν φανταζόταν πὼς εἶναι κανεὶς τόσο κοντά της, ξαφνιάστηκε τόσο πολὺ ἀπὸ ἐκείνη τὴ φωνή, ποὺ ἄφησε τὸ κλωνάρι ἀπὸ τὸ ὁποῖον κρατιώτουν, ἔχασε τὴν ἰσορροπία της καὶ μ' ἕνα βρυχηθμὸ ἔπεσε χάμω, πάνω στὸ βράχο καὶ σκοτώθηκε!

Ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος ξύπνησε τὸ ληστὴ καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴ σπηλιά. Στὸ μεταξὺ κατέβηκε κι' ὁ Τρομάρας, μὰ ἔτρεμε ἀκόμα σὰν φύλλο ἀπὸ τὴν τρομάρα του καὶ τὴν ἀγωνία...

— Τί ἔχεις, σύντροφε; Γιατί τρέμεις τόσο πολύ; τὸν ρώτησε ὁ ληστὴς μὲ ἀπορία.

— Ἔ, ἄφησέ με!.... εἶπε ὁ Τρομάρας μπερδεύοντας λίγο τὰ λόγια του. Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ φόβο μου, εἶναι ἀπὸ τὸ θυμό μου!

Πῶς! εἶπε ὁ ληστής. Μήπως καὶ σὲ θύμωσα πάλι ἐγώ;. Εἶμαι δυστυχισμένος ἄνθρωπος. Τὸ γνωρίζω! Ἔχω τὴν κακὴ συνήθεια νὰ ροχαλίζω καὶ πολὺ φοβᾶμαι πὼς σοῦ ἐχάλασα τὴν ἡσυχία!

— Τὶ ἀνόητος ἄνθρωπος ποὺ εἶναι αὐτός, σκέφτηκε ἀπὸ μέσα του ὁ Τρομάρας. Ἂς τοῦ πῶ τώρα καμμιὰ φανταστικὴ κι' ἀπίστευτη ἱστορία νὰ δῶ ἂν θὰ τὴν χάψη κι' αὐτή, ὅπως τόσες ἄλλες!

(Συνέχεια στὴ σελ. 385)

Γεώργιος Βιζυηνός

Ὁ συγγραφέας τοῦ παιδικοῦ διηγήματος ποὺ δημοσιεύουμε ἐδῶ σήμερα, εἶναι φιλόλογος καὶ ποιητὴς τοῦ περασμένου αἰῶνα. Γεννήθηκε στὴ Βιζύη τῆς Θράκης στὰ 1849 καὶ πέθανε στὸ φρενοκομεῖο στὰ 1896. Εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Νεοελληνικοῦ Διηγήματος καὶ ὁ θεμελιωτὴς τῆς παιδικῆς μας φιλολογίας. Πολλὲς γενεὲς Ἑλληνόπουλων γαλουχήθηκαν μὲ τὰ διηγήματά του καὶ κυρίως μὲ τὰ ποιήματά του, καὶ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἀπαγγέλλονται στὰ σχολεῖα ἀκόμα καὶ σήμερα!

Ὁ Γεώργιος Βιζυηνὸς παιδὶ ἀκόμη, ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριό του, ποὺ λέγεται καὶ Βίζα, πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ μάθη τὴ ραπτικὴ κοντὰ σὲ κάποιο θεῖο του ράφτη. Μὰ τὸν τραβοῦσαν περισσότερο ἀπὸ τὴν τέχνη τοῦ μπάρμπα του τὰ γράμματα. Καὶ κατάφερε νὰ ἐγγραφῆ στὴν περίφημη Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης. Ἐκεῖ ὁ τυφλὸς καθηγητὴς καὶ ποιητής, ποὺ κι' αὐτὸς γαλούχησε μὲ τὰ ποιήματά του πολλὲς γενεὲς Ἑλληνόπουλων, ὁ Ἠλίας Ταντολίδης, κατάλαβε ἀμέσως πὼς ὁ Βιζυηνὸς ἦταν μιὰ ἰδιοφυΐα, τὸν πῆρε στὴν προστασία του, τὸν καθωδήγησε στὶς σπουδές του, καὶ πέτυχε γιὰ τὸν προστατευόμενό του, τὴν ὑποστήριξη τοῦ Ἐθνικοῦ Εὐεργέτη Γεωργίου Ζαρίφη. Καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴ ὑποστήριξή του ὁ Γ. Βιζυηνὸς ἦλθε στὴν Ἀθήνα καὶ γράφτηκε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὸν πρῶτο κι' ὅλας χρόνο — 1874 — ὁ Βιζυηνὸς πῆρε μέρος σὲ ποιητικὸ διαγωνισμὸ καὶ βραβεύτηκε μὲ τὸ ποίημά του «Κόδρος». Τὸν ἄλλο χρόνο πῆγε στὴ Γερμανία γιὰ νὰ συνεχίση τὶς σπουδές του: Καὶ ἄκουσε μαθήματα ἀπὸ τοὺς Λότσε, Τσέλλερ καὶ Μπούντ. Γίνηκε διδάκτωρ τῆς φιλολογίας μὲ τὴν ἀναίσιμο διατριβὴ του ποὺ εἶχε τὸν τίτλο «Ἡ παιδιὰ ὑπὸ ἔποψιν ψυχολογικὴν καὶ παιδαγωγικήν». Στὴ Γερμανία τύπωσε καὶ μιὰ ποιητικὴ συλλογὴ μὲ τὸν τίτλο «Ἄρες, Μάρες, Κουκουνάρες». Ἡ συλλογὴ αὐτὴ βραβεύτηκε σὲ ποιητικὸ διαγωνισμό. Τὴν ἴδια ἐποχὴ δημοσίευσε στὴ «Νέα Ἐπιθεώρηση» τῶν Παρισίων — καὶ τὸ πρῶτο του διήγημα: «Τὸ ἁμάρτημα τῆς μητρός μου».

Στὰ 1884 ἔβγαλε στὸ Λονδῖνο ἄλλη του ποιητικὴ συλλογὴ μὲ τὸν τίτλο «Ἀτθίδες αὖραι».

Γύρισε κατόπιν στὴν Ἀθήνα καὶ ἀναγορεύτηκε ὑφηγητὴς τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου μας μὲ τὸ πολύκροτο ἔργο του «Ἡ Φιλοσοφία παρὰ Πλωτίνῳ».

Ἐγκατεστημένος πιὰ στὴν Ἀθήνα δημοσίευε ποιήματά του, διηγήματα κλπ. στὴν «Ἑστία», τὴν «Διάπλαση τῶν Παίδων» καθὼς καὶ διδακτικὰ βιβλία «ψυχολογίας» καὶ «λογικῆς». Τὸν ἴδιο καιρὸ διωρίστηκε καὶ καθηγητὴς τοῦ Δραματικοῦ Τμήματος τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν.

Ἕνα πρωῒ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1892 παρεφρόνησε. Κλείστηκε στὸ Δρομοκαΐτειο, καὶ ἔπειτα ἀπὸ δύο χρόνια πέθανε!

Καὶ μέσα στὸ φρενοκομεῖο δὲν ἔχασε τὴν ποιητική του διάθεση. Καὶ ἐκεῖ μέσα ἀκόμα ἔγραψε ποιήματα ἀναμφισβήτητης ἀξίας, σὰν καὶ τοῦτο:

Μέσ' στὰ στήθια ἡ συμφορὰ
σὰν τὸ κῦμα πλημμυρᾶ
σέρνω τὸ βαρύ μου βῆμα
σ' ἕνα μνῆμα.
σὰν μ' ἀρπάχθηκ' ἡ χαρά,
ποὺ ἐχαιρόμουν μιὰ φορὰ
ἔτσι σὲ μιὰν ὥρα....
μέσ' σ' αὐτὴν τὴν χώρα
ὅλ' ἀλλάξαν τώρα.
Κι' ἀπὸ τότε ποὺ θρηνῶ
τὸ ξανθὸ καὶ γαλανὸ
καὶ οὐράνιο φῶς μου
μετεβλήθη ἐντός μου
καὶ ὁ ρυθμὸς τοῦ κόσμου.

Μέσ' στὰ στήθια ἡ συμφορὰ
σὰν τὸ κῦμα πλημμυρᾶ,
σέρνω τὸ βαρύ μου βῆμα
σ' ἕνα μνῆμα...

Τὸν σταυρὸ τὸν ἀψηλὸ
ἀγκαλιὰ γλυκοφιλῶ
τὸ μυριάκριβ' ὄνομά της,
κι' ἀπ' τὰ χώματά της
ἡ φωνή της ἡ χρυσὴ
μὲ καλεῖ:
«—Ἔλα καὶ σὺ
δίπλα στὸ ξανθὸ παιδί σου
καὶ κοιμήσου».

Ὁ Γ. Βιζυηνὸς εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ κατάφερε νὰ ὑποτάξη τὸ λογιωτατισμὸ καὶ ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν πρωτοπόρα ἐπτανησιακὴ τέχνη, νὰ ἐμπνευσθῆ ἀπὸ τὴ δημοτικὴ μας ποίηση. Δίπλα στὸ ποιητικό του ἔργο στέκουν τὰ διηγήματά του σὰν θεμέλιοι ὀγκόλιθοι πάνω στοὺς ὁποίους οἰκοδομεῖται πάντα τὸ μεγάλο οἰκοδόμημα τοῦ νεοελληνικοῦ διηγήματος. Καὶ οἱ ὀγκόλιθοι αὐτοὶ εἶναι: «Ποῖος ἦτο ὁ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου», «Αἱ συνέπειαι μιᾶς παλαιᾶς ἱστορίας», «Τὸ μόνον ταξίδιον», «Τὸ ἁμάρτημα τῆς μητρός μου» καὶ ὁ «Μοσκὼβ Σελήμ», ποὺ δημοσιεύτηκε ὕστερα ἀπ' τὸ θάνατό του. Ὁ «Τρομάρας» δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ γνωστὰ του διηγήματα, χωρὶς τοῦτο νὰ παύη νὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερά του.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Καὶ φύλαξε τὸ μενταγιόν, μὲ σεβασμό, στὴν πέτσινη μπλούζα του.

Ὅλοι ἦταν βαθειὰ συγκινημένοι στὴν σκέψη πὼς θ' ἄφηναν τὸν ἀνεκτίμητο φίλο τους.

Ὁ Παγανέλι τοῦ χάρισε ἕναν χάρτη τῆς Νότιας Ἀμερικῆς ποὺ ὁ Ἰνδιάνος πολλὲς φορὲς κοίταζε μὲ περιέργεια. Ἦταν ὅτι πιὸ πολύτιμο εἶχε ὁ σοφός. Ὅσο γιὰ τὸ Ροβέρτο, δὲν εἶχε παρὰ ἕνα σημειωματάριο ντυμένο μὲ πετσί, κι' αὐτὸ τοῦ ἔδωσε. Σὲ λίγο ἡ βάρκα ἦταν στὴν παραλία.

—Ἡ γυναίκα μου; φώναξε στὸν ναύκληρο ὁ Γκλένερβαν.

—Ἡ ἀδερφή μου; φώναξε ὁ Ροβέρτος.

— Οἱ δυὸ κυρίες εἶναι πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία τους καὶ σᾶς περιμένουν! εἶπε ὁ ναυτικός. Ἐπιβιβασθῆτε ὅμως γρήγορα ἐντιμότατε, γιατὶ ὁ καιρὸς χαλάει καὶ θἄχομε θάλασσα.

Ἀποχαιρέτισαν ἀκόμη μιὰ φορά, πολὺ θερμὰ τὸν Τάλκαβ, κι' ἄρχισαν νὰ μπαίνουν στὴ βάρκα. Ὁ Ἰνδιάνος κράτησε λίγα λεπτὰ τὸν Ροβέρτο ἀπὸ τοὺς ὤμους, κι' ἀφοῦ τὸν κοίταξε βαθειὰ συγκινημένος τοῦ εἶπε:

—Καὶ τώρα πήγαινε! Εἶσαι ἄντρας.

—Ἀντίο φίλε μου! Ἀντίο! ξανᾶπε ὁ Γκλένερβαν.

—Θὰ ξαναϊδωθοῦμε ἄραγε; εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Κουϊὲν σάμπε; Ποιὸς ξέρει; εἶπε ὁ Τάλκαβ ὑψώνοντας τὸ δεξί του χέρι στὸν οὐρανό.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ φίλου τους.

Ἡ βάρκα ἀπομακρυνόταν γρήγορα... Καὶ γιὰ πολλὴ ὥρα, ἀμίλητοι καὶ δακρυσμένοι οἱ φίλοι μας παρακολουθοῦσαν τὴν ἀσάλευτη σιλουέττα τοῦ Τάλκαβ νὰ χάνεται σιγὰ σιγὰ στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα.

Ἔπειτα, σὲ μιὰ στιγμή, ἔπαψαν νὰ τὸν διακρίνουν.

Ἦταν τώρα κοντὰ στὸ «Ντάνγκαν».

Κι' ὅταν ἡ βάρκα δέθηκε στὴν πλαϊνὴ σκαλίτσα, πρῶτος ἔτρεξε νὰ τὴν ἀνέβη ὁ Ροβέρτος. Μὲ πόση χαρὰ τὸν ἔσφιξε ἡ Μαίρη στὴν ἀγκαλιά της ἐνῶ ἀντηχοῦσαν οἱ ζητωκραυγὲς τοῦ πληρώματος!

—Ροβέρτο μου! Πῶς μεγάλωσες σὲ τόσο λίγο καιρό! Ἔγινες ἄντρας!

—Χάρυ! Μὲ πόση χαρὰ σὲ ξαναβρίσκω! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ λαίδη Ἕλενα στὸν ἄντρα της...

...Κι' ἔτσι τελείωσε αὐτὸ τὸ ταξίδι ποὺ ἔκανε τοὺς φίλους μας νὰ περάσουν πέρα γιὰ πέρα τὴν Ἀμερικὴ ἀπὸ τὸν ἕναν ὠκεανὸ στὸν ἄλλον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Οἱ πρῶτες ὧρες πέρασαν μὲ τὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ. Ὁ λόρδος Γκλένερβαν, ὅταν εἶδε τὴ λύπη τῆς Μαίρης ποὺ ἤλπιζε πὼς θἄφερναν τὸν πατέρα της μαζί τους, εἶπε:

—Θάρρος παιδί μου! Δὲν βρήκαμε τὸν πλοίαρχο Γκράντ, ἀλλὰ εἴμαστε σίγουροι πὼς θὰ τὸν βροῦμε!

Κι' αὐτὸ τὴν παρηγόρησε, ὅπως ἦταν φυσικό.

Πόσα εἶχαν νὰ διηγηθοῦν οἱ φίλοι μας! Πόσα εἶχαν ν' ἀκούσουν αὐτοὶ ποὺ ἔμειναν στὸ πλοῖο!

Ὅπου στὸ τέλος ὁ ἀρχικαμαρότος, ἀνάγγειλε πὼς τὸ γεῦμα ἦταν ἕτοιμο.

—Τὸ γεῦμα εἶπες; ρώτησε ὁ Παγανέλι.

—Μάλιστα κύριε! Τὸ γεῦμα! ἔκανε ὁ ἄνθρωπος παραξενεμένος.

—Γεῦμα σὲ τραπέζι, μὲ τραπεζομάντηλο, πιάτα, μαχαίρια, πηρούνια καὶ τὰ λοιπά;

—Μὰ φυσικὰ κύριε!

—Καὶ δὲν θὰ φᾶμε οὔτε ψητὸ στὴ σοῦβλα, οὔτε μπιφτέκι ἀπὸ στρουθοκάμηλο, οὔτε αὐγὰ στὴ χόβολη;

Ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς γέφυρας προσπαθοῦσαν νὰ μετρήσουν αὐτοὺς ποὺ γύριζαν στὸ καράβι

—Ὢ κύριε, ἔκανε ὁ ἀρχικαμαρότος σκανδαλισμένος. Ὁ μάγερας τοῦ «Ντάνγκαν» φημίζεται γιὰ τὴν τέχνη του.

— Μὴ στενοχωριέσαι φίλε μου. Ἕνα μῆνα τώρα, αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα τρώγαμε, σταυροπόδι, στὰ χορτάρια μὲ μόνο σερβίτσιο τὸν σουγιά μας ! Γι' αὐτὸ αὐτὰ ποὺ λὲς μοῦ φαίνονται ὄνειρα, οὐτοπίες, ὀνειροφαντασίες, ὁράματα...

—Πᾶμε ν' ἀντικρύσωμε τὴν πραγματικότητα κύριε Παγανέλι! εἶπε γελῶντας ἡ λαίδη.

—Ἢ καλύτερα νὰ τὴν γευθοῦμε!

—Μυλαίδη, ἰδοὺ τὸ μπράτσο μου!

Φρεσκοξυρισμένοι οἱ ἄνδρες καὶ φρεσκοαλλαγμένοι, κάθισαν στὸ τραπέζι ποὺ ἄστραφτε ἀπὸ τὰ κρύσταλλα καὶ τ' ἀσημικά, καὶ τίμησαν τὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκὰ τοῦ φημισμένου μάγερα τοῦ «Ντάνγκαν» ὅπως τοὺς ἄξιζαν.

Ὁ Παγανέλι ἔπαιρνε ἀπὸ τὸ κάθε πιάτο δυὸ φορὲς «ἀπὸ ἀφηρημάδα» καθὼς ἔλεγε, πρᾶγμα ποὺ ἔκανε τὴ λαίδη Ἕλενα νὰ ρωτήση ἂν ἔπεσε πολλὲς φορὲς σ' αὐτό του τὸ συνηθισμένο ἐλάττωμα.

Καὶ ὁ Παγανέλι διηγήθηκε μὲ πολὺ πνεῦμα, τὸ πάθημά του, ποὺ εἶχε μάθει τὰ πορτογαλικὰ νομίζοντας πὼς μαθαίνει σπανιόλικα.

Ὁ Γκλένερβαν ὡστόσο δὲν ἄργησε, νὰ παρατηρήση τὶς ἐξαιρετικὲς περιποιήσεις τοῦ νεαροῦ πλοιάρχου Τζὼν Μὰνγκλς στὴν Μαίρη, οὔτε τὴν τρυφερότητα ποὺ τοὔδειχνε ἡ κοπέλλα.

Ρώτησε μὲ τὸ βλέμμα τὴν γυναίκα του; κι' ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε μ' ἕνα χαμόγελο.

Γιατὶ ὄχι; Ἡ Μαίρη ἦταν κόρη ναυτικοῦ, κι' ὁ πλοίαρχος ἕνας ναυτικὸς μὲ ἀξία.

Ἀργότερα, μὲ τὸ καλό, ὅταν θἄβρισκαν τὸν πατέρα τῶν παιδιῶν, οἱ δυὸ νέοι θἄκαναν ἕνα ὡραῖο καὶ ταιριασμένο ἀντρόγυνο.

Ὁ λόδρος Γκλένερβαν ρώτησε τότε τὸν νεαρὸ πλοίαρχο:

—Καὶ τὸ δικό σας ταξίδι καπετάνιε μου, πῶς πῆγε;

—Περίφημα! εἶπε ὁ Μάνγκλς. Περάσαμε ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο Χόρν...

—Ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο Χόρν! φώναξε ὁ Παγανέλι. Κι' ἐγὼ νὰ μὴν εἶμαι στὸ πλοῖο! Τί ἀτυχία Θεέ μου!

—Εἶναι δουλειὰ νὰ κρεμαστῆς! φώναξε γελῶντας ὁ ταγματάρχης.

—Νὰ κρεμαστῶ; Γιὰ νὰ πάρης τὸ σκοινί μου γιὰ γοῦρι; Ἂ ὄχι! διαμαρτυρήθηκε γελῶντας ὁ Παγανέλι.

—Φίλε μου δὲν μπορεῖς νὰ γίνης χίλια κομμάτια! εἶπε κι' ὁ Γκλένερβαν.

Ὁ πλοίαρχος διηγήθηκε τότε τὸ ταξίδι τοῦ «Ντάνγκαν». Τὸ πλοῖο ἀφοῦ πέρασε τὸ ἀκρωτήριο Χὸρν προχώρησε πρὸς τὴν Γῆ τοῦ Πυρός, πέρασε τὸν πορθμὸ τοῦ Λεμαίρ, κι' ὕστερα ἀκολούθησε τὶς ἀκτὲς τῆς Παταγωνίας.

Φυσικὰ πέρασαν πολλὲς θύελλες καὶ τρικυμίες ἀλλὰ ἡ λαίδη Γκλένερβαν κι' ἡ Μαίρη ἦταν μαθημένες ἀπὸ θάλασσα καὶ δὲν ὑπόφεραν πολύ.

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν γύρισε τότε στὴν Μαίρη Γκρὰντ καὶ εἶπε:

—Ἀγαπητή μου Μαίρη, μὲ μεγάλη χαρὰ βλέπω πὼς ὁ καπετάνιος μας σὲ ἀναγνωρίζει γιὰ γνήσια κόρη ναυτικοῦ. Ἐλπίζω κι' ἐσὺ νὰ περνᾷς καλὰ στὸ καράβι του καὶ νὰ μὴ σοῦ λείπει ἡ στεριά.

—Φυσικὰ ὄχι! φώναξε ζωηρὰ ἡ Μαίρη. Ἐγὼ μέσα σ' ἕνα πλοῖο εἶμαι στὸ στοιχεῖο μου.

—Κι' ἐγώ! φώναξε τὸ ἴδιο ζωηρὰ καὶ ὁ Ροβέρτος. Προπαντὸς σ' ἕνα πλοῖο ποὺ εἶναι καπετάνιος ὁ κύριος Μάνγκλς! Ξέρετε καπετάνιο μου, ἡ Μαίρη σᾶς ἀγαπᾶ πολύ... κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο!

Ὁ νεαρὸς καπετάνιος κοκκίνησε ὣς τ' αὐτιά. Ὅσο γιὰ τὴν Μαίρη εἶπε αὐστηρὰ στὸν Ροβέρτο:

— Μπόμπυ μὴ ζαλίζεις τὸν πλοίαρχο μὲ ἀνοησίες!

—Δὲν νομίζεις ἀγαπητέ μου πὼς ἔφτασε ἡ στιγμὴ νὰ μᾶς διηγηθῆτε κι' ἐσεῖς τὶς δικές σας περιπέτειες; ρώτησε ἡ λαίδη Ἕλενα τὸν ἄντρα της.

Πράγματι. Εἶχε φτάσει ἡ ὥρα.

Κι' ὁ Γκλένερβαν διηγήθηκε λεπτομερῶς τὶς περιπέτειές τους ὅταν διέσχισαν τὴν Ἀμερικανικὴ ἤπειρο ἀπὸ τὸν ἕναν ὠκεανὸ στὸν ἄλλο...

Οἱ δυὸ γυναῖκες ὅσο κρατοῦσε ἡ διήγηση πότε ἔτρεμαν, πότε γελοῦσαν, καὶ πότε θαύμαζαν...

Ὁ Γκλένερβαν τοὺς μίλησε κατόπιν γιὰ τὴν νέα ἐξήγηση τοῦ ἐγγράφου ποὺ εἶχε κάνει ὁ Παγανέλι. Σ' αὐτὴν τὴ νέα ἐξήγηση βάσιζαν τὴν πεποίθησή τους πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴν εὕρουν τὸν πλοίαρχο Χάρυ Γκράντ στὴν Αὐστραλία.

Ὡστόσο ὁ Μὰκ Νὰμπ εἶχε μιὰ ἀντίρρηση.

—Ἀγαπητοί μου φίλοι, εἶπε, ὅταν τὴν πρώτη φορὰ μελετήσαμε τὸ ἔγγραφο ποὺ μᾶς ἔστειλε ἡ θάλασσα, νομίσαμε πὼς ἡ ἐξήγηση ποὺ δώσαμε ἦταν ἡ μόνη σωστή. Ἔτσι δὲν εἶναι;

—Ἔτσι.

—Ἔπειτα, ἀποδείχτηκε πὼς δὲν ἦταν ἔτσι: ὁ πλοίαρχος Γκράντ δὲν βρέθηκε ἐκεῖ ποὺ εἴμαστε σίγουροι πὼς θὰ τὸν βρίσκαμε.

—Γι' αὐτὸ μελετήσαμε τὸ ἔγγραφο πιὸ προσεκτικά, φώναξε ὁ Παγανέλι.

—Καὶ τώρα εἴμαστε βέβαιοι πὼς τὸ διαβάσαμε σωστά!

—Βεβαιότατοι!

—Δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ κάνωμε καὶ πάλι λάθος;

—Μὰ πῶς εἶναι δυνατόν; Ἂν ὁ πλοίαρχος Γκράντ δὲν εἶναι στὴν Ἀμερικανικὴ Ἤπειρο, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι στὴν Αὐστραλία.

—Ὁμολογῶ ὅτι τὸ βρίσκω κι' ἐγὼ πολὺ πιθανόν. Θὰ ἤμουν ὅμως πολὺ πιὸ ἥσυχος, ἂν μελετούσαμε καλὰ τὸ χάρτη, γιὰ νὰ δοῦμε ἀπὸ ποῦ περνάει ὁ 37ος παράλληλος. Κι' ὅταν πεισθοῦμε κι' ἀπὸ τὸν χάρτη ἀκόμη πὼς ὁ πλοίαρχος Γκράντ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι πουθενὰ ἀλλοῦ, τότε νὰ ξεκινήσωμε γιὰ τὴν Αὐστραλία.

—Βρίσκω πολὺ λογικὰ αὐτὰ ποὺ λέει ὁ ξάδελφός μας! εἶπε ἡ λαίδη Ἕλενα.

—Κι' ἐγώ! εἶπε ὁ Παγανέλι. Ἀμ' ἔπος ἀμ' ἔργον λοιπόν.

Καὶ λέγοντας, ἅπλωσε μπροστὰ στὴν λαίδη Ἕλενα ἕναν περίφημο γεωγραφικὸ χάρτη μὲ τὴν υδρόγειο.

—Κοιτάξτε! εἶπε ὁ γεωγράφος δείχνοντας σ' ὅλους μὲ τὸ μολύβι του. Ὁ 37ος παράλληλος ἀφοῦ διασχίσει τὴν Νότιο Ἀμερική (ποὺ τὴν περάσαμε κι' ἐμεῖς) βγαίνει στὸν Ἀτλαντικό. Νὰ ἐδῶ! Καὶ προχωρεῖ στὸ νησὶ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια. Πάντως στὸ ἔγγραφο καμμιὰ λέξη δὲν θυμίζει τὸ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια.

Σύμφωνοι ὅλοι.

—Λοιπὸν προχωροῦμε! συνέχισε ὁ γεωγράφος. Βγαίνοντας ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ περνᾶμε κάτω ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδας, καὶ μπαίνομε στὸν Ἰνδικὸ ὠκεανό. Ὁ 37ος παράλληλος, περνάει ἀπὸ τὴν ὁμάδα τῶν νησιῶν Ἄμστερνταμ. Οὔτε γι' αὐτὰ γίνεται λόγος στὸ ἔγγραφο. Κι' ἔτσι φτάνομε στὴν Αὐστραλία, νὰ τὸ ἀκρωτήρι Μπερνουΐγύ. Περνᾶμε ἕνα μέρος της ὡς τὸ Τοῦφολντ.

—Πάρα κάτω; εἶπε ὁ ταγματάρχης.

—Ἀκολουθῶντας πάντα τὸν ἴδιο παράλληλο, ἀφήνομε πίσω μας τὴν Αὐστραλία καὶ φτάνομε στὴν Νέα Ζηλανδία. Μόνον ποὺ ἡ Νέα Ζηλανδία δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ἤπειρος. Εἶναι νησί, καθὼς ξέρομε ὅλοι. Ἕνα μακρόστενο νησί.

—Ὄχι... Δὲν μπορεῖ νὰ βρίσκεται στὴ Νέα Ζηλανδία...

—Καὶ μέσα σ' ὅλο τὸ ἀπέραντο διάστημα ποὺ χωρίζει τὴ Νέα Ζηλανδία ἀπὸ τὴν Ἀμερική, ὁ 37ος παράλληλος μόνον ἀπὸ ἕνα κομμάτι στεριᾶς περνάει.

—Μπά; Ἀπὸ ποῦ;

—Ἀπὸ ἕνα γλαρονήσι ποὺ λέγεται Μαρία Τερέζα.

—Ἔρημο;

—Ἐντελῶς ἔρημο καὶ μικρό.

—Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη λόγος γι' αὐτό.

—Ἔτσι λέω κι' ἐγώ.

—Ἔχω πεισθῆ ὅτι στὴν Αὐστραλία μόνο μπορεῖ νὰ βρίσκεται ὁ πλοίαρχος.

—Κι' ἐγώ!

—Ὅλοι μας ἔχομε πεισθῆ. Τί λὲς Μὰκ Νάμπ;

—Κι' ἐγὼ νομίζω πὼς ἔτσι εἶναι. Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἔχομε τὸ κεφάλι μας ἥσυχο καὶ τὴν συνείδησή μας ἀναπαυμένη, προτείνω νὰ σταματήσωμε μιὰ - δυὸ μέρες στὰ νησιὰ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια καὶ Ἄμστερνταμ. Εἶναι στὸ δρόμο μας ἀκριβῶς. Καὶ σ' αὐτὰ νὰ ρωτήσωμε γιὰ τὸ καράβι «Βρετάνια» τοῦ πλοιάρχου Γκράντ.

—Ἡ πρόταση γίνεται δεκτή.

—Τί χάνομε ἄλλωστε;

—Ὅσο γιὰ μένα, ὑπερθεματίζω! φώναξε ὁ Παγανέλι. Θὰ μοῦ δοθῆ ἔτσι εὐκαιρία νὰ γνωρίσω αὐτὰ τὰ νησιὰ ποὺ διαφορετικὰ θὰ μοῦ ἔμεναν ἄγνωστα.

—Λοιπὸν καπετάνιε ἄκουσες! εἶπε καλόκαρδα ὁ Γκλένερβαν. Βάλε πλώρη γιὰ τὸ νησὶ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια!

—Ὅπως θέλετε μυλόρδε!

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΡΙΣΤΑΝ ΝΤ' ΑΚΟΥΝΙΑ

Στὸ βαπόρι οἱ φίλοι μας ξαναβρῆκαν τὴν παληὰ ζωή τους.

Ὅλοι εἶχαν τὴν πεποίθηση πὼς θἄβρισκαν στὴν Αὐστραλία τὸν πλοίαρχο Γκράντ μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία.

Στὸ «Ντάνγκαν» μάλιστα εἶχαν ἑτοιμάσει καὶ τὴν καμπίνα του, ὅπως καὶ τὶς κοκέτες τῶν συντρόφων του στὸ θάλαμο τῶν ναυτῶν.

Ἡ καμπίνα ποὺ ὁρίστηκε γιὰ τὸν πλοίαρχο Γκράντ ἦταν τοῦ κυρίου Ὄλμπινετ ποὺ τὴν παραχώρησε γενναιόψυχα, κι' ὁ ἴδιος φιλοξενήθηκε στὴν καμπίνα τῆς κυρίας Ὄλμπινετ, τῆς γυναίκας του, ποὺ ἦταν πρώτη καμαριέρα τῆς λαίδης Ἕλενας.

Ἡ Μαίρη διασκέδαζε νὰ τὴν συγυρίζη καὶ νὰ τὴν στολίζη. Πόσο χαρούμενη θἆταν ἀλήθεια ἡ μέρα ποὺ θὰ ἔμπαινε σ' αὐτὴν ὁ καπετάνιος!

Στὴν διπλανὴ καμπίνα τὸ «ἕξη», ὁ Παγανέλι περνοῦσε τὶς μέρες του γράφοντας ἕνα περισπούδαστο σύγγραμμα: «Ὑπέροχες ἐντυπώσεις γεωγράφου ἀπὸ τὶς ἀργεντίνες πάμπες». Συχνὰ τὸν ἄκουγαν ν' ἀπαγγέλει δυνατὰ φράσεις, λὲς κι' ἔγραφε τὴν «Θεία Κωμωδία» καὶ μέτραγε τοὺς στίχους! Γι' αὐτὸ τὸ σπουδαῖο ἔργο, ὁ γεωγράφος, καθὼς εἶχε ἐξομολογηθῆ ὁ ἴδιος στὴν λαίδη Ἕλενα εἶχε ἐπιστρατεύσει ὅλες τὶς Μοῦσες τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Ἑλικῶνα.

—Καὶ προσοχὴ στὶς ἀφηρημάδες Παγανέλι μου! τοῦ ἔλεγε ὁ Μὰκ Νάμπ. Πρόσεξε μήπως θέλοντας νὰ μάθης... Αὐστραλέζικα, ἀρχίζεις νὰ τὰ μελετᾶς σὲ καμμιὰ γραμματικὴ τῆς... Κινέζικης γνώσσας.

—Δὲν ὑπάρχουν Αὐστραλέζικα! φώναξε ὁ Παγανέλι. Οἱ ἰθαγενεῖς μιλοῦν βέβαια τὶς διαλέκτους τους. Ἀλλὰ οἱ λευκοί, ἢ ἄποικοι, μιλοῦν ἐγγλέζικα.

—Τί καλὰ ποὺ κάνουν!

—Γιτί δηλαδή! Δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μιλοῦν γαλλικά.

—Θὰ μποροῦσαν... Ἀλλὰ νά! Δὲν μιλοῦν.

Ἔτσι ὅλοι ἦταν εὐχαριστημένοι στὸ βαπόρι. Κι' ὁ νέος πλοίαρχος, εἶπε ἐμπιστευτικὰ στὸν λόρδο Γκλένερβαν πὼς ἀνυπομονοῦσε καὶ γιὰ ἕναν ἄλλο λόγο νὰ βροῦν τὸ γρηγορώτερο τὸν πλοίαρχο Γκράντ, γιὰ νὰ τοῦ ζητήση τὸ χέρι τῆς κόρης του, τῆς Μαίρης Γκράντ.

—Νομίζω πὼς θὰ κάνετε ἕνα πολὺ ταιριασμένο ἀντρόγυνο ἀγαπητέ μου Μάνγκλς. εἶπε ὁ λόρδος. Ἡ Μαίρη εἶναι σπάνια κοπέλλα, κι' ἐσὺ ἕνας λαμπρὸς νέος. Δὲν μπορῶ νὰ ξέρω τί γνώμη θἄχη ὁ πατέρας τῆς Μαίρης, ἐγὼ πάντως ἂν εἶχα κόρη, θὰ σοῦ τὴν ἔδινα εὐχαρίστως!

—Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ μυλόρδε νὰ μὴτε κανένα καλὸ λόγο γιὰ μένα στὸν πατέρα τῆς μὶς Γκράντ.

—Καὶ ρωτᾶς φίλε μου; Καὶ βέβαια θὰ πῶ. Ἀλλὰ πρῶτα ἀπ' ὅλα, τί λέει γι' αὐτὰ ὅλα ἡ Μαίρη;

—Δὲν τῆς ἔχω μιλήσει ἀκόμη μυλόρδε. Δὲν θὰ τῆς μιλήσω πρὶν βροῦμε τὸν πατέρα της.

—Πολὺ καλὰ κάνεις. Ἔτσι εἶναι τὸ σωστό.

Ταξίδευαν ἔτσι στὴν μπουνάτσα, ὡς τὸ πρωῒ ποὺ ὁ ναύτης στὸ καλάθι φώναξε:

—Στεριά!

Εἶναι μιὰ λέξη ποὺ πάντα συγκινεῖ στὴν θάλασσα.

Ὁ Παγανέλι ἑτοίμασε τὸ κανοκυάλι του καὶ κοίταξε.

—Δὲν βλέπω παρὰ ἕνα μυτερὸ κῶνο! εἶπε.

—Εἶναι τὸ σβυσμένο ἡφαίστειο τοῦ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια.

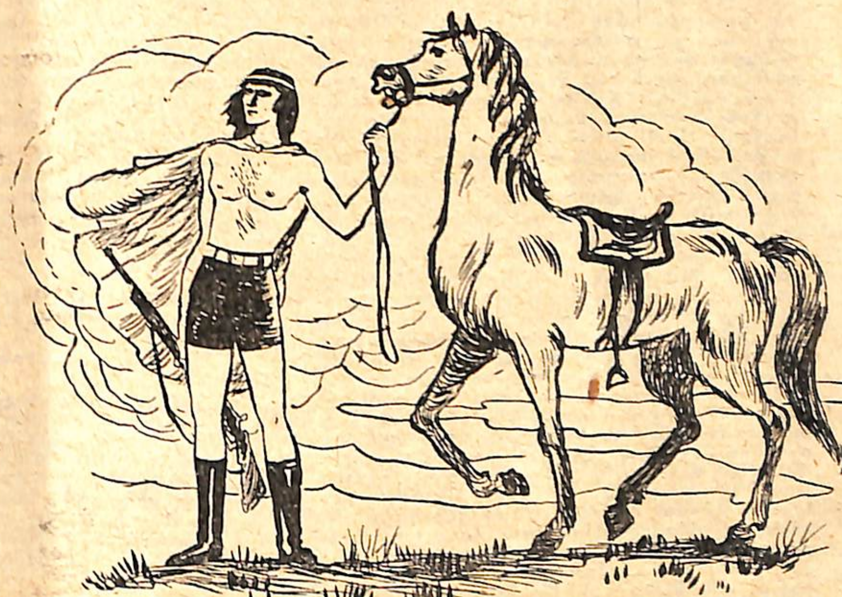
—Σὲ λίγες ὧρες θ' ἀράξουμε!

Πράγματι, σὲ τρεῖς ὧρες ἄραξαν στὸν κόλπο Φάλμαουθ τοῦ μικροῦ νησιοῦ.

Ἐκεῖ βρῆκαν ἀραγμένα κάτι φαλαινοθηρικὰ ποὺ κυρίως ὅμως κυνηγοῦσαν φώκιες κι' ἄλλα θαλασσινὰ θηλαστικὰ ποὺ ἀφθονοῦν σ' ἐκεῖνες τὶς θάλασσες.

Ὁ πλοίαρχος τοῦ «Ντάνγκαν» ἔψαξε ἀρκετὴ ὥρα ὡς νἄβρη τὴν κατάλληλη θέση ν' ἀράξη, γιατὶ τὰ ρεύματα εἶναι φοβερὰ κι' ὁ βυθὸς τῆς θάλασσας γεμάτος μυτερὲς θαλασσόπετρες.

Μόλις ἔρριξαν ἄγκυρα, μπῆκαν στὴν μεγάλη βάρκα, καὶ σὲ λίγο βρίσκονταν στὴν παραλία ὅπου ἡ ἄμμος ἦταν ψηλὴ καὶ μαύρη.

Παρακολουθοῦσαν τὴν ἀσάλευτη σιλουέτα τοῦ Τάλκαβ νὰ χάνεται στὸν ὁρίζοντα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

Όλοι τὸν γνώριζαν, ἦταν ὁ πιὸ μεγάλος τῆς τάξεως, ὁ παλληκαρᾶς τῆς γειτονιᾶς μὰ κι ὁ τελευταῖος τῆς τάξεως.

Μᾶλλον ψηλός, ἰσχνός, μὲ σγουρὰ μαλλιά, ἕνα ὡραῖο κοστούμι, μὲ ἕνα σεβαστὸ ποσὸν στὶς τσέπες του, γύριζε ὁλημερὶς στὰ στενὰ τῆς γειτονιᾶς. Στὸ σπίτι του μάταια οἱ δικοί του τὸν συμβούλευαν νὰ πάη σχολεῖο, «Λάμπη» ἀκουγόταν συχνὰ ἡ ἀδύνατη καὶ τρεμουλιαστὴ φωνὴ τοῦ γέρο - πατέρα του, «ποῦ ἦσουν σήμερα»; Κι' ἐκεῖνος χωρὶς κανένα δισταγμὸ ἀπαντοῦσε περήφανα, στὴν «Ἀγάπη» πατέρα. Ἡ «Ἀγάπη» ἦταν τὸ γειτονικὸ καφενεῖο. Ἐκεῖ σύχναζε ὁ Λάμπης κι' ἐκεῖ στὸ τραπέζι τοῦ παιγνιδιοῦ σπούδαζε ἀρχαῖα, φυσικά, ἀνώτερα μαθηματικὰ καὶ γαλλικά. «Μὰ γιατί παιδί μου, δὲν πῆγες σήμερα σχολεῖο!» «Ἔχω τὴν μέθοδό μου πατέρα», ἔλεγε συχνά. Καὶ πραγματικὰ εἶχε μιὰ περίφημη μέθοδο ὁ Λάμπης. Μία μέθοδο ποὺ ὅταν τὴν ἔλεγε, τὸ κεφάλι τοῦ Λάμπη δεχόταν δεκάδες καρπαζιές. Μὰ αὐτὸς ἦταν πάντα περήφανος γι' αὐτό: Ἄδικα ὁ πατέρας του, προσπαθοῦσε νὰ τὸν πείση ὅτι ἡ μέθοδός του ἦταν κακή. Μὰ ἀκοῦστε κι' ἐσεῖς τὴ μέθοδο τοῦ Λάμπη.

Δευτέρα: Κουρασμένος λόγῳ τῶν μαθημάτων τοῦ Σαββάτου καὶ τοῦ παιγνιδιοῦ τῆς Κυριακῆς, ξυπνοῦσε κατὰ τὰς 10, κατὰ συνέπεια σχολεῖον δὲν ἔχει. Τρίτη: Γρουσούζα ἡμέρα, σὰν σήμερα ἔπεσε ἡ πόλη. Τετάρτη: Σήμερα εἶμαι ἄρρωστος, ἂς μὴν πάω. Πέμπτη: Ἂς πάω, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ φάνηκε ὁλόκληρος αἰώνας. Κάθε τόσο ὅλο καὶ ρωτοῦσε πόσα λεπτὰ θέλομε ἀκόμη. Παρασκευή: Χθὲς δὲν ἤμουν, πάλιν σήμερα, θὲς νὰ πάρουν θάρρος οἱ κ.κ. καθηγηταί, ὄχι δὲν θὰ πάω. Σάββατο: Ἂς πᾶμε.

Ἔτσι κυλοῦσαν οἱ ἑβδομάδες, μὰ κάποια Πέμπτη ὁ γέρο - καθηγητὴς εἶπε: «Λάμπης Νίκας στὸ μάθημα». Ὑπερήφανα ὁ Λάμπης σηκώθηκε καὶ εἶπε: «κ. Καθηγητὰ τί σᾶς ἔπιασε; Ὅλο ἐμένα βγάζετε. Ἐδῶ μέσα εἶναι τόσα ἄλλα παιδιά». Πέρασαν χρόνια, οἱ συμμαθηταί του, ἀποφοίτησαν ἀπὸ τὸ Σχολεῖο, ὁ φίλος του ὁ Λάκης εἶναι φοιτητὴς τῆς Θεολογίας, ὁ ἐξάδελφός του Τάκης φοιτητὴς τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ὁ καλλίτερός του φίλος ὁ Νῖκος μαθητὴς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς. Κι' αὐτός; Δόξα τῷ Θεῷ ἔφθασε 22 χρονῶν στὴν ΣΤ' τάξη.

Μὰ ποτέ του δὲν ξέχασε τὴ μέθοδό του. Ἔχω τὴν μέθοδό μου ἔλεγε συχνά, ἐνῶ ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἄκουγαν γελοῦσαν.

ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

ΤΟ ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ ΜΟΥ

Ἀγαπημένο μου χωριό. Εἶσαι μικρὸ καὶ ὄμορφο. Σὲ ὀμορφαίνουν τὰ γύρω βουνὰ καί, τὸ μικρό σου ποταμάκι. Σὲ ὀμορφαίνουν οἱ ρεματιὲς μὲ τὰ γάργαρα νερά τους. Σὲ ὀμορφαίνει ὁ γεροπλάτανος τῆς κρυσταλλένιας βρύσης, ποὺ κάτ' ἀπὸ τὸν ἴσκιο του μαζεύει τὶς γριοῦλες, π' ἄλλες πλέκουν, ἄλλες γνέθουν κι' ἄλλες κρατοῦν στὴν ἀγκαλιά τους τὰ ἐγγονάκια τους. Πιὸ πολὺ σ' ὀμορφαίνουν τὰ κορίτσια, ποὺ μὲ τὶς στάμνες τους στὸν ὦμο πηγαίνουν γιὰ νερὸ στὴ δροσερὴ τὴ βρύση.

Ἀγαπημένο μου χωριό, τὰ πάντα γύρω σὲ ὀμορφαίνουν. Μὰ πιὸ πολὺ σὲ ὀμορφαίνει ἕνα μνῆμα, ποὺ ἐκεῖ μέσα εἶναι θαμμένος ἕνας ἥρωας, ποὺ ἔδωσε τὴν γλυκειά του ζωὴ γιὰ σένανε, μικρὸ χωριό:

ΑΜΑΛΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ
Ἀπόφοιτος Δημοτικοῦ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Σήμερα μέσα στὸ σκολειὸ
ἔλεγ' ὁ δάσκαλός μας
πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ πιὸ
καλὸ στολίδι, ὁ σταυρός μας.
«Ἀγάπα τὸν πλησίον σου
ἀγάπα τὸν ἐχθρό σου»
καὶ θἄχης πάντα τὸν Χριστὸ
φίλο καὶ βοηθό σου.

ΚΩΝ. ΒΑΪΚΟΥΣΗΣ

Η ΣΚΙΑ ΜΟΥ

Πολὺ ἐνοχλητικὴ εἶναι αὐτὴ ἡ σκιά μου. Βαδίζω στὸ δρόμο καὶ μ' ἀκολουθεῖ βῆμα πρὸς βῆμα. Στέκομαι. Στέκεται κι' αὐτή! Πιὸ πολὺ ἐνοχλητικὴ εἶναι ὅταν τρέχη μπροστά μου καὶ κάνει ἀκριβῶς τὶς ἴδιες κινήσεις σὰ νὰ μὲ κοροϊδεύη. Πότε μὲ δείχνει πελώριο σὰν ἕνα μυθικὸ τέρας καὶ πότε σὰ νᾶνο!

Θυμώνω γιὰ τὴν κακή της ἀνατροφὴ καὶ μπαίνω στὸ σπίτι γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπ' αὐτήν. Ὕστερα βγαίνω σιγὰ - σιγὰ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τῆς ξεφύγω. Ἄδικος κόπος. Μόλις οἱ ἀχτῖδες τοῦ ἡλίου πέσουν ἐπάνω μου νά την πάλι ἡ ἀδιάκριτη σκιά. Ἀποφασίζω νὰ τὴν ἐκδικηθῶ. Νά ἐκεῖ στὴ μέση τοῦ δρόμου μιὰ λακούβα μὲ νερὰ καὶ λάσπες. Χωρὶς δισταγμὸ μπαίνω μέσα. Πλὰτς! πλοὺτς! Ὅταν βγῆκα ἤμουν βρεγμένος καὶ λασπωμένος, ἐνῶ ἡ σκιά μου καμάρωνε κατακάθαρη καὶ μὲ περιγελοῦσε! Τῆς φώναξα τότε κι' ἐγὼ θυμωμένα:

—Ἀνάγωγη! Δὲν θἄρθη τὸ βράδυ; Τὸ σκοτάδι θὰ σὲ πνίξη!

Ὅμως γελάστηκα. Ἡ χαρά μου βάσταξε πολὺ λίγο. Μόλις μπῆκα στὸ σπίτι τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς ἔρριξε στὸν τοῖχο τὴ γιγάντια σκιά μου μ' ἕνα κεφάλι θεόρατο! Καὶ ἔτσι πῆρα πιὰ τὴν ἀπόφαση νὰ μὴν ξαναπροσέξω τὴν κακομαθημένη αὐτὴ ἀκόλουθό μου, τὴ σκιά μου!

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
(Μαθητὴς Γ' τάξεως Γυμνασίου - Σουφλὶ)

Η ΕΛΛΑΔΑ

Ἑλλάδα μας τρισένδοξη
περήφανη γενναία
εἶσαι μιὰ χώρα ξακουστὴ
μὲ γαλανὴ σημαία.
Τὰ παλληκάρια σου μ' ὁρμὴ
χτυποῦνε τὸν ἐχθρό τους
καὶ στὴ γενναία τους ψυχὴ
φουντώνει ὁ ἡρωϊσμός τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ
(Σέρρες)

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΕΒΡΟ

Ἡμέρα ἡλιόλουστη, καθαρή. Οὔτε ἕνα σύννεφο στὸν οὐρανό. Ἡ ζέστη ἦταν ὑποφερτὴ χάρις στὸ δροσερὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε. Μὲ δύο φίλους μου ἀποφασίσαμε νὰ κάνωμε ἕνα περίπατο στὸν Ἔβρο. Ὁ κάμπος καταπράσινος ἀπὸ καλαμπόκια, φασόλια, μποστάνια κ.λ.π. Ἀληθινὴ πράσινη θάλασσα.

Σὲ λίγο φθάσαμε στὸν Ἔβρο. Τί μαγεία, καὶ τί ἀπόλαυση ἦταν ἐκείνη! Τὰ νερά του κυλοῦσαν σιγά, γαληνεμένα, καθαρά. Κάπου κάπου κανένα ψάρι πλατάριζε στὸν ἀέρα καὶ ξανάπεφτε μέσα στὸ νερὸ φοβισμένο, θαρρεῖς, ἀπὸ ὅτι εἶδε στὸν ἔξω κόσμο. Ὑπερύψηλα δένδρα ἐσκίαζαν τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ. Ἰτιές, λεῦκες καὶ παντὸς εἴδους ἄλλα δένδρα, ἀποτελοῦσαν τεῖχος ἀδιαπέραστο κι' ἀπὸ τὰ δύο μέρη τοῦ ποταμοῦ. Πουλιὰ μεγάλα καὶ μικρὰ ἐβουΐζαν στὸν ἀέρα διασχίζοντάς τον σὰν βέλη.

Μαγεμένοι ἀπὸ τὴ σπάνια αὐτὴ ὀμορφιά, δὲν καταλάβαμε πὼς ὁ ἥλιος πῆρε νὰ γέρνη πρὸς τὴ δύση κι' ἔπρεπε νὰ γυρίσωμε στὸ χωριό. Ἀρχίσαμε νὰ γυρίζωμε. Κανένας μας δὲν μιλοῦσε. Καὶ τί νὰ πῆ; Στριφογύριζε σὰν κινηματογραφικὴ ταινία στὸ μυαλό μας ἡ εἰκόνα τῆς ὀμορφιᾶς τοῦ Ἔβρου μας.

Εὐχαριστοῦσα τὸν Παντοδύναμο Θεό, γιατὶ μὲ τέτοια ἁρμονία, στόλισε τὴ Γῆ γιὰ νὰ τὴ χαιρόμαστε ἐμεῖς.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗΣ
(Μαθητὴς Ε' τάξ. Γυμνασίου Σουφλίου ἐκ Φυλακτοῦ)

ΝΟΣΤΑΛΓΩ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγα ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο μου χωριό. Ἔφυγα μακριά του, μὰ ποτέ μου δὲ θὰ τὸ ξεχάσω. Πάντα μοὔρχονται στὸ νοῦ τὰ καταπράσινα λειβάδια του. Τὰ ἀπέραντα λαγκάδια του, οἱ κρύες βρύσες μὲ τὰ τρεχούμενα νερά τους. Ὁ γέρο - Πλάτανος μὲ τὴν παχειὰ σκιά του κοντὰ στὸ μικρὸ ἐξωκκλησάκι τῆς Παναγίας. Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα περνοῦν σὰν κινηματογραφικὴ ταινία ἀπὸ τὸ νοῦ μου, σὰν σκεφτῶ τὸ ἀγαπημένο μου χωριό. Πῶς μπορῶ νὰ τὰ ξεχάσω ὅλα αὐτά; Λαχταρῶ πότε νἄρθη ἡ πολυπόθητη μέρα ποὺ θὰ γυρίσω στὸ φτωχικό μου χωριό. Νὰ δῶ τὸν ροδοκόκκινο βοσκὸ ριγμένον ἐπάνω στὴν Πατουλιά, μὲ τὴν καλαμένια φλογέρα του, νὰ παίζη σὲ ὡραῖο τόνο ἀθάνατα κλέφτικα τραγούδια. Ἄχ! ἀγαπημένο μου χωριὸ πόσο σὲ νοστάλγησα καὶ σὲ νοσταλγῶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΟΝΤΟΣ
(Σχολὴ Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀττικῆς)

ΣΥ ΠΟΥ ΚΟΣΜΟΥΣ ΚΥΒΕΡΝΑΣ

Σὺ ποὺ κόσμους κυβερνᾶς
καὶ ζωὴ παντοῦ σκορπᾶς
ἄκου τούτη τὴ στιγμὴ
τῶν παιδιῶν Σου τὴ φωνή.
Φώτιζέ μας τὴν ψυχὴ
στὸ καλὸ στὴν ἀρετὴ
δίνε μας ἀπὸ ψηλὰ
θάρρος, δύναμη, χαρά.
Γιὰ νὰ ζοῦμε 'δῶ στὴ γῆ
μὲ γαλήνη μὲ τιμὴ
καὶ νὰ ὑμνοῦμε αἰώνια Σὲ
Πάνσοφε Δημιουργέ.

ΝΙΚΟΣ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟΣ

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ

Εἶναι ἡ ζωὴ κακιά, κακὸ τοῦ κόσμου
Τὸ κῦμα περικλείεται ἐντός μου,
Ὀχιὰ διεφθαρμένη ἡ κοινωνία.

Παντοῦ φωληάζει φθόνος κι' ἁμαρτία.
Γεμάτη εἶναι ἡ ζωὴ μὲ δυστυχία
Σπαρμένη μὲ πολλοὺς ἀδίκους κόπους.

Ἔρμος θὰ φύγω σ' ἄλλους τόπους
Μακρυα ἀπὸ τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους,
Σὲ κάποια ἐρημιὰ θὰ πάω νὰ φτάσω.

Φορῶντας τ' ἀσκητῆ τὸ μαῦρο ράσο
Τὰ σύνορα τοῦ κόσμου θὰ περάσω,
βαριεστημένος κι ἀποκαμωμένος.

Σὰν χαροπούλι σκούζοντας καὶ ξένος
Ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ἄσπλαχνα διωγμένος
Μακρυὰ θὰ πάνω νὰ στήσω τὴ φωληά μου.

Γαλήνη θὲ νὰ βρῶ στὴν ἐρημιά μου
Καὶ θἄχω συντροφιὰ στὴ μοναξιά μου
Τὰ ἔρημα τοῦ λόγγου τὰ πουλιά.

Ἐκεῖ στῆς ἐρημιᾶς τὴ σιγαλιὰ
Θέλω νὰ κλάψω ἔρμος μιὰ σταλιὰ
Τὸν πόνο μου ἐκεῖ θὲ νὰ ξεσπάσω.

Φορῶντας τ' ἀσκητῆ τὸ μαῦρο ράσο
Τὰ σύνορα τοῦ κόσμου θὰ περάσω,
κατάκοπος θλιμμένος ἐρημίτης.

Ταλαίπωρος θὰ πέσω ἐρημοσπίτης
κάπου σὲ μιὰ γωνιὰ νὰ ξαποστάσω,
φορῶντας τ' ἀσκητῆ τὸ μαῦρο ράσο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟΣ
(Μαθ. Α' Γυμν. Καρδίτσης τάξ. Β')

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Σιγὰ ὁ ἥλιος χάνεται
στὴν πορφυρένια δύση
καὶ μύρια φῶτα λαμπερὰ
ξωπίσω του ἔχει ἀφήσει.

Γυρνοῦν τ' ἀρνάκια ἀπ' τὴ βοσκὴ
ἀχολογάει ἡ φλογέρα
γέρνουν τ' ἀγριολούλουδα
στὴ λαγκαδιὰ ἐκεῖ πέρα.

Νά ἡ καμπάνα ἀντιλαλεῖ
ἑσπερινὸ σημαίνει
ὅλα πιὰ ἡσυχάσανε
καὶ τίποτα δὲν μένει

Νά ἡ καμπάνα ἠχολογεῖ
ἑσπερινὸ σημαίνει
κάθε πιστὸς ἡσύχασε
καὶ τὴν αὐγὴ προσμένει.

Ν. ΣΑΪΝΗΣ

ΔΟΥΛΕΨΑΜΕ ΣΚΛΗΡΑ...

Δουλέψαμε (καινούργιοι μεῖς ἐργάτες)
σκληρὰ τὴν ἄγονη τὴ χώρα
κι' ἀπ' τὶς σταλιὲς τοῦ ἱδρῶτα μας φυτρῶσαν
ἀνθοὶ καὶ στάχυα χρυσοφόρα.

Ἐκεῖ ποὺ φύτρωναν τὰ θαμνοκλώνια
φυτρώνουν δέντρα καρπερὰ
χρυσίζουνε στὸν ἥλιο οἱ καρποί τους
καὶ καθρεφτίζονται μὲς στὰ νερά.

Παράδεισοι γινήκανε τ' ἀμπέλια
(τὰ βρήκαμε ἄσκαφτα, κουφάρια)
γέρνουν οἱ κλῶνοι πρὸς τὴ γῆ κι' οἱ ράγες
λάμπουνε σὰν μαργαριτάρια.

Δ. Π. ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ
(Σοφάδες)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Ἐπατήθηκε ἀπὸ ἀνθρώπινο πόδι ἡ «ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΒΕΡΕΣΤ

Τὸ μεγάλο κατόρθωμα τῆς ἀποστολῆς Χάντ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 1ης Ἰουνίου — την παραμονὴ τῆς ἡμέρας που ἡ Ἐλισσαβετ η Β΄ στεφθηκε Βασιλισσα της Αγγλιας — δυο μέλη της Βρεταννικῆς ἀγγλικης ὀρειβατικῆς αποστολης κατεκτησαν την ὑψηλοτερη βουνοκορφὴ τοῦ κοσμου, τὸ Ἔβερεστ, ποὺ ἔχει ὕψος 8.888 μέτρα. Γιὰ μιὰ ἀκομη φορὰ ο ἄνθρωπος νικησε τὴ φυση. Τὸ Ἔβερεστ ποὺ εἶναι ἡ πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τῆς ὀροσειρᾶς τῶν Ἰμαλαΐων στὸ κράτος Νεπὰλ τῶν Ἰνδιῶν, ἔχει ἐπωνομασθῆ «Στέγη τοῦ Κόσμου».

* * *

Πολλὲς φορὲς μέχρι τώρα πολλὲς ὀρειβατικὲς ἀποστολὲς ἐπεχειρησαν νὰ κατακτήσουν τὸ Ἔβερεστ. Ἡ πρώτη ὀργανώθηκε τὸ 1870 ἀπὸ τὸν Ἄγγλο Τζόνσον ποὺ ἔφθασε σὲ ὕψος μόλις 6.000 μέτρων. Δεκατρία χρόνια ἀργότερα — το 1883 — μιὰ ἄλλη ἀποστολὴ ἔφτασε στὰ 7.000 μ. Στὰ 1893 ὁ Λόρδος Κόγγουαϋ φτάνει στὸ Καρακορὰμ, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ σταματήση. Ὅταν ἔφτασαν στὰ 8.000 μ. τὰ μέλη τῆς ἀποστολῆς του δὲν μποροῦσαν νὰ ἀναπνεύσουν, γιατὶ ἡ ἀτμοσφαίρα ἦταν πολὺ ἀραιή. Δὲν ὑπῆρχε πολὺ ὀξυγόνο. Μετὰ τὸν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο γίνονται νέες προσπάθειες, τὸ 1921, τὸ 1922. Τὸ 1924, δύο θαρραλέοι ὀρειβάται, οἱ Μάλλορυ καὶ Ἴρβιν ἔφτασαν στὰ 8.000 μ. Ἔπρεπε δηλαδή, γιὰ νὰ φτάσουν στὴν κορυφή, ν' ἀνέβουν ἀκόμη 888 μέτρα.

Σ' ἐκεῖνο τὸ ὕψος χάθηκαν γιὰ πάντα τὰ ἴχνη τους. Ἐνῶ ἀνέβαιναν τὴν ὁλόλευκη ἀπὸ τὰ αἰώνια χιόνια πλαγιὰ τοῦ Ἔβερεστ, ξέσπασε μιὰ θύελλα, καὶ οἱ δύο ὀρειβάτες χάθηκαν μέσα σὲ κάποιο σύννεφο. Τὸ 1929 ὀργανώθηκαν δύο ἀποστολές, μία ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ Φάρμαρ — ποὺ βρῆκε τραγικὸ θάνατο πέφτοντας σ' ἕνα τεράστιο βάραθρο — καὶ δεύτερη ἀπὸ τὸν Γερμανὸ Μπάουρτ ποὺ ἔφθασε στὴν κορυφὴ Κάνκεστεν σὲ ὕψος 7.500 μ. Τὸ 1933 μιὰ Ἀγγλικὴ ἀποστολὴ ἔφθασε στὰ 8.350 μ. Τὸ 1937 μιὰ μεγάλη γερμανικὴ ὁμάδα ξεκινᾶ γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ Ἔβερεστ. Τὸ τέλος της ὅμως εἶναι τραγικό. Ἐνῶ εἶχαν κατασκηνώσει στὴν κορυφὴ Νάγκα - Μπαρμπάτ, ἕνας παγετώνας κύλησε κάτω ἀπὸ τὸν δυνατὸ ἀέρα καὶ συμπαρέσυρε ὅλους τοὺς ὀρειβάτες. Εἰκοσιτέσσερις ἀπὸ αὐτοὺς χάθηκαν μέσα στὰ βάραθρα καὶ τὰ χιόνια.

Νέες προσπάθειες ἄρχισαν μετὰ τὴ λήξη τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Σπουδαιότερες ἀπὸ ὅλες ἦταν ἡ προσπάθεια τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς τοῦ 1950 ποὺ ἔφθασε σὲ ὕψος 8.075 μέτρα. Τὸ 1951 μιὰ δεύτερη γαλλικὴ ἀποστολὴ κατευθύνθηκε πρὸς τὴν κορυφὴ Ναντὰ - Ντεβὶ (7.874 μ.). Τὸ Ἔβερεστ ὅμως γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ κράτησε γιὰ πάντα στους παγετῶνες του, τοὺς ἀητοὺς γάλλους ὀρειβάτες.

Τὸ 1953 ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν Ἀγγλία μιὰ νέα ἀποστολὴ μὲ ἀρχηγὸ τὸν συνταγματάρχη Χάντ. Ἡ ἀποστολὴ μὲ συνοδεία 362 ἀχθοφόρων ποὺ μετέφεραν ἀποσκευὲς 10.000 λιβρῶν, καὶ ἀπὸ 20 ἰθαγενεῖς τῆς περίφημης φυλῆς τῶν «Σέρπα» ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Κατμαντοῦ τοῦ Νεπὰλ στὶς 10 Μαρτίου. Χρειάσθηκαν ὀγδόντα μέρες γιὰ νὰ ἐπιτύχη ἡ ἀποστολὴ τὸ σκοπό της.

Ὁ Χάουαρντ Χίλλαρυ καὶ ὁ Σέρπα Τένσιγκ, ποὺ κατέκτησαν τὸ Ἔβερεστ.

Ἡ ὁμάδα τοῦ Συνταγματάρχη Χάντ ἦταν ἐφοδιασμένη μὲ τελειοποιημένες συσκευὲς ὀξυγόνου.

Ἀπὸ τὸ Κατμαντοῦ διάνυσε μιὰ ἀπόσταση 170 μιλλίων καὶ στὶς 25 Μαρτίου ἔφθασε στὸ Ναμτσὰ Μπαζὰρ ὅπου ἐγκατέστησε τὴν πρώτη της βάση. Τὸ Μπαζὰρ βρίσκεται σὲ ὕψος 13.000 ποδῶν. Τότε ἄρχισε μιὰ περίοδος ἐκπαιδεύσεως καὶ δοκιμῆς τοῦ ὑλικοῦ. Τὰ μέλη τῆς ἀποστολῆς ἄρχισαν δοκιμαστικὲς ἀναρριχήσεις μέχρι τὸ ὕψος τῶν 19.000 ποδῶν.

Ἡ ἑπόμενη φάση τῆς προσπάθειας ἦταν ἡ ἐγκατάσταση τοῦ πρώτου στρατοπέδου σὲ ὕψος 18.000 ποδῶν, στὸν παγετῶνα Κουμποῦ. Μετὰ ἔγινε ἡ ἐγκατάσταση τοῦ δευτέρου στρατοπέδου στοὺς πρόποδες τοῦ παγετῶνος καὶ τοῦ τρίτου λίγο ψηλότερα. Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 4 στρατόπεδον ἐγκατεστάθη σὲ ὕψος 24.000 ποδῶν. Τὸ ἑπόμενο στρατόπεδο ὅπου ἔγινε ἀποθήκευση διαφόρων τροφίμων καὶ ἄλλων εἰδῶν, ἐγκατεστάθη στους πρόποδες τῆς κορυφῆς Λότσι. Σὲ ἀπόσταση 4.000 ποδῶν ἀπὸ τὴ κορυφὴ ὁ συνταγματάρχης Χάντ ἐγκατέστησε τὸ 6ο στρατόπεδο. Ἡ ἑβδόμη σκηνὴ στήθηκε σὲ ὕψος 26.000 ποδῶν καὶ ἡ 8η καὶ τελευταία σὲ ὕψος 27.500 ποδῶν, δηλαδὴ σὲ ἀπόσταση μόνον 1500 ποδῶν ἀπὸ τὴν κορυφή.

* * *

Ἀπὸ τὸ στρατόπεδο αὐτὸ ἄρχισαν πιὰ οἱ ἐξορμήσεις γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς... Στέγης τοῦ Κόσμου. Ἔγιναν δύο τρεῖς ἀναγνωριστικὲς ἐξορμήσεις, καὶ τὸ πρωῒ τῆς 1 Ἰουνίου, ὁ Χάουαρντ Χίλλαρυ, μὲ τὸν σέρπα Τένσιγκ, ξεκίνησαν γιὰ τὴν κορυφή. Ὁ καθένας τους σήκωνε βάρος 60 λιβρῶν, σημαντικὸ κατόρθωμα γιὰ τέτοιο ὕψος. Ὁ καιρὸς τὸ πρωῒ ἐκεῖνο ηταν ὑπέροχος. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ οἱ ὀρειβάτες ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ φοροῦν εἰδικὰ χρωματιστὰ γυαλιά, γιὰ νὰ μη τυφλωθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνταύγεια τῶν πάγων. Περπατῶντας σιγα - σιγα, οἱ δυὸ τολμηροὶ ὀρειβάτες ἔφτασαν στὴν κορυφὴ καὶ ἐτοποθέτησαν τὶς τέσσερες σημαίες. Τὴν ἀγγλική, τοῦ Νεπάλ, τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡ προσπάθεια ἐπὶ τέλους εἶχε πετύχει! Ὅταν οἱ ὀρειβατες κατέβηκαν στοὺς πρόποδες τοῦ Ἔβερεστ συνάντησαν μία θριαμβευτικὴ ὑποδοχὴ ἀπὸ τοὺς Λάμας τοῦ βουδδιστικοῦ μ ο ν α σ τ η ρ ι ο ῦ Τιαγκ μπὸ - τσέ. Τὰ βούκινα χαλοῦσαν τὸν κόσμο καὶ τὰ τύμπανα βογγοῦσαν ἐνῶ οἱ καλόγεροι χόρευαν στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ γιὰ νὰ διώξουν τὰ... κακὰ πνεύματα, ποὺ ἴσως νὰ εἶχαν θυμώσει γιατὶ οἱ ἄνθρωποι κατέκτησαν τὴ «Στέγη τοῦ Κόσμου».

Ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ

Ἡ ὁμάδα τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» ἀναδειχθεῖσα ἰσόπαλος μὲ 0 - 0 τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» Πειραιῶς κατέκτησε τὸν τίτλο τοῦ Ποδοσφαιρικοῦ Πρωταθλήματος Ἑλλάδος 1953.

Ὁ πλήρης κατάλογος τῶν νικητῶν τοῦ πρωταθλήματος ἀπὸ τὸ 1927 μέχρι σήμερα ἔχει ὡς ἑξῆς:

1927 - 28: Ἄρης Θεσ)νίκης
1928 - 29: Δὲν ἐτελέσθη.
1929 - 30: Παναθηναϊκός.
1930 - 31: Ὀλυμπιακός.
1931 - 32: Ἄρης Θεσ)νίκης.
1932 - 33: Ὀλυμπιακός.
1933 - 34: Ὀλυμπιακός.
1934 - 35: Δὲν ἐτελέσθη.
1935 - 36: Ὀλυμπιακός.
1936 - 37: Ὀλυμπιακός.
1937 - 38: Ὀλυμπιακός.
1938 - 39: Α.Ε.Κ.
1939 - 40: Α.Ε.Κ.
1940 - 45: Δὲν ἐτελέσθη.
1945 - 46: Ἄρης Θεσ)νίκης.
1946 - 47: Ὀλυμπιακός.
1947 - 48: Ὀλυμπιακός.
1948 49: Παναθηναϊκός.
1949 - 50: Δὲν ἐτελέσθη.
1950 - 51: Ὀλυμπιακός.
1951 - 52. Δὲν ἐτελέσθη.
1952 - 53: Παναθηναϊκός.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΣΘΕ...

Τὰ 200 μ.

Στὰ 200 μέτρα ὅπως καὶ στὰ 100, παρατηρεῖται ὅτι οἱ ἀρχάριοι δρομεῖς «σφίγγονται», δηλαδὴ συστέλλουν ὅλους σχεδὸν τοὺς μῦς τοῦ σώματός των, ἀκόμη καὶ ἐκείνους ποὺ δὲν χρειάζονται. Αὐτό, ὅμως, εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ ἀποφεύγεται, γιατὶ κάθε ἄλλο παρὰ ἐξυπηρετεῖ τὸν δρομέα. Ὁ

Πόσο θὰ περιμένουμε

Καθὼς θὰ τελειώνατε τὸ διάβασμα τοῦ περασμένου μας σημειώματος, φοβοῦμαι, πὼς εἶναι δυνατὸν νὰ σᾶς ἦλθε στὸ νοῦ ἕνα ἐρώτημα. Θὰ εἴπατε ἴσως: Καλὰ καὶ ὡραῖα αὐτά, ἀλλὰ πόσο θὰ πρέπει νὰ περιμένουμε ἀκόμα γιὰ νὰ γίνουν; Αὐτά, γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν, θέλουν αἰῶνες ἀτέλειωτους. Γιὰ νὰ ἐπικρατήση τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ σὲ τέτοιο βαθμό, θὰ χρειασθοῦν ἴσως χιλιάδες, ἤ, τὸ λιγώτερο, ἑκατοντάδες χρόνια. Ἐμεῖς, θὰ πῆτε, εἴμαστε βιαστικοί. Θέλουμε νὰ ἰδοῦμε σύντομα τὰ ἀποτελέσματα. Θέλουμε τώρα, ἀμέσως ν' ἀρχίση ἡ καινούργια, ἡ εὐτυχισμένη ζωή.

Μά, σᾶς εἶπε κανεὶς ὄχι; Τώρα, ἀμέσως. Ν' ἀρχίσουμε τὸ κτίσιμο, τὴν ἐφαρμογή. Προσοχή! Νὰ συμφωνήσουμε στὰ σοβαρά! Εἴπαμε, ν' ἀρχίσουμε τὸ κτίσιμο, τὴν ἐφαρμογή. Ὄχι ν' ἀρχίσουμε τὰ σχέδια, γιατὶ θὰ πρέπει νὰ ἐξηγηθοῦμε ἀπὸ τώρα: ἄλλο τὰ σχέδια καὶ ἄλλο τὸ κτίσιμο. Ἂν θέλουμε ν' ἀρχίσουμε τὸ κτίσιμο, θὰ πρέπει πραγματικὰ ν' ἀρχίση κτίσιμο.

Τὸ λάθος τῶν βιαστικῶν εἶναι συνήθως αὐτό: «Ἄ, σοῦ λένε, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ περιμένω! Ἐδῶ βλέπω, πὼς γιὰ νὰ τελειώση αὐτὸ τὸ κτίριο θέλει πολὺν καιρό. Ἐγώ, ὅμως, βιάζομαι. Πρέπει ὅ,τι ἔχει νὰ γίνη, νὰ γίνη σήμερα, τώρα, αὐτὴν τὴν στιγμή». Πολὺ καλά! Αὐτὴν τὴν στιγμή. Θὰ ἔλεγε κανείς, πὼς ἀξίζει νὰ θαυμάσουμε τὴν πρακτικότητα καὶ τὸν ζῆλο αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. Θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένουμε θαύματα ἀπὸ κάτι τέτοιους, καθὼς θὰ τοὺς δοῦμε, ποὺ θὰ ριχτοῦν στὴ δουλειά!

Καὶ πραγματικά, ρίχνονται στὴ δουλειά. Ἀλλ' ἀντὶ ν' ἀρχίσουν τὸ κτίσιμο, ὅπως μᾶς εἶπαν ὅτι θὰ κάμουν, ἀρχίζουν, βέβαια, καὶ κτίζουν, ἀλλὰ κτίζουν στὸ χαρτί! Δηλαδή, ἑτοιμάζουν σχέδια. «Στάσου, στάσου» σοῦ λένε «καὶ θὰ δῆς». Θὰ δῆς τί ὡραῖα ποὺ εἶναι». Καὶ πραγματικὰ εἶναι πολὺ ὡραῖα. Πολὺ ὡραῖα. Ἰσότης, ἐλευθερία, σοῦ λένε, τέτοια ἐλευθερία ποὺ δὲν θὰ εἶναι ἀνάγκη οὔτε κράτος νὰ ὑπάρχη. Τί νὰ τὸ κάνουμε τὸ κράτος; Γιὰ νὰ μᾶς δεσμεύη; Κάτω, λοιπόν, καὶ τὸ κράτος! Ἰσότης; «Ἐκεῖ νὰ δῆς ἰσότης, στὸ σχέδιο τὸ δικό μας — σοῦ λένε. Δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες, διδάσκαλοι καὶ μαθηταί. Τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά, ὅλοι θὰ εἶναι ἴσοι. Νὰ ἰδῆς!» «Ποῦ εἶναι τα» — τοὺς ρωτᾶς. «Ποῦ εἶναι;» σοῦ ἀπαντοῦν: «Ἀμέσως, τώρα ἀμέσως. Σὲ λίγο εἶναι ἕτοιμα». Ἀλλὰ ὁ κόσμος, ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, δὲν βλέπουμε τίποτε. Μόνο σχέδια. Ὡραῖα, βέβαια, σχέδια, ἀλλά, πάντως, ὄχι πραγματικότης. Γιατὶ στὴν πραγματικότητα βλέπεις ὅτι γίνεται ἐντελῶς τὸ ἀνάποδο, ἀπὸ ὅσα εἶχαν ὑποσχεθῆ. Ἂν πῆς, π.χ. γιὰ ἐλευθερία. Ὄχι μόνο δὲν βλέπεις τὴν ἀπόλυτη ἐλευθερία ποὺ ὑποσχέθηκαν, μὰ δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα οὔτε νὰ βήξης. Ὄχι μόνο δὲν ἔχεις δικαίωμα νὰ κάνης κάτι ἀντίθετο ἀπ' αὐτὸ ποὺ σὲ διατάσουν ἀλλὰ δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα οὔτε καὶ νὰ σκεφθῆς ἀντίθετα. Ἐσκέφθηκες κάτι ἀντίθετο, ἢ ὑποτίθεται ὅτι ἐσκέφθηκες ἀντίθετα; Ἀμέσως σὲ στέλνουν στὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως.

Ἂν πῆς καὶ γιὰ τὴν ἰσότητα; Μεγαλεῖο! Πραγματικά, ὅλοι εἶναι πιὰ ἴσοι, γιατὶ ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ καμμιὰ δεκαριά, ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι εἶναι δοῦλοι. Δοῦλοι, ὄχι μόνο στὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ στὸ πνεῦμα. Δοῦλοι, ποὺ πρέπει νὰ ζοῦν σὰν ρομπὸτ καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἀμέσως ὅ,τι οἱ ἄλλοι, αὐτοὶ οἱ δεκα-δώδεκα διατάξουν. Καὶ τὸ δάκρυ τρέχει ποτάμι κι' ἀνακατώνεται μαζὶ μὲ τὸν ἱδρῶτα καὶ μὲ τὸ αἷμα, ποὺ ξεχυλίζουν ἀπ' τὰ περίφημα στρατόπεδα τοῦ τρόμου καὶ τῆς ἐξαθλιώσεως.

Ἂν τώρα εἶσαι μακρυὰ ἀπ' τὴν τσιμπίδα τους, τόσο μακρυά, ποὺ νὰ μὴν φοβᾶσαι νὰ σὲ ἁρπάξη, θὰ τολμήσης νὰ ρωτήσης: «Μὰ ποῦ εἶναι αὐτὰ ποὺ εἴπαμε; Δὲν εἴπαμε, πὼς ὅ,τι θὰ γίνη θὰ ἔπρεπε νὰ γίνη τώρα; Δὲν μᾶς εἶπες, ὅτι δὲν εἶχες καιρὸ νὰ περιμένης; Ποῦ εἶναι αὐτὰ ποὺ εἴπαμε;» «Περίμενε, φίλε μου, περίμενε» θὰ σοῦ ἀπαντήση. «Τέτοια πράγματα δὲν γίνονται ἀμέσως, θέλουν τὸν καιρό τους. Περιμένετε, φίλοι μου, περιμένετε», λέγει ὁ βιαστικὸς φίλος μας καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐξαφανισθῆ ἀπὸ μπροστά μας.

Ἐμεῖς, ὅμως, δὲν τὸν ἀφίνουμε. «Ἔλα δῶ», τοῦ λέμε, «Νὰ σοῦ ποῦμε κάτι. Ἐμεῖς μποροῦμε ν' ἀρχίσουμε τὸ κτίσιμο αὐτὴν τὴν στιγμή! Ναί, αὐτὴν τὴν στιγμή! Οὔτε λεπτοῦ καθυστέρηση». Πῶς;

Ἔ, γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ περιμένετε τὸ ἑπόμενο φύλλο.

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ἀθλητὴς πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψη του τὰ ἑξῆς:

1) Εἶναι ἀδύνατο νὰ διατηρηθῆ τὸ ἐνεργητικὸ τρέξιμο ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἀγωνίσματος.

2) Τὰ 200 μέτρα τρέχονται σὲ τρία διαδοχικὰ στάδια.

α) στὴν ἀρχὴ μὲ ἐνεργητικὸ τρέξιμο,

β) τὸ ἐνδιάμεσο παθητικὸ τρέξιμο,

γ) τὸ τελικὸ ἐνεργητικὸ τρέξιμο.

3) Ἡ ἀλλαγὴ ἀπὸ τὴ μιὰ φάση στὴν ἄλλη δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀπότομα, ἀλλὰ βαθμιαία.

4) Εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁρίση κανεὶς δογματικὰ τὶς ἀποστάσεις ποὺ πρέπει νὰ καλύπτονται σὲ κάθε φάση. Μποροῦμε ὅμως νὰ δώσουμε τὸν ἑξῆς μέσο ὅρο ὡς βάση: ἀρχικὸ ἐνεργητικὸ τρέξιμο 45-75 μέτρα, ἐνδιάμεσο παθητικὸ τρέξιμο 65-90 μέτρα, τελικὸ ἐνεργητικὸ τρέξιμο ὄχι ὀλιγώτερο ἀπὸ 35 ἕως 55 μέτρα.

6) Στὸ δρόμο 200 μ. δὲν ἀρκοῦν φυσικὰ δύο εἰσπνοές. Γι' αὐτὸ ὁ δρομέας θὰ κανονίση νὰ εἰσπνέη ἐλαφρὰ ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ὡρισμένο ἀριθμὸ διασκελισμῶν καὶ νὰ ἐκπνέη ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἴδιο ἀριθμὸ διασκελισμῶν.

* * *

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Ἡ ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα νίκησε τοὺς προσκόπους μὲ 2-0, ἐνῶ ἀντιθέτως στὸ βόλλεϋ, νίκησαν οἱ πρόσκοποι μὲ 2-1.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ: Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» ἔδωσε διαφόρους ἀγῶνες κατὰ τοὺς ὁποίους νίκησε τὴν «Ἑλλάδα» μὲ 8-1, τὴ «Δόξα» μὲ 2-0 καὶ ἐξῆλθε ἰσόπαλος τοῦ Π.Α.Ο.Κ. μὲ 4-4.

ΣΤΟ ΑΝΘΗΡΟ: Ἡ Β' Ἀνθηροῦ νίκησε τὴ «Δόξα» μὲ τέρματα 2-0.

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Σὲ ἀγῶνα μπάσκετ-μπὼλ ἡ ὁμάδα τῆς Θεσσαλίας νίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Ἠπείρου μὲ 26-19. Ἐπίσης ἡ ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως νίκησε τὴ μικτὴ Ἄρτης μὲ 35-21. Σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα ἡ ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως ἐξῆλθε ἰσόπαλος τοῦ «Ἀετοῦ» Ἄρτης 1-1. Σὲ ἄλλο ἀγῶνα νίκησε τὸν «Ἀστέρα» Ἄρτης μὲ 4-3.

ΣΤΗΝ ΜΙΚΡΟΛΕΙΒΑΔΙΑ: Ἡ ὁμάδα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Σχολείου Μοναητίου μὲ 4-1.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ
(Ἀλ. Παπαπασχάλη)

Γιὰ τὴ μικρὴ νοικοκυρὰ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελ. 374)

πρόσωπα, περνάει τὸ ἕνα χέρι κάτω ἀπὸ τὰ γόνατα τοῦ ἀρρώστου καὶ τὸ ἄλλο κάτω ἀπὸ τὶς μασχάλες.

Ἔτσι τὸν ἀνασηκώνουν μὲ μεγάλη εὐκολία. Ἂν ὁ ἄρρωστος μπορεῖ νὰ βοηθήση, τὰ δυὸ πρόσωπα τοποθετοῦνται ἀπὸ τὴ μιὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ κρεββατιοῦ, ἀλλὰ φάτσα μὲ τὸν ἄρρωστο. Περνοῦν τὰ χέρια στὶς ἀμασχάλες του καὶ τὸν ὠθοῦν πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κρεββατιοῦ, ἐνῶ ὁ ἴδιος σπρώχνει μὲ τὰ πόδια του.

Ἂν εἴσαστε μόνη, τότε τοποθετεῖτε τὸν ἄρρωστο μ' ἀνασηκωμένα τὰ γόνατα καὶ γυρμένο μπρὸς στὸ κεφάλι.

Πηγαίνετε στὸ πίσω μέρος τοῦ κρεββατιοῦ, (πίσω ἀπὸ τὰ μαξηλάρια). Τὸν πιάνετε ἀπὸ τὶς μασχάλες καὶ τὸν τραβᾶτε ν' ἀνέβη.

ΠΩΣ ΑΛΛΑΖΟΜΕ ΝΥΧΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ

Ἂν ὁ ἄρρωστός μας εἶναι πολὺ βαριὰ δὲν τοῦ φορᾶμε πυτζάμες, παρὰ νυχτικὸ ἢ ἕνα ἀντρικὸ πουκάμισο μακρύ.

Γιὰ νὰ τὸν ἀλλάξομε, τὸν βάζομε νὰ ξαπλωθῆ ἴσια στὴν ράχη.

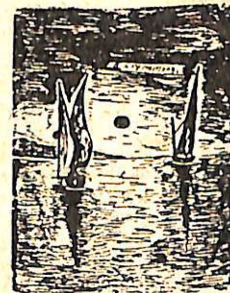
Τραβᾶμε τὸ πουκάμισο σιγὰ-σιγὰ καὶ τὸ φέρνομε στοὺς ὤμους. Σηκώνομε τὰ χέρια τοῦ ἀρρώστου μας σιγά, τὸν κάνομε νὰ γύρη τὸ κεφάλι, ξεκουμπώνομε τὸ πουκάμισο καὶ τὸ βγάζομε.

Ὕστερα ζεσταίνομε τὸ καθαρό, τὸ περνᾶμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἀπὸ τὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι, καὶ τὸ τεντώνομε καλὰ-καλὰ ὡς κάτω γιὰ νὰ μὴν τὸν πληγώσουν οἱ ζάρες.

Γιατὶ ὅσο εὔκολα καὶ αὐτονόητα νὰ φαίνωνται αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω, ἡ πεῖρα μου μ' ἔχει μάθει πὼς πολὺ λίγες γυναῖκες δυστυχῶς ξέρουν νὰ περιποιηθοῦν σωστὰ ἕναν ἄρρωστο.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΦΕΓΓΑΡΟΒΡΑΔΟ
(Β. Κρεμμυδᾶ)

Ο ΤΡΟΜΑΡΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 379)

Καὶ παίρνοντας στάση περήφανη:

—Ὄχι. Δὲν μὲ θύμωσες ἐσὺ τόσο ὅσο κάποιος ἄλλος. Ἔγινα τόσων χρονῶν καὶ ποτὲ ἀρκούδα δὲν τόλμησε νὰ παρουσιαστῆ μπροστά μου. Κι' ἐκεῖ ποὺ κοιμόσουν καὶ ροχάλιζες — κι' αὐτὸ πιστεύω πῶς δὲν θὰ τὸ ξανακάμης — βλέπω τὴν κυρὰ νὰ μπαίνη στὴ σπηλιὰ καὶ νὰ ἑτοιμάζεται νὰ σὲ φάη, ἔτσι ἀδιάντροπα μπροστὰ στὰ μάτια μου!

—Χριστὸς καὶ Παναγιά! φώναξε ὁ ληστής, καὶ κιτρίνισε ἀπὸ τὸ φόβο του! Καὶ πῶς ἔγινε· στὸ Θεό σου; Καὶ τώρα ἔφυγε; Τὴν ἔδιωξες;

—Ἔγνοια σου, εἶπε καθησυχάζοντάς τον ὁ Τρομάρας. Μὴ φοβᾶσαι πιά. Σοῦ τὴν διόρθωσα ὅπως τῆς ἄξιζε.

Καὶ καθὼς τοῦ ἔλεγε αὐτά, πῆρε τὸ ληστὴ ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἔφερε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἔπεσε ἡ ἀρκούδα ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τοῦ ἔδειξε τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο θεριὸ αἱματόφυρτο καὶ σκοτωμένο!

Ὁ ληστὴς τὰ ἔχασε ἀπὸ τὴν ἔκπληξή του.

— Βρὲ ἀδελφέ, τοῦ εἶπε ὕστερα ἀπὸ πολὺ θαυμασμό, πῶς κατάφερες νὰ σκοτώσης μιὰ τόσο τρομερὴ ἀρκούδα; Ἐσὺ δὲν ἔχεις τὸν ὅμοιό σου σ' αὐτὸν τὸν κόσμο! Εἶσαι Σαμψών, εἶσαι Ἡρακλῆς, πῶς τὴν σκότωσες, στὸ Θεό σου!

—Χμ, ἀπάντησε ὁ Τρομάρας μὲ προσποιημένη περιφρόνηση. Γιὰ τέτοιες μικροδουλειὲς οὔτε πολλὴ τέχνη οὔτε πολὺς κόπος χρειάζεται. Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ! Καθὼς τὴν εἶδα νὰ μπαίνη στὴ σπηλιά, ἐκαμώθηκα πῶς κοιμᾶμαι καὶ τὴν ἄφησα νὰ σιμώση, νομίζοντας ἔτσι πὼς θὰ πέση στὰ χέρια μου εὐκολώτερα. Μὰ ἐπειδὴ ἐσὺ ροχάλιζες, καὶ πιστεύω πὼς αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ξανακάμης πιά, τράβηξε ἴσα-ἴσα κατ' ἀπάνου σου! Ἐγὼ τὴν ἄφησα νὰ πλησιάση. Κι' ἐκεῖ ποὺ ἄνοιξε τὸ στόμα της — μιὰ στοματάρα σὰν πηγάδι — γιὰ νὰ χάψη τὸ κεφάλι σου, τὴν ἅρπαξα ἀπὸ τὴν οὐρά, τη φορτώθηκα στὴ ράχη μου, τὴν ἀνέβασα πάνω σ' αὐτὸ τὸ δέντρο κι' ἔτσι ἀπὸ ψηλὰ τὴν βρόντησα πάνω στὸν κοφτερὸ αὐτὸ βράχο! Καθὼς βλέπεις, τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν καὶ τόσο δύσκολο!

Ὁ ληστὴς ἀπόμεινε ἀκίνητος σὰν χαμένος ἀπὸ τὸ θαυμασμό του! Κι' ἄρχισε νὰ φιλάη τὰ χέρια τοῦ Τρομάρα, γιατί, καθὼς πίστεψε, τὸν γλύτωσε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀρκούδας.

Ὅταν ξαναμπῆκε στὴ σπηλιὰ ὁ ληστὴς ἀπὸ τὸ φόβο του κύλησε μιὰ τόσο μεγάλη πέτρα μπροστὰ στὴν εἴσοδο ποὺ ἦταν τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ τὴν παραμερίση πιὰ ὁ φτωχὸς ὁ Τρομάρας καὶ νὰ δοκιμάση νὰ ξαναφύγη.

Μὰ καὶ ὁλωσδιόλου ἀνοιχτὴ ἂν ἔμενε ἡ μπασιά, πάλι δὲν θὰ τοῦ ἐρχόταν στὸ νοῦ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα!

Ὄχι γιατὶ ὁ ληστὴς δὲν ροχάλιζε πιά! Κάθε ἄλλο. Ὕστερα ἀπὸ ὅσα πίστεψε ὁ ληστής, καὶ τὴν νευρικὴ ταραχὴ ποὺ δοκίμασε, σωματώδης καθὼς ἦταν, ἄρχισε νὰ ροχαλίζη ἐφτὰ φορὲς περισσότερο ἀπὸ πρῶτα.

Ἀλλά, ὕστερα ἀπὸ ὅσα ἔπαθε ὁ Τρομάρας, καὶ τὸν κίνδυνο ποὺ πέρασε, τὸ ροχαλητὸ τοῦ ληστὴ τοῦ φαινόταν σὰν νανούρισμα καὶ προτιμοῦσε νὰ τὸ ἀκούη σ' ὅλη του τὴ ζωὴ παρὰ νὰ βγῆ ἔξω καὶ νὰ συναντήση καμμιὰ δεύτερη ἀρκούδα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ:

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 366)

Ὁ Τάκης Καρδιτσιώτης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ Καστοριά;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὅπως ὑποστηρίζεται το ὄνομα της ἡ πολη της Καστοριας το ὀφειλει στοὺς πολλοὺς κάστορες που ζουσαν στη λιμνη της Ὀρεστιαδος. Ἀναφερεται ὁτι καστορες κυνηγουσαν ἐκεῖ και στις ἀρχὲς ἀκομα του 19ου αἰώνα. Ἡ ετυμολογια οτι το ονομα τῆς Καστοριᾶς οφειλεται στο βουλγαρικὸ ΚΟΣΤUΚ που σημαινει Καστρο εἰναι ἀπαράδεκτο.

Ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς πῆρε τὸ ονομα αὐτὸ ἡ Λαρισα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ λέξη Λάρισα σημαινει φρούριο ἡ Ἀκρόπολη. Απὸ αὐτὴ πηρε το ονομα της ἡ Λάρισα ποὺ ειναι ὡς ὀνομασία ἀρχαιοτατη. Κατὰ τὴ μυθολογια ἡ Λαρισα ἠταν γυναίκα τοῦ Ποσειδῶνα, μητερα τοῦ Ἀχαιοῦ, Φθίου και Πελασγοῦ η κατ' ἄλλους θυγατέρα τοῦ Πελασγοῦ. Πάντως, κατὰ τὸ μῦθο ἀπ' αὐτὴ πῆρε τὸ ὄνομά της τόσο ἡ Θεσσαλικὴ Λάρισα ὅσο καὶ ἡ ἀκρόπολη τοῦ Ἄργους.

Ὁ Ἀπόστολος Ἀσλάνογλου (Θεσσαλονίκη) μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς ἡ Καρδίτσα πῆρε τὸ ὄνομα αὐτό;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὑπῆρξαν πολλοὶ ποὺ θέλησαν νὰ βροῦν στὸ ὄνομα τῆς Καρδίτσας σλαυϊκὴ προέλευση. Ὡστόσο ἡ Καρδίτσα προέρχεται σύμφωνα μὲ τὴν ἐπικρατοῦσα γνώμη ἀπὸ τὶς πολλὲς της καρυδιές. Καρυδίτσα—Καρδίτσα.

Ὁ Α. Χατζῆς μὲ ἐρωτᾶ: Ἐὰν ἡ Ἰταλία ἔχει μυθολογία.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Βέβαια. Στὰ καλούπια μάλιστα τῆς ἰδικῆς μας μυθολογίας παρουσιάζει ἡ Ρώμη την ἰδική της. Ἡ μυθολογία τῆς Ρώμης εἶναι παραπλησία πρὸς τὴν ἰδικήν μας καὶ γύρω ἀπὸ τοὺς θεοὺς ἰδίως εἶναι σὲ πολλὰ σημεῖα κακέκτυπη καὶ παρεφθαρμένη ἔκδοση τῆς ἰδικῆς μας.

Ὁ Λουκᾶς Ντερέκας μὲ ἐρωτᾶ: «Εἶναι ἐξακριβωμένο ὅτι στὴ γῆ ὑπάρχει ζωὴ ἐδῶ κι' 1 ½ δισεκατομμύριο χρόνια»;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ἐπιστημόνων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γεωλογικῶν ἐρευνῶν, τῆς ἐξετάσεως τῶν παλαιοντολογικῶν εὑρημάτων καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καταλήγουν στὸ συμπέρασμα πῶς ἡ ζωὴ στὸν πλανήτη μας πρέπει νὰ ἄρχισε πρὸ 1.500.000.000 χρόνων. Φυσικὰ αὐτὰ τὰ χρόνια ὑπολογίζονται χοντρικά. Ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τῆς ἡλικίας τῆς γῆς καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς δὲν εἶναι οὔτε δυνατὸς οὔτε εὔκολος.

Ὁ Τηλέμαχος Τσελεπίδης μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι περιωρισμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν φυλλαδίων μιᾶς ἐκδόσεως καὶ ποιὸς ὁ ἀριθμός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Δὲν ὑπάρχει περιορισμός, μπορεῖ κανεὶς νὰ βγάλη ὅσα θέλει. Ἅμα φτιάση κανεὶς τὶς τυπογραφικὲς φόρμες μπορεῖ νὰ τραβήξη ὅσα θέλει ἀντίτυπα. Φυσικὰ κάποτε τὰ στοιχεῖα ὑπόστουν κάποια φθορά. Πάντως ἕνα στοιχεῖο μπορεῖ νὰ ἀνθέξη σὲ ἑκατομμύρια ἐκτυπώσεων.

Ὁ Νικ. Λαζ. Πουρσαλίδης μὲ ἐρωτᾶ: Στὴ Μάκρη Ἀλεξανδρουπόλεως βρίσκεται ἡ Σπηλιὰ τοῦ Κύκλωπα ἢ στὴ Σικελία τῆς Ἰταλίας;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Παίρνουμε σὰν δεδομένο ὅτι οἱ Κύκλωπες καὶ ὁ Πολύφημος εἶναι μυθολογικὰ πρόσωπα. Πάντως ἀπὸ τοὺς ὁμηριστὲς ὁ τόπος ποὺ τοποθετεῖ ὁ Ὅμηρος τὸ Μῦθο του ἐν σχέσει μὲ τὸν Πολύφημο εἶναι ἡ Σικελία.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μακρυγιάννης μὲ ἐρωτᾶ: «Πότε ἔζησεν ὁ Ἅγιος Γεράσιμος καὶ ποῖος ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία του»;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἅγιος Γεράσιμος ὁ προστάτης τῆς νήσου Κεφαλληνίας τοῦ ὁποίου τὸ σεπτὸν σκήνωμα εὑρίσκεται εἰς τὴν ὁμώνυμον μονὴν τῶν Ὁμαλῶν, γεννήθηκε στὰ Τρίκκαλα Κορινθίας εἰς τὸ 1509 μ. Χ. Υἱὸς τοῦ Δημητρίου Νοταρᾶ ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πλέον ἀριστοκρατικὲς οἰκογένειες τῆς Πελοποννήσου. Νέος ἐπιδόθηκε στὴν ἐκμάθηση τῶν ἱερῶν γραμμάτων. Νέος ἀκόμη ἐγκαταλείπει τὴν οἰκογένειά του, τὰ πλοῦτη καὶ τὴν εὐμάρειαν καὶ ἄρχισε τὴν πρώτην του χριστιανικὴ ἄσκηση. Περιοδεύει κατόπιν εἰς Θεσσαλίαν, Εὔξεινον Πόντον, Κων)πολη, Προποντίδα, Χαλκιδόνα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ θεοβάδιστον Ὄρος Σινᾶ, εἰς Ἀντιόχειαν καὶ Δαμασκόν, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Λιβύην, περιέρχεται σχεδὸν ὅλην τὴν Ἀνατολήν. Παντοῦ ἀσκεῖ τὸ χριστιανικὸν ἔργον καὶ ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν τῆς Ἀρετῆς. Φθάνει κατόπιν εἰς Κρήτην καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ζάκυνθον καὶ ἐκ Ζακύνθου εἰς Κεφαλληνίαν. Εἰς Ζάκυνθον ἀσκήτευσε 5 χρόνους. Εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἀσκήτευσε εἰς τὸ χωρίον Σπήλια καὶ ἐκεῖ ἵδρυσε τὴν μονὴν τῶν Ὁμαλῶν. Ἔζησε πάντοτε ἀσκῶντας τὴν ἀρετήν. Ἀπεβίωσε εἰς Κύριον τὴν 15 Αὐγούστου 1579. Μετὰ 2½ ἔτη τὸ σκήνωμά του εὑρέθη ὅπως εἶχε ταφῆ καὶ ἐξέπεμπε εὐωδίαν. Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις τὸν ἀνεκήρυξε ἅγιον κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 7130 ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἤτοι 1622 μ. Χ. Ὁ Ἅγιος Γεράσιμος, χάρις εἰς τὴν πίστη του πρὸς τὸν Θεὸν ἔκαμε πολλὰ θαύματα.

Ὁ Νικόλαος Γεωργίου Παπανικολάου μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸ ἀστέρι ἔχουν ἀνακαλύψει τώρα οἱ ἀστρονόμοι;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἔπειτα ἀπὸ τὴ λειτουργία τοῦ μεγαλυτέρου τηλεσκοπίου τοῦ κόσμου ποὺ ἐγκαταστάθηκε στὸ ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Παλομὰρ ἄρχισαν νὰ γίνωνται ὁρατοὶ ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἀστέρες ποὺ λέγονται 21ου μεγέθους καὶ ἄνω (ὅσο πιὸ μεγαλείτερο τὸ μέγεθος τόσο πιὸ μικρότερος ὁ ἀστέρας). Στὰ 1943 ἀνακαλύφθηκε δεύτερος δορυφόρος τοῦ Ποσειδῶνα. Ἡ μικρότερη ἀπόσταση τοῦ Ποσειδῶνα ἀπὸ τὴ γῆ εἶναι 4.307 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα.

Ὁ Ἠλίας Κουτσοδῆμος ἐρωτᾶ: Γιατὶ ὁ Χριστὸς εἶπε «τὸ αἷμα μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης»;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ φράση αὐτὴ εἰπώθηκε ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸν κατὰ τὸ Μυστικὸν Δεῖπνον. Σ' αὐτὸν τὸν δεῖπνο ἐγένετο γιὰ πρώτη φορὰ τὸ μυστήριο τῆς θείας εὐχαριστίας διὰ τῆς μετουσιώσεως τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου. Διὰ τῆς φράσεως αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς ἐννοεῖ καὶ τὸν Σταυρικὸν του θάνατον καὶ ὅτι θὰ χυθῆ τὸ αἷμα του ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ «αἷμα του» ἀποτελεῖ τὸ νέο συμβόλαιο (καινὴ διαθήκη) ποὺ γίνεται μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων γιὰ τὴν σωτηρία τῶν δευτέρων.

Ὁ Νικόλαος Βούκης μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὰ ἡ καταγωγὴ τῶν ντόπιων Μακεδόνων· εἶναι Σλαῦοι ἢ ὄχι;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὄχι καὶ χίλιες φορὲς ὄχι. Οἱ Μακεδόνες εἶναι Ἕλληνες γνήσιοι Ἕλληνες ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ διατηροῦν σὲ ὅλες τους τὶς ἐκδηλώσεις τὸν Ἑλληνισμό τους. Οἱ Σλαῦοι εἶναι ἕνας λαὸς ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ ὁμοιότητα μὲ τὸν Ἑλληνικό.

ΜΠΟΛΙΑΣΜΑΤΑ (συνέχεια)

Μ π ό λ α σ μ α σ τ ὸ μ ά τ ι.

Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ συνηθισμένους. Παίρνομε τὸ μάτι (μπόλι) ἀπὸ ἕνα βλαστάρι τοῦ δέντρου καὶ τὸ βάζομε στὴ φλοῦδα τοῦ ὑποκείμενου.

Γιὰ μπόλια διαλέγομε μάτια καλά, ποὺ βρίσκονται στὴ μέση τοῦ βλασταριοῦ.

Ἀφοῦ διαλέξωμε τὸ κατάλληλο μάτι, χαράζομε πάνω καὶ κάτω του δυὸ χαρακιές. Τὴν μιὰ ἕνα πόντο ἀπάνω, τὴν ἄλλη ἕνα πόντο κάτω. Ὕστερα μὲ κατάλληλο σπρώξιμο τοῦ σουγιὰ ἀνάμεσα στὸ ξύλο καὶ στὴ φλοῦδα, ἀποχωρίζομε τὸ μπόλι ἀπὸ τὸ βλαστάρι.

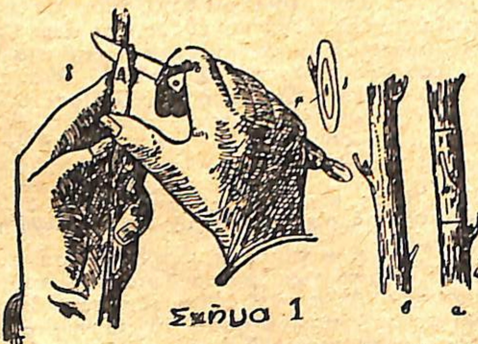
Τὸ καλὸ μπόλι δὲν ἔχει πάνω του ξύλο. Ἂν παρ' ὅλη τὴν προσοχή μας ὁ σουγιὰς τράβηξε καὶ λίγο ξύλο πρέπει νὰ τὸ βγάλωμε.

Γι' αὐτό, χρησιμοποιοῦμε τὰ νύχια μας. Αὐτὸ τὸ ξεκόλλημα, πρέπει νὰ γίνη ἀπὸ τὰ πάνω πρὸς τὰ κάτω κι' ὄχι ἀπὸ κάτω πρὸς τ' ἀπάνω γιὰ νὰ μὴν καταστραφῆ τὸ φύτρο τοῦ ματιοῦ ὁπόταν τὸ μάτι «στραβώνεται» καὶ εἶναι πιὰ ἄχρηστο.

Ἀφοῦ τραβηχτῆ καλὰ τὸ μάτι, τὸ κρατᾶμε στὰ χείλια μας γιὰ νἄχωμε ἐλεύθερα τὰ χέρια. Διαλέγομε πάνω στὸ ὑποκείμενο ἕνα μέρος ἴσιο καὶ μὲ λεία φλοῦδα. Κι' ἐκεῖ κάνομε δυὸ χαρακιὲς ὡς εἶδος Τ. Ὕστερα, σηκώνομε μαλακὰ πολὺ μὲ τὸ σουγιὰ τὰ δυὸ ἄκρα τῆς φλοῦδας καὶ μπάζομε μέσα τὸ μπόλι μὲ προσοχή, σπρώχνοντάς το ἀπὸ τὰ πάνω πρὸς τὰ κάτω μέχρις ὅτου τὸ πάνω ἄκρο τῆς φλοῦδας ποὺ συνοδεύει τὸ μπόλι (μάτι) ἀκουμπίση ἐντελῶς μέσα στὸ Τ, στὴν ὄρθιά του γραμμή.

Ἀφοῦ τοποθετηθῆ ἔτσι τὸ μάτι σπρώχνομε μαλακὰ μὲ τὸ μεγάλο δάχτυλο τὰ χείλη τοῦ Τ ποὺ κάτω του βρίσκεται τὸ μπόλι μὲ τρόπο ὥστε νὰ ἀκουμπάη καλὰ κι' αὐτό, κι' ὕστερα δένομε καλὰ μπόλι καὶ ὑποκείμενο μὲ ραφία (κύπερα) ἢ καλύτερα μὲ μάλλινο νῆμα.

Ἀρχίζομε δὲ ν' ἀφήνωμε τὸ μάτι ἐλεύ-

1) α. Οἱ δυὸ χαρακιές. β. Κομμάτι ξύλου ποὺ ἀφαιρεῖται. γ. τὸ πίσω μέρος τοῦ ματιοῦ μὲ τὸ φύτρο. δ. Κοπὴ τοῦ μπολιοῦ.

θερο. Ἀκόμη προσέχομε νὰ μὴν εἶναι πολὺ σφιχτὸ τὸ δέσιμο ἀλλὰ νὰ εἶναι κάπως πιὸ δυνατὸ κοντὰ στὸ μάτι.

Τὸ μάτι ποὺ διαλέξαμε γιὰ μπόλι πρέπει πάντα νἄχη τὸ κοτσάνι τοῦ φύλλου, γιατὶ αὐτὸ μᾶς βοηθάει νὰ τοποθετήσωμε τὸ μπόλι, καὶ κατόπιν μᾶς δείχνει ἂν ἔπιασε τὸ μπόλι.

Λίγες μέρες ὕστερα ἀπὸ τὸ μπόλιασμα ἂν αὐτὸ τὸ κοτσάνι φεύγει εὔκολα καὶ μὲ τὴν παραμικρὴ πίεση μὲ τὸ δάχτυλο, εἴμαστε βέβαιοι πὼς πέτυχε τὸ μπόλιασμα. Ἂν ὅμως τὸ κοτσάνι μαραίνεται μαυρίζει καὶ δὲν τραβιέται εὔκολα, σημαίνει πὼς τὸ μπόλι ἀπέτυχε καὶ πρέπει νὰ ἐπαναλάβωμε ξανὰ τὸ μπόλιασμα.

Τὸ μπολιασμένο βλαστάρι τοῦ ὑποκείμενου πρέπει νὰ κλαδεύεται ψηλότερα ἀπὸ τὸ μπόλι.

Ἂν τὸ ὑποκείμενο ἔχει πολλοὺς χυμούς, ἁπλῶς κορφολογοῦμε τὸ μπολιασμένο βλαστάρι.

Ἂν ὅμως δὲν ἔχει πολλοὺς χυμοὺς κι' εἶναι ἀδύνατο, τὸ κλαδεύομε σὲ μικρὴ ἀπόσταση πάνω ἀπὸ τὸ σημεῖο τοῦ μπολιάσματος: 10 - 15 ἢ 20 πόντους, ἀναλόγως.

Μόλις βεβαιωθοῦμε πὼς ἔπιασε τὸ μπόλι λύνομε τὸ δέσιμο καὶ τὸ ξαναδένομε πιὸ χαλαρὰ γιὰ νὰ μὴ στραγγαλίση τὸ βλαστάρι, ἀλλὰ νὰ προστατεύη τὸ μέρος τοῦ ὑποκειμένου ποὺ τραυματίστηκε μὲ τὸν ἐμβολιασμό.

Τὸ δέσιμο τὸ βγάζομε ἐντελῶς ὅταν ἀρχίζη τὸ μπόλι νὰ βλασταίνη.

Εἶναι καλὸ νὰ ποτίζωμε τὴν παραμονὴ τοῦ μπολιάσματος χορταστικὰ τὰ ὑποκείμενα, γιὰ νὰ ἔχουν περισσότερους χυμούς.

Καὶ τὰ βλαστάρια ἀπ' ὅτου θὰ πάρωμε τὰ μάτια πρέπει νὰ εἶναι ἐπίσης ζωηρά.

Ἔτσι τὰ μάτια ξεκολλᾶν καλύτερα, μὲ μεγαλύτερο κομμάτι φλοῦδας.

Ἂν μπολιάσωμε δέντρα ποὺ τὰ χτυπάει πολὺ ὁ ἥλιος, διαλέμε γιὰ τὸ μπόλι τὸ βορεινὸ τους μέρος ποὺ τὸ βρίσκει λιγότερο ὁ ἥλιος. Ἡ καλύτερη ὥρα γιὰ τὸ μπόλι, εἶναι πρωῒ πρωῒ καὶ σούρουπο.

Ἀλλὰ καλύτερα πρωῒ γιατὶ τότε οἱ χυμοί τους εἶναι ὅπως πρέπει.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Σ τ ὰ χ ω ρ ά φ ι α. Ἀλωνίζομε. Ἀπολυμαίνομε τὸ σπόρο κατὰ τοῦ δαυλίτη. Ὅταν ὁ σπόρος ἔχει προσβληθῆ ἀπὸ δαυλίτη, γεμίζει ἀπὸ μιὰ μαύρη σκόνη ποὺ μυρίζει ἄσχημα. Γιὰ νὰ μὴν γίνη αὐτό, χρειάζεται ἀπολύμανση. Ἀπολυμαίνομε τὸ σπόρο βουτώντας τον σὲ διάλυμα ἕνα μέρος θειϊκοῦ χαλκοῦ (γαλαζόπετρα) σὲ 100 μέρη νερό, ἐπὶ 5 λεπτά. Αὐτὸ γίνεται 15 ὧρες πρὶν νὰ σπείρουμε. Ὑπάρχουν καὶ διάφορες σκόνες ὑδραργυροῦχες γιὰ τὴν ἀπολύμανση αὐτὴ (Ἀμπεβίτ, Χαδβεσάν, Δαυλιτίνη, κλπ.).

Ἀπολυμαίνομε τὸν σπόρο καὶ τὴν ἀποθήκη κατὰ τοῦ σκώρου καὶ τῆς ψείρας. (Στὸν σκῶρο, οἱ σπόροι τρώγονται ἀπὸ μέσα ἐνῷ δὲν φαίνεται τίποτε ἀπ' ἔξω). Κι' ὕστερα φαίνονται ἑνωμένοι μεταξύ τους σὰν κλωστές. Γι' αὐτὸ ἀπολυμαίνομε τὸν σπόρο στὴν ἀποθήκη μὲ δ.θειοῦχο ἄνθρακα. Ἀκόμη καλύτερα ὅμως μὲ βρωμιοῦχο μεθύλιο. Τὸ βρωμιοῦχο μεθύλιο, ἂν εἶναι στεγνὲς οἱ ἀποθῆκες, ἐξολοθρεύει ὅλα τὰ ἔντομα τῶν ἀποθηκῶν. Ὁ διθειοῦχος ἄνθραξ εἶναι ἕνα ὑγρὸ σὰν λάδι. Εἶναι δηλητήριο. Ἀνάβει εὔκολα καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ προσέχωμε ἀπὸ φωτιὰ ἢ τσιγάρο. Σκοτώνει ὅλα τὰ σκουλήκια καὶ τὰ μικρόβια τοῦ ἐδάφους. Γιὰ νὰ ἀπολυμάνωμε τοὺς σπόρους, τοὺς βάζομε σὲ πιθάρι ἢ βαρέλι ὄρθιο. Πάνω στοὺς σπόρους ἀφήνομε ἕνα πιάτο μὲ τὸ φάρμακο. Κλείνομε τὸ πιθάρι ἢ τὸ βαρέλι καὶ τὸ ἀφήνομε 48 ὧρες. (Γιὰ 500 ὀκάδες σπόρους φτάνει 15 δράμια φάρμακο). Τὸ φάρμακο ἐξατμίζεται μόνο του καὶ σκοτώνει τὰ σκουλήκια. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, ἀνοίγομε τὸ βαρέλι ἀδειάζομε τοὺς σπόρους καὶ τοὺς ἀερίζομε. Ὅσο γιὰ τὴν ψ ε ί ρ α, οἱ σπόροι ποὺ ἔχουν προσβληθῆ ἀπ' αὐτὴ εἶναι τρυπημένοι καὶ φαγωμένοι. Ἐναντίον χρησιμοποιοῦμε βρωμιοῦχο μεθύλιο.

Στὸ χωράφι ἀκόμη ὀργώνομε τὴν καλαμιά.

Σ τ ὸ ἀ μ π έ λ ι. Συνεχίζομε τὰ ψεκάσματα καὶ τὰ θειαφίσματα ἂν χρειάζεται.

Ψεκάζομε μὲ Ντὶ ντὶ τὶ γιὰ τὸ σκουλήκι. Ξεφυλλίζομε τὰ πυκνόφυλλα.

Σ τ ὸ λ ι ο σ τ ά σ ι. Κρεμᾶμε μυιγοπαγίδες γιὰ τὸν δάκο κι' ἄλλα ἔντομα. Στήνομε ξυλοπαγίδες κατὰ τοῦ «φλοιοτρίβη» σκαθαριοῦ.

Οἱ ξυλοπαγίδες ὅπως ξέρομε εἶναι δεμάτια ἀπὸ κλαριὰ ποὺ τὰ βάζομε κάτω ἀπὸ τὶς ἐλιὲς ἢ τὰ κρεμοῦμε τὸν Ἀπρίλιο, Ἰούλιο καὶ Ὀχτώβριο. Ἐκεῖ μαζεύονται τὰ ἔντομα τοῦ φλοιοτρίβη τῆς ἐλιᾶς.

Ἀφήνομε τὰ δεμάτια ἕνα μῆνα κι' ὕστερα τὰ καῖμε.

Κ α ρ π ο φ ό ρ α. Συνεχίζομε τὰ ποτίσματα, στὴν ἀνάγκη ποτίζοντας μισὰ μισά.

Καταστρέφομε τ' ἀγριόχορτα καὶ τὰ ζιζάνια μὲ σκαλίσματα. Ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι κι' ἐλαφρὸς ψεκασμὸς μὲ ἀκάθαρτο πετρέλαιο.

Κρεμᾶμε μυιγοπαγίδες μὲ ξυδόνερο καὶ καρπουζοῦμι ἢ σταφιδίνη.

Καῖμε τὰ πεσμένα φροῦτα.

Π α τ ά τ α. Σπέρνομε ὄψιμα. Καταπολεμοῦμε τὸ σκουλήκι (φθοριμαία) ποὺ κατατρώει τὰ φῦλλα ἀλλὰ προπαντὸς τρυπάει τὶς πατάτες.

Ἀπολυμαίνομε τὶς πατάτες στὶς ἀποθῆκες μὲ βρωμιοῦχο μεθύλιο.

α. Μπόλι, β. χάραξη ὑποκειμένου σὲ σχῆμα Τ, γ. Πῶς ἀνασηκώνεται ἡ φλοῦδα, δ. τοποθέτηση μπολιοῦ, ε. πῶς μπαίνει τὸ μπόλι, ζ. Πῶς δένεται τὸ μπόλι.

Συνεχίζομε τὴν συγκομιδὴ ἀπὸ τὶς πρώϊμες.

Κ α π ν ό ς. Στὰ θερμότερα μέρη τὸν μαζεύομε. Σκαλίζομε. Παραχώνουμε ἐκεῖ ποὺ κοντεύουν νὰ ὡριμάσουν τὰ φύλλα τους.

Μ π α μ π ά κ ι. Σκαλίζομε τὸ ὄψιμα. Παραχώνομε ἐκεῖνα ποὺ κοντεύουν νὰ ὡριμάσουν τὰ φύλλα τους.

Λ α χ α ν ό κ η π ο ς. Ποτίζομε, σκαλίζομε, βοτανίζομε τὰ ὄψιμα. Σπέρνομε ραδίκι, σέλινο, ἀντίδι. Σπέρνομε ἀκόμη ὄψιμα κολοκύθια, ἀγγούρια καὶ κουκιά. Μεταφυτεύομε τὰ σέλινα, τὰ πράσα, τὰ κουνουπίδια.

Συνεχίζομε νὰ μαζεύομε τὰ καλοκαιρινά.

Προετοιμάζομε τὸν σπόρο τῆς πατάτας (προβλάστηση) γιὰ νὰ φυτευθῆ κατὰ τὸ δεκαπενταύγουστο. Προστατεύομε τὰ χορταρικὰ κατὰ τοῦ τετρανύχου μὲ ἐλαφρὰ καὶ συχνὰ θειαφίσματα μὲ μίγμα ἀσβεστόσκονης καὶ θειαφιοῦ σὲ ἀναλογία 2 ὀκάδες θειάφι, 2 ἀσβέστη, 100 ὀκάδες νερό.

Σ τ ὰ ξ υ ν ό δ ε ν τ ρ α. Συνεχίζομε τὰ ποτίσματα. Ἡ ψώρα πολεμιέται μὲ 1½ ὀκάδες βορδιγάλειο σὲ 100 ὀκάδες νερό.

Τὰ χόρτα ποὺ πετάγονται ὕστερα ἀπὸ τὸ πότισμα νὰ καταστρέφωνται μὲ ἀκάθαρτο πετρέλαιο.

Σ τ ὴ ν κ τ η ν ο τ ρ ο φ ί α. Θειαφίζομε γιὰ τὶς στάχτες τὰ διάφορα κτηνοτροφικὰ φυτά. Ἀπολυμαίνομε τὶς ἀποθῆκες κατὰ τοῦ σκαθαριοῦ (βρούχου).

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Μ. Ὁ πιὸ ἀποτελεσματικὸς — μέχρι σήμερα — τρόπος γιὰ νὰ καταπολεμηθῆ ὁ δάκος (ποὺ σκουληκιάζει τὴν ἐλιά) εἶναι ράντισμα τῆς περιοχῆς μὲ ἀρσενικοῦχο

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

14ον

Θὰ δοῦμε σήμερα μερικὲς διδακτικὲς θέσεις ἀπὸ τὶς ὁποῖες,, ἔχοντας τὰ λευκὰ καὶ τὴν κίνηση θὰ δώσουμε τὸ μάτ. Νὰ προσπαθήσετε πάλι νὰ βρῆτε τὸν τρόπο μόνοι σας, χωρὶς νὰ κοιτάξετε τὴν λύση ποὺ σᾶς δίνω κάτω ἀπὸ τὴν κάθε ἄσκηση καὶ ἐφαρμόζοντας ὅσο μπορεῖτε περισσότερο τὸν βασικὸ κανόνα: νὰ μὴ ἀγγίζετε τὰ κομμάτια πρὶν βρῆτε τὴν κίνηση ποὺ θὰ παίξετε.

α) Κοιτάξτε τὴν εἰκόνα ἀρ. 23.

Τὰ λευκὰ κάνουν σὲ 2 κινήσεις μὰτ μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο: 1Βζ2Χζ7+! Δίνοντας τὸ σὰχ αὐτὸ θυσιάζουν τὴν Β. Τὰ μαῦρα ἔχουν δυὸ δυνατὲς ἀπαντήσεις. Ἢ νὰ φέρουν τὸν Ρ τους στὸ θ8 (ὁπότε τὰ λευκὰ δίνουν τὸ μὰτ μὲ 2Βζ7ΧΠζ8) ἢ νὰ πάρουν τὴν λΒ μὲ 1...Πζ8ΧΒζ7. Τώρα ὅμως τὰ λευκὰ δίνουν τὸ μὰτ μὲ 2 Πε1—ε8 χωρὶς ὁ μΠζ7 νὰ μπορῆ νὰ τὸ καλύψη, γιατὶ εἶναι ὅπως βλέπετε καρφωμένος στὸ ζ7 ἀπὸ τὸν λΑ63.

β) Τώρα μιὰ ἄλλη διδακτικὴ θέση:

Λευκὰ (5): Ρα1, Βδ1, Πθ1, Α63, Σα2.

Μαῦρα (6): Ρθ8, Βα7, Πα3, Πζ8, Ση7, θ7.

Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.

Λύσις: 1Πθ1Χθ7+!, ΡΧΠθ7. 2 Βθ5 μάτ.

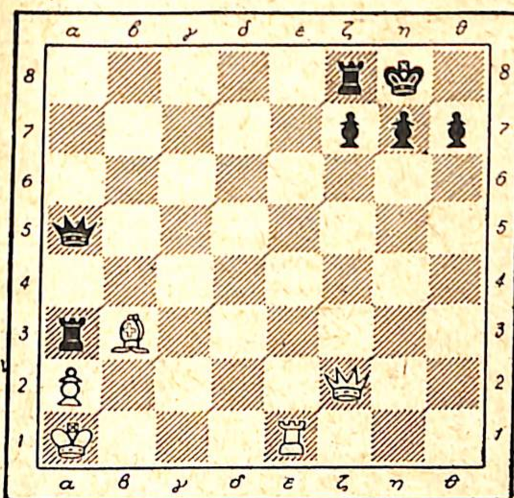
γ) Ἀκόμη μία:

Λευκὰ (6): Ρθ1, Πγ2, Αζ1, Αζ4, Ση2, θ2.

Μαῦρα (7): Ργ8, Πδ8, Πθ8, Ιδ7, Σα7, 67, γ6.

Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.

Λύσις: 1 Πγ2Χγ6+!, 67ΧΠγ6. 2 Αζ1—α6 μάτ.

Εἰκόνα 23

Τώρα θὰ δοῦμε μερικὲς θέσεις ὅπου τὸ μὰτ γίνεται σὲ 3 κινήσεις:

α) Λευκὰ (5): Ρα1, Βζ2, Πε1. Πζ1, Σα2.

Μαῦρα (7): Ρη8, Βα5, Πα3, Πζ8, Σζ7, η7, θ7.

Μὰτ σὲ 3 κινήσεις.

Ἡ θέση μοιάζει μὲ τὴν εἰκόνα ἀρ. 23. Ἡ λύση εἶναι:

1 Βζ2Χζ7+!, Πζ8ΧΒζ7. 2 Πε1—ε8+, Πζ7—ζ8. 3 ΠΧΠ μάτ.

β) Λευκὰ (5): Ρα1, Βθ2, Π61, Ιδς, Σα3.

Μαῦρα (8): Ρη8, Βα7, Πα8, Πζ8, Σ67, ζ7, η7, θ7.

Μὰτ σὲ 3 κινήσεις.

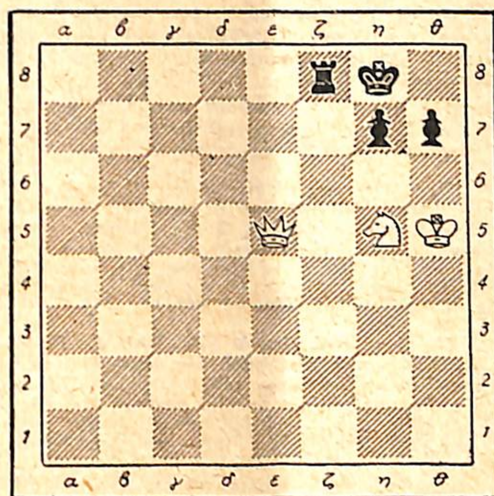
Λύσις: 1 Ιδς—ε7+, Ρη8—θ8. 2 Βθ2Χθ7+!, Ρθ8ΧΒθ7. 3 Π61—θ1 μάτ.

γ) Λευκὰ (6): Ρα1, Βγ1, Π61, Σα2, 62, ζ6.

Μαῦρα (8): Ρθ8, Βα8, Πζ8, Σα6, 67, ζ7, η6, θ7.

Μὰτ σὲ 3 κινήσεις.

Λύσις: 1 Βγ1—θ6 (ἀπειλεῖ νὰ κάμη μὰτ μὲ τὴν ἑπόμενη κίνηση: 2 Βθ6—η7), Πζ8—η8 (ἡ μόνη κίνηση τῶν μαύρων ποὺ μπορεῖ ν' ἀποκρούση τὴν ἀπειλή). 2 Βθ6Χ

Εἰκόνα 24

θ7+! (πάλι μιὰ ὡραία θυσία τῆς Β), Ρθ8ΧΒθ7. 3 Π61—θ1 μάτ.

δ) Λευκὰ (5): Ρα1, Πζ1, Πθ1, Αζ6, Σα2.

Μαῦρα (8): Ρη8, Βα8, Πζ8, Σα6, 67, ζ7, η6, θ7.

Μὰτ σὲ 3 κινήσεις.

Λύσις: 1 Πθ1Χθ7 (ἀπειλεῖ μὰτ μὲ 2 Πθ7—θ8), Ρη8ΧΠθ7. 2 Πζ1—θ1+, Ρθ7—η8. 3 Πθ1—θ8 μάτ.

Ὅλες αὐτὲς οἱ θέσεις ποὺ εἴδαμε ἢ ἄλλες παραπλήσιες παρουσιάζονται συχνὰ στὰ τέλη τῶν παρτίδων καὶ ἡ λύση τους εἶναι πολὺ διδακτική.

Τώρα μὲ τὴ θέση τῆς εἰκόνας ἀρ. 24 σᾶς δίνω ἕναν ὡραῖο καὶ πολὺ διδακτικὸ συνδυασμὸ ποὺ τὰ μαῦρα ἐφαρμόζουν γιὰ νὰ δώσουν τὸ μάτ.

Παρακολουθῆστε τώρα μαζί μου τὶς κινήσεις: 1 Βε5—ε6+. Τὰ μαῦρα μποροῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ σὰχ αὐτὸ μὲ δυὸ τρόπους: Ὁ πρῶτος εἶναι νὰ καλύψουν τὸν Ρ τους μὲ τὸν Π (δηλαδὴ μὲ 1... Πζ8—ζ7) ἀλλὰ τότε ἀκολουθεῖ 2 Βε6ΧΠζ7+, Ρη8—θ8 καὶ 3 Βζ7—ζ8 μάτ. Ὥστε ἡ ἄμυνα αὐτὴ τῶν μαύρων δὲν ὠφελεῖ.

Ὁ δεύτερος τρόπος (μετὰ τὸ 1 Βε5—ε6+ τῶν λευκῶν) εἶναι γιὰ τὰ μαῦρα νὰ παίξουν 1... Ρη8—θ8.

Ἡ ἐπίθεση τῶν λευκῶν συνεχίζεται τώρα μ' ἕνα δεύτερο σάχ, αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ τὸν Ἵππο: 2Ιη5—ζ7+. Τώρα τὰ μαῦρα ἂν πά-

Εἰκόνα 25

ρουν τὸν λΙ μὲ 2... Πζ8ΧΙζ7 τότε ἡ λΒ παίρνει τὸν μΠ καὶ ἡ δυσαναλογία τῶν δυνάμεων γίνεται τέτοια ποὺ τὰ μαῦρα δὲν ἔχουν τρόπο νὰ γλυτώσουν τὸ μὰτ μὲ λίγες κινήσεις. Ὥστε τὰ μαῦρα ἀντὶ νὰ πάρουν τὸν λΙζ7 θὰ παίξουν 2... Ρθ8—η8 γιὰ ν' ἀποφύγουν τὸ σὰχ ποὺ ἐδέχτηκαν ἀπὸ τὸν λΙζ7. Τώρα ὅμως τὰ περιμένει ἄλλη καταστροφὴ μὲ τὴν ἀκόλουθη τελικὴ φάση τῆς ἐπιθέσεως τῶν λευκῶν: 3 Ιζ7—θ6++ (ἕνα διπλὸ σὰχ ἐξ ἀποκαλύψεως). Ὅπως ἔχουμε πῆ τὸ διπλὸ σὰχ δὲν ἀποκρούεται μ' ἄλλο τρόπο παρὰ μόνο μὲ μετακίνηση τοῦ Ρ. Ἔτσι τὰ μαῦρα παίζουν ἀναγκαστικὰ 3... Ρη8—θ8. Προσέξτε τώρα τὴν συνέχεια: 4 Βε6—η8+!! Μιὰ θαυμάσια θυσία τῆς λΒ. Ἡ μόνη δυνατὴ ἀπάντηση τῶν μαύρων εἶναι νὰ πάρουν τὴν Β μὲ τὸν Π τους, δηλαδὴ 4... Πζ8ΧΒη8. Τώρα τὰ λευκά, ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ θυσία δὲν ἔμειναν παρὰ μονάχα μὲ τὸν Ι τους, ἀλλὰ ἡ θέση τῶν μαύρων κομματιῶν εἶναι τέτοια ποὺ ὁ λΙ μονάχος του εἶναι ἀρκετὸς νὰ δώση τὸ μὰτ μὲ 5 Ιθ6—ζ7!

Προσέξτε τὸ μὰτ αὐτὸ ποὺ σᾶς τὸ δίνω στὴν εἰκόνα ἀρ. 25.

Ὀνομάζεται «πνιγμένο μάτ», γιατὶ τὰ μαῦρα τὸ παθαίνουν ἐπειδὴ ἔχουν κλείσει γύρω, ἔχουν π ν ί ξ ε ι τὸν Βασιλιᾶ τους μὲ τὰ ἴδια τους τὰ κομμάτια.

Βάλτε πάλι στὴ σκακιέρα σας τὰ κομμάτια ὅπως εἶναι στὴν εἰκόνα 25 καὶ κάμετε μόνοι ὅλο τὸν συνδυασμὸ 2-3 φορὲς χωρὶς νὰ κοιτάξετε ὅσα γράψαμε παραπάνω. Ἔχετε ἤδη ἀρκετὰ ἐξασκηθῆ.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ δοῦμε πῶς γίνονται μερικὰ μὰτ μὲ μόνη τὴν Β ἢ τὸν Π ἢ ἄλλα κομμάτια.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

«ΑΕΤΟΙ ΣΤΑ ΚΛΟΥΒΙΑ»

«Ἡ καρδιὰ καὶ τὸ τραγούδι μου, ταπεινὸ ἀφιέρωμα, στὰ σκλαβωμένα ἀδέλφια τῆς Κύπρου».

Χῦνε τὸ τρεμοσπάραγμά σου
σκλάβ' ἀετὲ τῆς Κύπρου,
στὰ πέλαγα καὶ στὴν στεριά,
τοὺς πόθους, καὶ τὰ ὄνειρά σου,
τὰ ματωμένα τὰ φτερά σου,
θυσία γιὰ τὴν λευτεριά...

Βόγγ' ἀετὲ μὲς στὸ κλουβί σου,
καὶ ζήτα πάντα ἀπ' τοὺς μεγάλους,
ὅτι σοῦ στέρησαν σκληρά·
τὴν ἀρχοντιά, καὶ τὴν τιμή σου,
καὶ τὰ πλατειά σου τὰ φτερά.

Χῦνε τὸ τρεμοσπάραγμά σου
καὶ λέγε πάντα στοὺς μεγάλους,
μὲ τὴν φωνή σου τὴν στριγγιά,
πὼς δὲν γεννάει ἡ πορφύρα,
χρυσάφια σπάταλα καὶ μύρα,
τῆς μάνας σου τὴν ἀγκαλιά...

Κτύπα τὰ βαριοσίδερά σου,
μέσα στὸν ὕπνο τῶν μεγάλων,
νὰ γίνουν κάταρα βαρειά,
ἴσως ξυπνήσουν, κι' ἴσως δοῦνε,
πὼς οἱ ἀετοὶ δὲν ζοῦνε,
σκλαβωμένοι στὰ κλουβιά!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΑΣ
(Γυμνάσιο Νάξου)

ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ

Φέτος, ποὺ μέσα μου ἀνιοῦν πηγὲς ἀστείρευτες
—τ' ἁγνά μου νειᾶτα!
μὲ φῶς Ἀλήθειας, ἁπαλὰ σέρνω τὰ πόδια μου
γιὰ νίκης στράτα.

Καὶ ταξιδεύοντας, πιαστοὺς νοιώθω τοὺς θριαμ-(βους
νὰ μοῦ μιλοῦνε:
—«Τρέχε ἀκούραστα!· καὶ στῆς καρδιᾶς τοὺς κή-(πους μου
χαρὲς ἀνθοῦνε!...

Διαβαίνω χῶρες σκυθρωπές, γκρεμούς, ψηλώματα,
κορφὲς καὶ χάη,
κι' ἁπλώνω φῶς, ἐνῶ, γλυκόηχα ἡ λύρα μου
ὕμνους σκορπάει.

Μὲ ὅμοια γλύκα τραγουδῶ τὸν Ὥριον Ἄπλαστο
καὶ τὸν δοξάζω,
στ' ἀραξοβόλια τοῦ ἁγνοῦ νησιοῦ τῆς νίκης μου
καθὼς ἀράζω!...

Τώρα, θὰ μείνω δῶ γιὰ πάντα μὲ τοὺς πόθους (μου
ὥσπου μιὰ μέρα:
Θὰ μ' ἀνεβάσουν τὴν ψυχή μου μύριοι ἄγγελοι
κεῖ, στὸν Πατέρα!...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΤΣΙΑΚΑΣ
(Λαμία)

μελάσσα. Ὅσο γιὰ τὸ σάπισμα τῆς ρίζας ποῦ ρωτᾶς, λέγεται δερματοφόρο. Αὐτὸ καταπολεμᾶται μὲ τὸ νὰ ρίξωμε ἀσβέστη στὸ ἔδαφος γύρω στὸ λαιμὸ τῶν ἐλαιοδέντρων.

Ζ. Φ. Ἔχω σκοπὸ νὰ σᾶς γράψω σύντομα γιὰ τὴν περιποίηση τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων ποὺ μιὰ μέρα θ' ἀντικαταστήσουν ἐντελῶς τὸν μόχθο τοῦ ἀγρότη.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾷ:

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου Δ. Γ. Μέριανου (καλὰ ἀλλὰ μὲ ἀκατάλληλο μελάνι σχεδιασμένα), Σ. Σταματάκη (πολὺ καλά. Μπράβο).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου Ἀχιλλέα Γρέβα, Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκη καὶ Ἀντ. Μιχ. Κυδωνάκη.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου Ἀχιλλέα Γρέβα, Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκη καὶ Ἀντ. Κυδωνάκη.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Νικολάου Καραδήμου, Θεοδ. Τριλίκη, Δημ. Παπαγεωργίου, Χρ. Βασιλοπούλου καὶ Κων. Δημητριάδη (*)

∴ Χαίρω ἰδιαιτέρως ἀγαπητὲ Α. ΓΡΕΒΑ (Νιγρίτα) ποὺ πληροφοροῦμαι πὼς ἔχω ἕνα τόσο καλὸ φίλο. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς δώσω ἀγαπητέ μου φίλε ΜΙΧΑΗΛ ΝΤΑΓΑΚΗ ὁδηγίες γιὰ τὸ Ραδιόφωνο μὲ γαλινίτη.

∴ ΛΑΜΠΡΟ ΝΤΟΤΣΙΑ: Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ σοφίσματα ΕΜΜ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ καὶ ΑΝΤΩΝΗ ΚΥΔΩΝΑΚΗ. Μὰ εἶναι τόσο γνωστὰ καὶ χιλιοειπωμένα.

∴ Ὁ Δ. Γ. ΜΕΡΙΑΝΟΣ μοῦ γράφει ὅτι ὁ Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι ἀντέγραψε τὰ σκίτσα ποὺ τοῦ δημοσίευσα στὸ τεῦχος 84 καὶ τὸ ἀντέγραψε ἀπὸ τὸ βιβλίο «Ὑπεράνθρωπος». Λαμβάνω ὑπὸ σημείωση τὴν κατηγορία. Ἐξ ὅσων ὅμως μπορῶ νὰ κρίνω, δὲν ξέρω ἂν ὁ Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι μιμήθηκε σκίτσα κλπ., ξέρω μόνο πὼς ἔχει μεγάλο ταλέντο σκιτσογράφου καὶ ὅτι καὶ ἂν ἀντιγράφη ἀκόμη, εἶναι μιὰ μελλοντικὴ καλλιτεχνικὴ δόξα, ἂν φυσικά, ἐπιδοθῆ καὶ καλλιεργήση τὸ ταλέντο του. Πάντως περιμένω τὴν ἀπάντηση τοῦ Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι στὶς καταγγελίες. Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Καὶ ὁ ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ μοῦ κάνει τὴν ἴδια καταγγελία γιὰ τὸν Λεονάρδο Ντὰ Βίντσι. Περιμένω λοιπόν. Γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μὲ ρωτᾶς θὰ σοῦ ἀπαντήσω ἢ σ' αὐτὸ τὸ φύλλο (παρακάτω) ἢ στὸ ἄλλο.

∴ Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ Διαγωνισμὸ «Σᾶς ἀρέσει;» τῶν φίλων μου: Σ. Σταματάκη (83), Δημ. Θεοδ. Μέριανου (84), Λάμπρου Στ. Ντότσια (83).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὸν ἀθλητικὸ συντάκτη τὴ συνεργασία σου Β. ΜΠΑΚΑΤΣΗ.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Α.Ι. (πολὺ καλά), Καμπαλλέρο (ἀρκετὰ καλά).

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» Νικ. Λαζ. Πουρσαλίδη καὶ Καμπαλλέρο.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Β. Θέρμος, Πέτρος Κων. Μπαρακίτης, Ἀριστείδης Γιαννόπουλος, Καμπαλλέρο Δημ. Θεοδώρου, καὶ Σ. Πολυχρονοπούλου.

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει;», τῶν φίλων μου: Μινᾶ Κων. Βασιλείου (83), Μιχαὴλ Π. Καλλάρα (84), Γεωργίου Δημ. Ζήδρου (83), Ἀθανασίου Ἰωάννου Γεωργιάδη (84) Πέτρου Ι. Μητράκα (84), Πάνου Α. Μπασκούτα, (82—83—84), Πέτρου Κων. Μπαρακίτη (83), Κλεάνθη Ἀθ. Ρόρρη (84).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Νικ. Πουρσαλίδη, Μιχ. Ἀσλανίδη, Β. Θέρμου, Πινδάρου Ἀνυφαντῆ καὶ Α. Παπαλαζάρου.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀγησίλαος Παπαοικονόμου, Κωνστ. Παπαδόπουλος, Δημ. Πατρώνας, Γεώργιος Ρούνης, Εὐάγγελος Π. Κοτρώνης, Παν. Ε. Μενάγιας, Ἰωάννα Παπανδρέου, Δημ. Σχολεῖον Περαχωρίου, Δημ. Καραμπέτσος, Δημ. Σχολ. Φαλάνθης, Δημ. Σχολεῖον Βουρκαρίου, Σχολικὴ Ἐφορεία Μεσαναγροῦ, Δημ. Σχολεῖον Λαρίμνης, Δημοτικὸν Σχολεῖον Μαυρολεύκης, Δημ. Σχολεῖον Καναλίων, Δημ. Σχολεῖον Ἀνδρουσιάνων, Δημ. Σχολεῖον Καλαθενῶν.

∴ Διαβίβασα ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση, καὶ ἔδωσα γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις αὐστηρὲς ἐντολές. Φυσικὰ δὲν μπορῶ νὰ ξέρω περὶ τίνος πρόκειται. Ἀλλὰ πάντως πρόκειται περὶ λάθους.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γεώργιος Παπαθανασίου (καὶ τώρα ποὺ ἔχεις διακοπὲς καὶ τότε ποὺ δὲν εἶχες διατηροῦσες καὶ διατηρεῖς τὸ δικαίωμα νὰ στέλνης συνεργασίες. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μ' ἐρωτᾶς θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση). Χρῖστος Κ. Γκιώντσας, Πίνδαρος Ἀνυφαντῆς, Γεώργιος Ἀθ. Γάρδος, Ἀριστοτέλης Ι. Νικολαΐδης (εὐχαριστῶ θερμῶς), Ο. Ζαφειρόπουλος, Γεώργιος Καλαποθαράκης (*), Βασ. Θέρμος (*), Ἰωάννης Δημ. Σκαράκης (θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση. Ὅσο γιὰ τὶς ἐρωτήσεις γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Πέτρος Μπαρακίτης.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητέ μου ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΡΡΗ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ γεμάτο ἐνθουσιασμὸ γράμμα σου.

∴ ΨΑΡΑ ΣΤΕΡΙΑΝΕ. Μοῦ ἔστειλες 1500 δραχμὲς γιὰ ἔγκριση ψευδωνύμου καὶ γιὰ πεννομαχίες 20 λέξεων. Μὰ αὐτὰ ὅλα ἔχουν 4.000. Σὲ χρεώνω λοιπὸν 3.500.

∴ Καὶ βέβαια Β. ΘΕΡΜΕ μπορεῖ νὰ ἔχη κανεὶς ἕνα, δύο καὶ περισσότερα ἂν θέλη ψευδώνυμο. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Τσιγγανοπούλα (καλά), Θεσπούλα Ε. Παπαδοπούλου (καλό), Θᾶνος Πάσχος (τί νὰ τὰ λέμε τώρα; Γιὰ τὸ γράμμα σου δὲν σοῦ ἀπαντῶ τίποτε. Θὰ σοῦ ἀπαντήσουν τὰ πράγματα), Βασίλειος Ἰάν. Θέρμος (καλό), καὶ Ἀριστείδης Μιλτ. Γιαννόπουλος (ἀρκετὰ καλό).

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ φίλε ΠΑΥΛΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ γιὰ τὴν περιγραφὴ τῆς σχολικῆς ἑορτῆς Ἀγραπιδιῶν. Συγχαίρω τὸν δημοδιδάσκαλον κ. Πέτρον Σαραντόπουλον διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγή της. Λυπᾶμαι μόνο ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ δημοσιεύσω τὴν περιγραφή. Γιατὶ φαντάσου: Ἔχουμε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα 275 γυμνάσια χωρὶς νὰ ὑπολογίσουμε τὰ ἰδιωτικά, 60 ἐμπορικὲς σχολὲς καὶ 8980 δημοτικὰ σχολεῖα. Λογάριασε λοιπὸν τί θὰ γινόταν ἂν ἀφιέρωνα δι' ὅλα αὐτὰ ἔστω καὶ ἀπὸ 10 ἀράδες γιὰ τὸ καθένα. Θὰ χρειαζόμουνα ὁλόκληρο τόμο περιοδικοῦ ποὺ κανεὶς δὲν θὰ τὸ διάβαζε.

∴ Μοῦ γράφεις ΜΙΚΡΗ ΑΝΑΠΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ: «Εἶμαι ἕνας παλαιός σας φίλος καὶ ἀναγνώστης τοῦ ἐγκρίτου ὑμῶν περιοδικοῦ. Διαβάζοντας τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ ἀντελήφθην αὐτὰ ποὺ ἐπιδικώκετε καὶ σᾶς θαυμάζω. ἀσφαλῶς μιὰ μέρα τὸ ἔργον σας θὰ ἀναγνωρισθῆ. Στὸ ἔργον ποὺ ἐπιχειρῆτε συναντᾶτε μύρια ἐμπόδια ἀλλὰ σὲ κάτι τέτοιες περιπτώσεις πρέπει νὰ πηγαίνουμε ἐνάντια. «Contra torrentem» ἔλεγαν οἱ Λατίνοι. Μόνον ὅταν τὸ αἷμα πύρινο διαβαίνει στὶς φλέβες μας τότε μποροῦμε νὰ δώσουμε κάτι τὸ ἀνώτερο, τὸ ὑψηλό, τὸ ὡραῖο, στὴν διψασμένη νειότη.

Ἡ νειότη ποὺ εἶναι πάντα βουτηγμένη στοὺς πόθους καὶ στὰ ὄνειρα. ἂς δίνη κι' αὐτὴ μιὰ ἑρμηνεία στὴ φράση τοῦ Σαίξπηρ: «Εἴμαστε ἀπὸ ὕλη ποὺ ἐξυφαίνονται τὰ ὄνειρα». Ὄνειρα ὑψηλά! Ἰδανικὰ θεμελιωμένα πάνω στὴν Ἀρετή».

Δὲν ἔχω τίποτα νὰ προσθέσω σὲ ὅλα αὐτά: Μόνο σὲ παρακαλῶ στεῖλε μου τὰ στοιχεῖα σου γιὰ τὸ ψευδώνυμο καὶ μὴ λησμονήσης νὰ μοῦ σημειώσης μαζὶ μὲ τὰ στοιχεῖα καὶ τὸ ψευδώνυμό σου!

∴ Βρίσκω, ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΒΑΝΤΟΣ πὼς περιγραφὴ τῆς γιορτῆς τῆς 2ας ἡμέρας τοῦ Πάσχα (6 Ἀπριλίου) ποὺ ἔφτασε στὰ χέρια μου τὴν 26 Ἰουνίου, ὕστερα δηλαδὴ ἀπὸ 81 ἡμέρας, δὲν ἔχει οὔτε ἐπικαιρότητα οὔτε ἐνδιαφέρον. Φροντίζετε ἄλλη φορὰ νὰ στέλλετε τὶς περιγραφές σας γρήγορα.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου Β. Σαμπᾶ (καλό. Μὰ τοῦ μοιάζει;) καὶ Ι. Βουκελάτου (καλούτσικα).

∴ Μοῦ στέλνεις ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΑΜΑΝΙΔΗ σ' ἕνα χαρτί: σελίδα πρώτη: Μαγικὴ εἰκόνα. Συνέχεια ἐπιστολὴ μὲ αἴτηση νὰ ἀλλάξω τὴ διεύθυνσή σου: Σελίδα 2η. Συνεχίζεται ἡ αἴτηση ἀλλαγῆς καὶ ἀκολουθεῖ σκίτσο, καὶ μάλιστα σκίτσο ποὺ καὶ μὲ μολύβι δὲν εἶναι καθόλου κακό. Καὶ σὲ ρωτῶ: Πῶς νὰ τὰ μοιράσω ὅλα αὐτά; Πῶς νὰ στείλω τὴ μαγική σου εἰκόνα στὸ συντάκτη τῶν σπαζοκεφαλιῶν, πῶς τὸ γράμμα γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τῆς διεύθυνσης στὴ διεκπεραίωση καὶ τὸ σκίτσο στὸ τυπογραφεῖο. Ἔτσι στέλνω τὸ γράμμα γιὰ τὴ διεύθυνσή σου καὶ τὰ ἄλλα δὲν θὰ χρησιμοποιηθοῦν.

∴ Πῆρα τὴν ἀπάντηση στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Δημητρίου Θεοδώρου (84), Δημ. Ἀναστ. Μπαλιάκα (83), Ἰωάννου Βουζονίκου (83), Γεωργίου Κασνιαννίδη (83), Ἰωάννη Γεωργίου Τσιρογιάννη (83), Περσεφόνης Στεφάνου Ἀνδρεοπούλου (82), Ἰωάννου Βουκελάτου (83).

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀριστοτέλης Νικολαΐδης, Χρῖστος Κοτρώνης, κ. Κ. Στασινόπουλος. Δημοτικὸν Σχολεῖον χωρίου Βασιλικοῦ, κ. Κων. Καραγεωργοπούλου, Δημ. Σχολεῖον Ἀρρένων Ὀλυμπίας, Σχολ. ἐφόρων Διαλεχτοῦ καὶ Δημ. Σχ. Νέας Μηχανιώνας.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου. Γεωργίου Τόλιου (*), Θεογένη Κυριακίδη, Ἀθ. Γιαννητσιάδη, Κων. Βλάχου καὶ Μιχ. Δάφνη, Δημ. Σχ. Ἀμμουδάρας, Ἀνδρέα Παπαλαζάρου, Σπ. Γεωργίου Ἀναδιώτη, Ν. Σ. Πολυχρονοπούλου (τὸ ἀναγνωστικὸ ποὺ μοῦ ζητᾶς δὲν βρίσκεται σὲ κυκλοφορία). Τὸ ζήτησα μὰ δὲν ὑπάρχει).

∴ Τὰ ἀσφράγιστα γραμματόσημα ΘΕΟΓΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ἔχουν κατὰ κανόνα μεγαλύτερη ἀξία· ὑπάρχουν φυσικὰ καὶ ὡρισμένες περιπτώσεις ποὺ ἕνα σφραγισμένο γραμματόσημο ἔχει μεγαλείτερη ἀξία. Καὶ αὐτὸ συμβαίνει σπάνια. Ὁ Κανὼν εἶναι αὐτὸς ποὺ σοῦ εἶπα.

∴ Ἴσα-ἴσα ΕΔΕΣΑΙΟΠΟΥΛΑ. Μὲ ἐνδιαφέρουν καὶ μὲ παραενδιαφέρουν οἱ προσπάθειες τῶν φίλων μου. Ἡ φυσικὴ σήμερα ἔχει μέλλον. Καὶ δὲν θὰ δίσταζα καθόλου νὰ σᾶς τὴν συστήσω. Σᾶς εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία. Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ μάθω πῶς πέρασες στὶς ἐξετάσεις σου. Καὶ θέλεις κάτι νὰ σοῦ πῶ: Οἱ φίλοι μου ὅλοι ποὺ πέρυσι καὶ προπέρυσι ἔδωσαν ἐξετάσεις στὸ Πανεπιστήμιο, πέτυχαν. Ἐμπρὸς λοιπόν. Θάρρος. Γιὰ τὴν ἀνταπόκριση εὐχαριστῶ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΙΩΑΝΝΗ Π. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟ, γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὶς ὑποσχέσεις σου. Δυστυχῶς τὰ σκίτσα σου δὲν εἶναι καὶ πάλι καλὰ ἀπὸ ἀπόψεως μελάνης. Φρόντισε νὰ τὴν ἀλλάξης. Πάρε σινικὴ μελάνη. Τὸ ποίημά σου καλούτσικο. Τὶς ἐρωτήσεις σου τὶς διαβίβασα στὸ γιατρό. Σημειώνω τὴν καταγγελία σου γιὰ τὸν Πύργο ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ «73» πὼς εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ ἡμερολόγιο τοῦ 1952. Μπορεῖς νὰ στείλης πεννομαχικὰ σκίτσα. Δημοσιεύω ἐδῶ καὶ τὰ εὐχάριστα νέα σου:

«Σᾶς πληροφορῶ ὅτι πρὸ ἡμερῶν τὸ χωριό μου εἰργάσθη μὲ ζῆλον διὰ νὰ βγάλη καὶ νὰ μεταφέρη ἐκ τῶν λατομείων περὶ τὰ 80 κυβικὰ πέτρα καὶ 30 ἄμμου γιὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ διαταξίου Δημοτικοῦ Σχολείου μας».

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: Νικ. Κουτρόκη, Γεωργίου Σιάχου, Δημ. Σχ. Σταυροῦ, Σχολ. Ἐφορείας Χρυσογωράφων, Δημ. Σχ. Μαρουλιῶ, Σχ. Ἐφορείας Προσκυνητῶν, Σχ. Ἐφορείας Κατημερίου, Δημ. Σχ. Κουταραίνης, Δημ. Σχ. Δαμουλιαννάτων, Κων. Μιχαηλίδη, (12ον Δημ. Σχ. Β΄ Περιφερείας Θεσσαλονίκης).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θωμᾶς Ζηκόπουλος καὶ Χαρίκλεια Δαμιανάκη (περιμένω συνεργασίες σου καὶ γράμματά σου ἀπὸ τὸ χωριό).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Πυρπολητὴ Κανάρη (δὲν δημοσιεύω τὶς ἀγγελίες σου ὄχι διότι δὲν τὶς συνοδεύεις μὲ τὸ ἀνάλογο ἀντίτιμο (θὰ τὶς χρέωνα) ἀλλὰ γιατὶ τὶς εἶχες γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς ἀθλητικές σου συνεργασίες. Στὴ μιὰ ὄψη τὶς ἀγγελίες, στὴν ἄλλη ὄψη τοῦ χαρτιοῦ συνέχεια ἀθλητικῶν), Α. Γ. καὶ Ἰωάννου Ἀθ. Παπαδοπούλου.

∴ ΟΡΕΣΤΗ ΔΗΜ. ΤΣΙΑΜΟΥΡΑ: Διαβίβασα στὸν συντάκτη τῶν σπαζοκεφαλιῶν τὶς παρατηρήσεις σου καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ σοῦ ἀπαντήση.

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Γεωργίου Πανταζῆ (84), Ι. Μποζίκα (83), Πόλης Γεωργίου Θρουβάλα (83), Στεφάνου Ἀναστασίου Δερβέναγα (84), Ποθητοῦ Ἀντ. Ψαρομπᾶ (83).

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ἰωάννου Παπαδοπούλου (ἀρκετὰ καλή), Κου Νίκου Ταμπούρη (καλές), Γεωργίου Κουρέλλη (καλά).

∴ Πῶτα-πρῶτα ΛΟΥΚΑ Δ. ΝΤΕΡΕΚΑ δὲν ἀφήνω τίποτα ἀναπάντητο. Συνήθως ὅμως ὅταν οἱ φίλοι μου δὲν συμμορφώνονται στὶς συστάσεις μου νὰ μὴ μοῦ γράφουν τὰ ἴδια θέματα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ στὸ ἴδιο γράμμα μὲ φέρνουν σὲ δύσκολη θέση. Σὲ ἕνα γράμμα: Μοῦ γράφεις γιὰ ὅλα τὰ θέματα. Παράπονα, συστάσεις, ἀπάντηση στὸ Διαγωνισμὸ (ἐκτὸς συναγωνισμοῦ), παραγγελίες γιὰ τὶς Ἑλικωνιάδες, κλπ. κλπ. κλπ. Καὶ ὅμως τὸ γράμμα σου αὐτὸ πρέπει νὰ φύγη τὸ ταχύτερον γιὰ τὴ διεκπεραίωση. Πῶς νὰ τὸ κατακρατήσω γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσω σὲ ὅλα καὶ νὰ τὸ διαβάσω μὲ κάποια ἄνεση. Ἔτσι σοῦ λέω εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ τελειώνω, ἀφοῦ ἐγὼ ἔχω ἐπαναλάβει χίλιες φορὲς γράφετέ μου κάθε θέμα ξεχωριστὸ καὶ σεῖς ἐννοεῖτε νὰ μοῦ τὰ γράφετε ὅλα μαζί. Τὸ λάθος λοιπὸν δικό σας. Ὡστόσο σοῦ ἀπαντῶ σ' αὐτὸ τὸ γράμμα σου. Κατ' ἀρχὴν γράφω ἂν πῆρα λεπτὰ ἢ ὄχι. Καὶ ὅταν μὲ ρωτᾶτε σχετικὰ διαβιβάζω στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολές σας μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ σᾶς πληροφορήση. Ὅταν λέω ἔλαβα τὶς συνεργασίες ἐννοῶ κάθε συνεργασία, ποίημα, πεζό, μετάφραση κλπ. κλπ. Τὸ «σπιτάκι μου» ἔφυγε πιὰ ἀπὸ τὰ χέρια μου. Δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω τί θὰ γίνη μ' αὐτό. Ἄλλος κολυμπάει στὸν ὠκεανὸ αὐτῶν τῶν χειρογράφων. Διάβασα τὶς συστάσεις σου. Σὲ μερικὰ συμφωνῶ· ὄχι ὅμως σὲ ὅλα. Ὅσο γιὰ τὴ σύστασή σου νὰ αὐξήσω τὶς σελίδες «τὰ παιδιὰ γράφουν» θὰ τὸ εἶχα κάμει ἂν οἱ φίλοι μου δὲν εἶχαν τὸ κακὸ ἐλάττωμα νὰ μοῦ στέλνουν ἀντιγραφές. Τὶς ἄλλες συστάσεις σου γιὰ τὴν Ὀδύσσεια κλπ. τὶς σημειώνω. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ νέου συνδρομητῆ.

Γιὰ τὰ σκίτσα τοῦ Λ. Ντὰ Βίντσι περιμένω τὶς ἐξηγήσεις του. Καὶ τώρα κι' ἐγὼ σὲ παρακαλῶ: Μὴ μοῦ γράφεις ὅλα τὰ θέματα μαζί. Κάθε θέμα ξεχωριστά. Πῆρα καὶ τὰ ἄλλα ποὺ εἶχες στὸ φάκελλο. Πάντα σὲ συγχαίρω γιὰ τὸν ἐπίζηλο βαθμὸ 19 5/10 ποὺ πῆρες καὶ τὴ δικαία σου βράβευση.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου Ἰωάνν. Ἀγγαντοπούλου (πῆρα καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές) καὶ Δημ. Σχ. Ἀσπρέα (*).

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ ΧΡ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΟΤΡΩΝΗ γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σου ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΥΡΕΛΛΗ. Σημειώνω καὶ τὴν καταγγελία σου ὅτι τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Ἀντ. Πατελη ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ φύλλο 83 εἶναι ἀντιγραφή.

∴ Δημοσιεύω ΝΙΚΟ ΑΥΓΙΝΕ τὶς ἀγγελίες σου ἀλλὰ σὲ χρεώνω μὲ 7.000 δραχμές.

∴ Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ Διαγωνισμὸ «Σᾶς ἀρέσει;» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Περσεφόνη Στεφ. Ἀνδρεοπούλου (83 - 84), Εὐάγγελος Ἠλία Ἀραβίδης (84), Βασ. Τσουγκριάνης (83 - 84), Ἑλένη Μακρῆ (83), Ἀντώνιος Κιαγχίδης (84), Ζαχαρίας Μαντὸς (83) Καλλιόπη Κάρσου καὶ Ἐλπὶς Πάνου (82 καὶ 83), Κων. Μπαρμπῆς (83 ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποδείξεις σου) Σάββας Πουλῆς (83), Πασχάλης Ντιώνιας (84), Δημ. Σωνίτης (83 - 84 ὄχι τοῦ 82 δὲν τὸ πῆρα). Ἐριέττα Μυλωνᾶ (84) Γιούλια Σιμωνέτη (84 - Στὸ ἴδιο φύλλο σοῦ ἀπάντησα πὼς πῆρε καὶ τὸ 82 καὶ τὸ 83. Γιὰ πρόσεξε καλλίτερα), Λάμπρος Τσιπουρίδης (83 - 84), Κων. Θανόπουλος (83 - 84), Ἰω. Ἀθαν. Βλάχος (83. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου καὶ τὰ καλά σου λόγια. Πάντοτε εὐπρόσδεκτη ἡ εἰσφορά σου).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Α. Μπόγρη, Ἀθανασίου Λειβαδιώτη (*), Γεωργίου Σιάκου, Ἀν. Κάλπη, Ἰωάννου Ν. Κωνσταντινίδη κλπ., Κων. Γεμενῆ, Ἀνδρ. Μπράχου, Βασιλείου Κεχαγιᾶ, Ἰωάννου Πουλοπούλου, Δημ. Κωνσταντινίδη, Γεωργίου Πολυχρονοπούλου, Ἰορδ. Ἀσλανίδη, Παναγιώτη Μαργώνη καὶ Νικ. Ἀνυφαντῆ.

∴ Τὸ γράμμα σου ΠΑΣΧΑΛΗ ΝΤΙΩΝΙΑ ἀπὸ 26 Ἰουνίου ἔφτασε στὰ χέρια μου τὴν 1 Ἰουλίου. Τὸ ἀποσφράγισα αὐθημερὸν καὶ σοῦ ἀπαντῶ τὴν ἴδια μέρα. Ἡ ἀπάντηση θὰ δημοσιευθῆ στὸ φύλλο 86. Τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολῆς τοῦ περιοδικοῦ στὴν πόλη σας εἶναι ζήτημα μᾶλλον δικό σας παρὰ δικό μου. Συνεννοηθῆτε μεταξύ σας οἱ συνδρομηταὶ καὶ γράφτε μου σὲ ποιὸν νὰ τὰ στέλλω: Καὶ αὐτὸς θὰ ἔχη τὴν εὐθύνη ὑπ' εὐθύνη σας νὰ τὰ μοιράζη. Ἀπὸ τοὺς συνεργάτες ποὺ μοῦ προτείνετε μερικοὶ εἶναι. Οἱ ἄλλοι δὲν μοῦ κάνουν γιὰ λόγους ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω δημοσίᾳ.

∴ Γιατὶ τὸν Ὀκτώβριο ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΓΚΙΖΑΝΗ θὰ μοῦ γράψης; Μήπως ὁ παραθερισμὸς εἶναι ἐμπόδιο γιὰ νὰ θυμᾶστε καὶ τὸ περιοδικό;

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου Κ. ΘΑΝΟΠΟΥΛΕ. Πῆρα καὶ τὰ σκίτσα σου.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλε τὸ ΚΡΙΝΑΚΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ».

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Δημήτρη Γκιζάνη καὶ Πουλῆ.

∴ Ἀναρωτιέμαι ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΣΠΥΡΟΥΔΗ τί νὰ κάμω τὸ γράμμα σου. Σ' ἕνα φύλλο χαρτὶ διαστάσεων 0,10Χ0,20 γραμμένο καὶ στὶς δυὸ ὄψεις μοῦ ζητᾶς: Ἀλλαγὴ διευθύνσεως. Μοῦ στέλνεις ἀθλητικά, μοῦ γράφεις γιὰ πεννομαχίες, μὲ ρωτᾶς γιατὶ δὲν δημοσιεύτηκαν τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» καὶ ἀπευθύνεις καὶ ἐρώτηση γιὰ τὴ στήλη «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ». Τί νὰ κάμω; Μὴ δυνάμενος ἄλλο τίποτε στέλνω τὸ γράμμα στὴ διεκπεραίωση καὶ τὰ ἄλλα θὰ τὰ ἀγνοήσω. Καὶ τὸ φταίξιμο δὲν εἶναι δικό μου· τὸ ἔχω πῆ τόσες φορές: ξεχωριστὰ τὸ κάθε θέμα.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ναπ. Σαΐνη (τὸ γράμμα σου διαβίβασα στὸν Ἑλικῶνα), Θ. Σωνίτη, Γλυκομίλητου Νέστορα, Νικ. Ἰ. Ἐλευθερίου, Δημ. Γκιζάνη, Κυρ. Α. Ἀντωνιάδη καὶ Ζήση Καλιαγκοῦ.

∴ ΚΩΝ. ΜΠΑΡΜΠΗ χάρηκα πολὺ ποὺ ἔμαθα γιὰ τὴν ἐπιτυχία ὅλων τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου τῆς Παιδοπόλεως Ζηροῦ. Μπράβο σας. Σᾶς εὔχομαι πάντα καλὴ πρόοδο. Γιὰ τὴν ἔγκαιρη ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ κάνω ὅτι μπορῶ.

∴ Ὄχι φίλε μου ΣΩΝΙΤΗ: Δὲν πῆρα τὴν ἀπάντησή σου στὸ 82 τεῦχος· καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν στείλης. Θὰ τὴν θεωρήσω ἐμπρόθεσμη. Ὄχι: τὴ συλλογὴ τῶν ποιημάτων σου δὲν τὴν πῆρα· ποῦ τὴν ἔστειλες; Τὸ γράμμα σου μὲ ἡμερομηνία 22) 6)1953 ἦρθε στὰ χέρια μου τὴν 1)7)53 καὶ ἔγραψα τὴν ἀπάντηση τὴν ἴδια μέρα. Περιμένω τὸ βιβλίο σου καὶ θὰ ἀσχοληθῶ μ' αὐτὸ ὅταν τὸ λάβω.

∴ Περιμένω τὴ δράση σου ΚΩΝ. ΑΝΤ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ.

∴ Μὲ πολὺ λύπη μου ΚΡΙΝΑΚΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ διάβασα τὸ γράμμα σου. Οἱ ἀγγελίες ποὺ δημοσιεύτηκαν δὲν ἦταν δικές σου! Μὰ ἐγὼ — ξέρω τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν ποὺ μοῦ γράφουν τακτικά. Πάντως... θὰ προσέξω καὶ τότε μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τρεῖς καὶ τὴν......».

∴ Θὰ ἦταν βέβαια Γ. ΜΠΟΤΗ κάτι τὸ ἐνδιαφέρον νὰ γράψης μιὰ ἱστορικὴ πραγματεία γιὰ τὴν κατοχὴ του χωριοῦ σας ἀπὸ τοὺς συμμορίτες. Φθάνει νὰ φροντίσης νὰ εἶναι ἐξακριβωμένες οἱ πληροφορίες σου καὶ πρὸ παντὸς διαλεγμένες. Ἡ ἱστορία δὲν εἶναι μόνο παράθεση γεγονότων, ἀλλὰ καὶ ἐπιλογὴ τῶν γεγονότων καὶ κατάλληλη σύνθεσή τους. Δυστυχῶς ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τυπογραφεῖο. Τυπωνόμεθα σὲ ξένο τυπογραφεῖο καὶ ἡ ἐνίσχυσή μου ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς θὰ ἦταν νὰ κάμω μιὰ καλὴ σύσταση στὸν τυπογράφο. Ἀλλὰ ταυτόχρονα θὰ σοῦ πῶ καὶ τὴ γνώμη μου ἂν ἀξίζη νὰ ὑποβληθῆς σὲ δαπάνη γιὰ τὴν ἔκδοση τῆς μελέτης σου. Τὰ ἴδια καὶ γιὰ τὸ περιοδικὸ ποὺ σκέπτεσαι. Ἡ ἐνίσχυσή μου μπορεῖ νὰ εἶναι μόνον ἠθική: Καὶ κάτι ἄλλο. Ἡ ἐκτύπωση 50 ἀντιτύπων δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. Ἕνα 8σέλιδο τοῦ περιοδικοῦ στοιχίζει στοιχειοθεσία μόνο γύρω στὶς 600.000 δραχμές. Ἂν λοιπὸν αὐτὸ τὸ 8σέλιδο γίνη 50 ἀντίτυπα θὰ σοῦ στοιχίσουν γύρω στὶς 650.000 δηλαδὴ 13.000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Ἂν βάλης ξεχωριστὸ ἐξώφυλλο πρέπει νὰ λογαριάσης ἄλλες 2 - 3.000 δραχμές, 15 - 16.000 δραχμὲς κόστος γιὰ κάθε ἀντίτυπο, ποὺ εἶναι τεράστιο γιὰ ἕνα βιβλίο ποὺ εἶναι τὸ 1)3 τοῦ δικοῦ μας περιοδικοῦ.

∴ Σὲ εὐχαριστῶ ΖΗΣΗ ΚΑΛΙΑΓΚΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο καὶ ἐμπνευσμένο ποιητικὸ γράμμα σου.

∴ Εἰς τὴν Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν, ΣΤΕΛΙΟ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ, γίνονται δεκτοί, οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν Στ΄ τάξεως τουλάχιστον Γυμνασίου. Ἀπὸ τὴν Σχολὴν ἐξέρχονται ζωγράφοι καὶ καθηγηταὶ τῶν «Τεχνικῶν» εἰς τὰ γυμνάσια. Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι διὰ νὰ γίνη κανεὶς καθηγητὴς πρέπει νὰ ἔχη ἀπολυτήριον τουλάχιστον Γυμνασίου.

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει» τῶν φίλων μου Δημητρίου Βαγιωνάκη (84), Χρ. Κ. Παπαρᾶ (83) καὶ Χρίστου Εὐρυνιάδη (83—84).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ζαχαρίας Δελῆς (* Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια) Κ. Καραγεωργόπουλος, Φώτης Γ. Γουλιμῆς (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Πᾶς καθόλου στὸν Πόρο γιὰ μπάνια;) Νικόλαος Εὐθυμιόπουλος (* Εὐχαριστῶ), Νικόλ. Μάρας (θὰ σᾶς γράψη ἡ διεκπεραίωση), Δ. Πετσίδης καὶ Χρῆστος Ἀθ. Εὐρυνιάδης.

∴ ΚΩΝ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗ: Νομίζω πὼς γράφεις ὡραῖα καὶ ἐκφράζεσαι περίφημα. Τὸ γράμμα σου θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθῆ σὰν ὑπόδειγμα καλοῦ γραψίματος. Ἡ αὐγόσκονη κατασκευάζεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ αὐγά. Γιὰ τὴν τετραετία θὰ σοῦ ἀπαντήσω μόλις μάθω. Ἡ ἐκδρομὴ ἀρκετὰ καλή.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Βασίλειος Καπογερίδης καὶ Παναγιώτης Ἀθ. Νικολίτσης.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Ν. Μάρκου Χρ. Βλάσση, Σπύρου Πολυμενάκου (σᾶς εὐχαριστῶ) καὶ Σάββα Στεφανίδη καὶ Γερωγίου Μαρθαλαμάκη, Παναγιώτου Μηλιώτα (* εὐχαριστῶ).

∴ ΣΤΑΥΡΟ ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΟ τὸ ψευδώνυμο ποὺ ζήτησες τὸ ἔχει ἄλλος. Στεῖλε μου ἄλλο καὶ σημείωσέ μου μαζὺ καὶ τὰ στοιχεῖα σου καὶ τὴν ἔνδειξη δρχ. 2.000 (65—8).

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Παναγιώτης Καψάλης, Γιόλα Μπουζιοῦ, Ἰωάννης Τοπούλας καὶ Χρῖστος Μουταφίδης.

∴ Διαβίβασα ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ στὸν «πάτερ Ἱερώνυμο» τὸ γράμμα σου.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γιόλας Μπουζιοῦ, Ἰωάννου Τοπούζα καὶ Ἀπ. Κ. Παπαγιαννοπούλου.

∴ Πῆρα τὴν Ἀθλητικὴ πληροφορία τοῦ Ἰωάννου Τοπούζα.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῆς Γιόλας Μπουζιοῦ καὶ Ἰωάννη Τοπούζα (καὶ τὰ δυὸ σχεδιασμένα μὲ μολύβι ἀκατάλληλα). Ἀποσ. Παπαγιαννοπούλου (καλά).

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει» τῶν φίλων μου: Παναγιώτου Πέτρου Καψάλη (84), Περικλῆ Ἀδ. Λεύκα (84—85), Λίτσας Παπαδοπούλου (84), Κων. Κωνσταντινίδη (84), Γρηγορίου Πιτσιούνη (84), Λάκη Μιχαηλίδη (84), Ἀντωνίου Τσαγλιώτη (84), Ἰωάννη Βλάχου (84), Ἀργυρὼς Σάββα Ζανίκου (83—84), Γεωργίου Χρυσικοῦ (83), Ἐλπίδος Πάνου καὶ Καλλιόπης Κάρσου (84), Ἀπ. Κ. Παπαγιαννοπούλου (83).

∴ Χαίρω πολὺ Γιόλα Μπουζιοῦ ποὺ μοῦ ἔστειλες συνεργασίες.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΠΟΥΖΑ γιὰ ὅλα. Καὶ πρὸ παντὸς γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα.

∴ Σοῦ εὔχομαι κι' ἐγὼ μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ καλὸ καλοκαίρι καλό μου παιδὶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Π. ΚΑΨΑΛΗ. Περιμένω πάντα τὶς συνεργασίες σου. Προτιμῶ ἐκεῖνο νὰ τὸ ξαναδιορθώσης ἐσύ! Ἡ συνεργασία σου ἐνδιαφέρουσα.

∴ Ὄχι ΛΙΤΣΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ. Γιὰ κάθε τεῦχος ἡ ἀπάντηση εἶναι 1500. Συνεπῶς τὴν ἀπάντησή σου γιὰ τὸ τεῦχος 85 νὰ μὴν τὴν συνοδεύσης μὲ χρήματα.

∴ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΕΜ. ΠΑΝΑΡΗ.

∴ Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί συμβαίνει Γ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ. Κανεὶς δὲν ἔλαβε τὰ βιβλία. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἀγορασθοῦν ἄλλα θὰ ἐπιβλέψω δὲ προσωπικῶς εἰς τὴν ἀποστολή τους.

∴ Διαβάτη Κ.Κ. Πιστεύω πὼς θὰ μπορέσης νὰ γράψης καλὰ ποιήματα. Ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι ἐντελῶς πρωτόλεια. Διάβασε ποιήματα. Διάβασε πολὺ ποιήματα. Καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σημειώσης προόδους.

∴ Καὶ τὰ δικά σου ποιήματα εἶναι καλὰ ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ.

∴ Ἐνδιαφέρουσες εἶναι οἱ συνεργασίες τῶν φίλων μου: Κων. Κοσμᾶ, Μάρως Ντυράν, Χρίστου Μουταφίδη, Ἰωάννη Λιόντου.

∴ Σημείωσα τὶς ὑποδείξεις σου Μ. ΜΕΝΕΞΙΔΗ καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γι' αὐτές. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις δὲν μὲ πειράζει. Καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ μοῦ ἔγραφες κανονικὰ μὲ τὸ ὄνομά σου. Φιλολογικὸ ψευδώνυμο δικαίωμά σου εἶναι νὰ πά-

∴ Βρίσκω ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ πὼς τὰ ποιήματά σου εἶναι ἀρκετὰ καλά. Γιὰ ἕνα νέο τῆς ἡλικίας σου ἄριστα. Εἶναι ὅμως ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ θὰ ἔγραφαν οἱ ποιηταί μας πρὸ 50 ἐτῶν. Στὸ μεταξὺ ἡ ποίηση ἔχει ὑποστῆ ἐξελίξεις. Πάντως σοῦ σημειώνω. Ἔχεις ὡραῖο καὶ ἁρμονικὸ στίχο!

∴ Στὸ γράμμα σου ΤΙΜΟ ΝΑΤΣΟΥΛΗ βλέπω κάποια προσγείωση. Φαίνεται πὼς ὁ ἀέρας τοῦ Λιβαδιοῦ καὶ τὸ Ληξοῦρι μὲ τοὺς ἰδιόρρυθμους κατοίκους του ἔχει εὐεργετικὴ ἐπίδραση πάνω σου. Καλὸ τὸ ποίημά σου ποὺ μοῦ φαίνεται πὼς κάπου ἀλλοῦ τὸ ξαναδιάβασα μὲ τὴν ὑπογραφή σου φυσικά. Ἢ κάνω λάθος;

Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πῆρα μέχρι τὶς 7)7)53.

◆◆

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

«ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἱδρύθη σύλλογος μὲ τὸν τίτλο «ὁ ΜΩΡΙΑΣ» μὲ ἕδρα τὴν Βάχλια τῆς Γορτυνίας καὶ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Γεωργίου Ι. Μποτῆ (μαθητοῦ Ζ΄ τάξεως Γυμνασίου). Παρακαλοῦμεν τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Περιοδικοῦ καὶ μάλιστα τοὺς Πελοποννησίους ὅπως προσχωρήσουν εἰς τὸν νέον σύλλογον γράφοντας: Πρὸς τὸν Γεώργιον Μποτῆν Βάχλια Γορτυνίας. Ὁ «Μωριᾶς» σκοπὸν ἔχει τὴν ἑνότητα τῶν συνδρομητῶν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ».

Ἡ σύνθεση τῆς Διοικήσεως τοῦ Συλλόγου ἔχει ὡς ἑξῆς: Πρόεδρ. Γ. Μποτῆς Ἀντιπρόεδρος Παρασκευόπουλος Χ., Ταμίας Καλύβας Κ., Γεν. Γραμ. Καλύβας Γ., Σύμβουλοι Τσαλαβούτα Π., Παναγιώτα καὶ Π. Καρρᾶ.

Ὁ νεοϊδρυθεὶς σύλλογος προκηρύσσει διαγωνισμὸν ἐλευθέρου θέματος (πεζό, ποίημα, σκίτσο). Προθεσμία 40ήμερος ἀπὸ σήμερον. Θὰ βραβευθοῦν ἔξη καὶ θὰ ἐπαινεθοῦν δέκα. Ὅλοι ἀποστείλατε συνεργασία στέλνοντας ἐσωκλείστως 1500 δρχ. Οἱ μετέχοντες τοῦ διαγωνισμοῦ πρέπει νὰ καθαρογράφουν τ' ὄνομά τους καὶ τὴν διεύθυνση ἵνα τοὺς ἀποσταλοῦν τὰ χρήματα. Τὰ βραβεῖα θὰ εἶναι: 1ον Βραβεῖο (πεζοῦ) δρχ. 50.000 2ον Βραβεῖο θὰ πάρουν τὴν «Φαβιόλα» (ἢ τὴν ἀξίαν της 20.000). 1ον Βραβεῖον (ποιήματος) 40.000. 2ον βραβεῖον, τὸ περίφημον μυθιστόρημα τοῦ Β. Οὐγκὼ οἱ «Ἄθλιοι» (ἢ τὴν πρέπουσαν ἀξίαν του εἰς χρήματα). 1ον βραβεῖον (σκίτσου) 30.000, 2ον βραβεῖον περίφημον μυθιστόρημα ἀξίας 20.000.

Τὰ γράμματα θὲ στέλλωνται εἰς τὴν ἀνωτέρω διεύθυνσιν τοῦ Προέδρου. Ἀποστείλατε ὅλοι συνεργασίαν καὶ θὰ ἱκανοποιηθῆτε.

Ὁ Μωρηᾶς

◆◆

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Ἄλεξ, Ἀπόγονος Ἀγαμέμνονος, Γλάρος τοῦ Ἰονίου, Ζὲν Πρεμιέ, Θεττάλιος Θεσσαλὸς (ἀναδημοσίευση. Δημοσιεύτηκε ἐσφαλμένα στὸ προηγούμενο), Μικρὴ Ἀναπλιωτοπούλα, Ὁ Ναύτης στὴν ξηρὰ (ξαναδημοσιεύεται γιατὶ στὸ προηγούμενο τεῦχος δημοσιεύτηκε λανθασμένα), Πεταχτὴ Πεταλούδα, Πύργος Δόξης καὶ Ψαρρὰς Στεριανός.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

1035. (64—55) Μπαίνοντας καὶ γὼ στὴν κίνηση ἂν καὶ ἀργὰ χαιρετῶ ἅπαντας τοὺς πεννομαχους ἐχθροὺς καὶ μὴ καὶ ὑπόσχομαι δρᾶσιν.
ΨΑΡΑΣ ΣΤΕΡΙΑΝΟΣ

1036. Πρωτομπαίνοντας στὴν στήλη χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες Ἥρωα τῆς Σελήνης σὲ γνωρίζω.
Γλάρος τοῦ Ἰονίου

1037. (64—51) Παλιούρας, Λαγγούρας καὶ λοιποὶ — ὁ Ζάχος τὸ ξεφτέρι — συνενοήθησαν νὰ πιάσουνε — τὸ Ἄγριο - περιστέρι.
Ἄγριο - Περιστέρι

1038. Πελαργῷ ἔοικας ὢ Τσιάρα Κωνσταντῆ.
Ἀγριοπερίστερο

1039. (64—52) Τσούπ!! Νᾶμαι λοιπὸν μετὰ τόσο καιρὸ ἀπουσίας. Πολλὲς ἀπασχολήσεις μὲ τράβηξαν ἀπ' τὶς ἀγαπημενες μου πεννομαχίες. Νίκο Σαλονικιὲ σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν περιφανὴ νίκη σου. Χαιρετῶ τὴν Ντολορές, Τσιγγανοπούλα, τὸν Βαρῶνο Χ. καὶ τὸν Μαῦρο Πειρατὴ. Προκομμένε Τεμπέλη ποῦ τὶς βρίσκεις τόσες σάχλες;
Γουλιέλμος Τέλλος

1040. (64—53) Λ. Ντὰ Βίντσι ἀφοῦ εἶσαι ἀθῶος συγγνώμην.
Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν

1041. Ἂν πᾶτε ἔτσι ἐσεῖς οἱ ὑπουργοὶ τότε ἐμεῖς... Γειά σου, καὶ ἐσένα Πινόκιο, Γειά.
Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν

1042. (64—56) Καθὼς πρωτομπαίνω στὴν κίνηση στέλνω ἕναν χαιρετισμὸ σὲ ὅλους - ες.
Μικρὴ Ἀναπλιωτοπούλα

1043. Δάφνη τοῦ Εὐρώτα γειά σου, μὲ γνωρίζεις. Εἶμαι παρέα τοῦ Η. Χ. Ἂν θέλης ἀλληλογραφοῦμε ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τοῦ περιοδικοῦ, ἀπάντησε.
Μικρὴ Ἀναπλιωτοπούλα

1044. (64—66) Ἀρχαῖε (960): Ἔχω ἐμπιστοσύνη στὴν εὐσυνειδησία τῶν ἀνθρώπων Ντὰ Βίντσι: Ὑπερέχει τὸ Μακεδονικὸ πνεῦμα καὶ εἶμαι ὑπερήφανη γι' αὐτό. Συμφωνεῖτε Μακεδόνες; Φλοῖσβε τοῦ Εὐρώτα: 869. Θὰ μ' εὕρισκες ἀντιμέτωπη στὸ διάβημά σου, καθ' ὅτι εἶναι τὰ ἀγαπημενα μου βιβλία. Σ.Φ. Ὁμαδάρχην Π. Βερροίας: Γιατὶ ἀργοπορεῖς; Ἀντιχαιρετῶ Ἐδεσσαίικα τοὺς Ρὶν-τὶν-τὶν καὶ Μυστηριώδη Ἄγνωστη. (μπορεῖ) Μπεμπέ, Ἔλα. Θὰ συναντηθοῦμε τὸ καλοκαῖρι στὴ Χαλκίδα ἢ στὴν Ἀλεξανδρούπολη. Προτιμῶ Ἀλεξανδρούπολη γιατὶ... Τί γίνεται ὁ Κοζᾶκος τὸν θυμᾶσαι;
«Ἐδεσσαιοπούλα ἡ ἐπαρχιώτισσα»

1045. (64—77) Θρακιώτη, Ψὺν τῆς Δρυός, τί θὰ λέγατε γιὰ δυὸ λογάκια;
ΦΑΝΤΟΜΑΣ

1046. Κοκοβιὲ βάλε ἕνα τσιγαρόχαρτο γιὰ νὰ ψηλώσης. Ἴκαρε, πρόσεξε, γιατὶ θὰ πέσῃς στὰ δίχτυα τοῦ...
ΦΑΝΤΟΜΑΣ

1047. (Χ.Χ.) Ἀνακοίνωση τοῦ Ν. ΑΥΓΙΝΟΥ: Ὅσοι μὲ φοβερίζουνε, — πὼς θὰ μ' ἀποκαλύψουν — δὲν θὰ μπορέσουνε γιατί, — ἐμπρός μου θὰ ὑποκύψουν!... — Ἐγὼ νὰ ξέρετε, παιδιά, — ὅλους τοὺς σατυρίζω, — ὅμως δὲν θέλω νὰ εἰποῦν, -- πὼς τοὺς... κακοκαρδίζω!!
Ν. Αὐγινὸς

1048. Ἐπιφυλάσσομαι, παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Αὐγινὲ ἀντιχαιρετίσματα στὴ Μ. Ἄγνωστη.
Ν. Αὐγινὸς

1049. Σᾶς εἶναι δεκτὸς ἕνας μου καρδιόβγαλτος χαιρετισμός, φίλοι μου: Δροσοπηγή, Ἄλκη Ροδόπουλε, Φάρε Ἀρετῆς, Τώνη Γιούλη, Κεφαλονήτικο Διαβολάκι, Ν. Σαλονικιέ, Γιὲ τῆς Λέσβου, Μίμη Ἀμάραντε καὶ Μέλισσα;...
Ν. Αὐγινὸς

1050. (64—79) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους.
Πυρσὸς τῆς Δόξης

1051. Νίκο Σαλονικιὲ παρακολουθῶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν κίνησή σου. Πάντως ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμὴ θὰ μὲ ἔχης ἀντίπαλο.
Πυρσὸς τῆς Δόξης

1052. Λεβέντες πεννομάχοι, ζητῶ τὴν συμμαχία καὶ τὴν συνεργασία σας γιὰ νὰ ὀργανώσουμε τὴν ἀντιπολίτευση εἰς τὴν κυβέρνηση τοῦ Νίκου Σαλονικιοῦ. Καὶ νὰ εἶσθε σίγουροι πὼς θὰ τὴν ρίξουμε.
Πυρσὸς τῆς Δόξης

1053. Νίκο Σαλονικιὲς γιατὶ δὲν γίνονται οἱ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς τῆς παιδοπόλεως Ἅγ. Δημήτριος. Μηπως ὀφείλεται αὐτὸ εἰς τὴν σκεβρωμενη τὴν κιθάρα σου ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ δώση τονο στὴν χορωδία.
Πυρσὸς τῆς Δόξης

1054. (64—82) Ὕστερα ἀπὸ μεγάλη ἀπουσια ξανάρχομαι στὴν παιδομαζεύτρα κινησή μας. Βλεποντας τις σαχλαμαροκουταμαρες των Ευζωνοπουλοσαλονικιων, Ντολοροτεμπεληδων και Σια, και θελοντας να παρουν τελος ολ αυτα, ΙΔΡΥΣΑ την «ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ». Πρωθυπουργο μου βαζω τὸν Λ. Ντὰ Βιντσι. Προσκαλω να προσχωρησουν στην Αὐτοκρατορια ολα τα μελη τοῦ ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΕΛΙΚΩΝ» που ορουν στὴν πενομαχόστηλη.
Ἀετιδεὺς
Αὐτοκράτωρ τῆς Πλάκας.

1055. Δ. τοῦ Εὐρώτα, ἡ (ἂν θές) Δ. τῆς Νεολαίας, σπαρταλιά εισαι, η σπαρτιατισα; Τσιγγανοπουλα, καλύτερα στον ηλιο γιὰ νὰ ζεσταθητε λιγο, γιατι παρακρυωσατε (900) περισσοτερο απ ολους ἐσύ· (γραψε μου κανενα γραμμα μεσω περιοδικου, γιατι αισθανομαι φοβερη ζεστη. Ηλια Σταφυλιοη, εὐτυχως πούχουμε καποιους σαν και σενα και μαθαινουμε την Αθλητικη κινηση σταματα λιγο ομως, γιατι εισαι (σαν την Γλυκεια Σπανιολα) νερόβραστος.
Ἀετιδεὺς
Πρώην Τάκης Ἀχαιός, Κ. Λαμπρός, Χ. Σπουργιτάκι

1056. Ἐδεσσαιοπούλα ἐσὺ ποτὲ δὲν μᾶς ἔδειξες πιστοποιητικὸ (787). Τὸ Δελτίο ειδησεων τῆς Αυτοκρατορίας ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ὁ Βουλγαροκτονος μετετραπη σε μυιοκτονον και ἄρχισε τὰς σχετικας ἐργασίας λογῳ ἐλειψεως ἐντομοκτόνου στὸ χωριο του. Ὁ Π. Τεμπελης κατέστησε γνωστὸν οτι γιὰ χαιρετοῦρα δεχεται μονον ἕνα χασμουρητό. Ὅταν εὑρέθη ὁμως μεταξὺ τοῦ Ρὶν - τιν - τὶν καὶ τοῦ Αἰόλου, ἐπούντιασε, διότι ἐσχηματίσθη ρεῦμα ἀπὸ τὰ στόματα τῶν δύο χαιρετούντων (παρακαλοῦνται οἱ δύο «σπηλαιοῦχοι» νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Πενομαχοστηλης, καὶ νὰ ἀρχίσουν νὰ χασμουριοῦνται δια να φερουν λίγη δροσιὰ στοὺς ταλαίπωρους πεννομάχους). Σήμερον τὴν πρωιαν ἀπεπειραθη νὰ δραπετεύσῃ ἀπὸ τὸ δρομοκαιτειον τὸ γνωστὸ ντουέτο Μ. Αγνωστη — Μ. Πειρατής, ἐπίσης διεφυγε τὴν σύλληφη ὑπὸ τοῦ μπογια, ὁ διαπρεπὴς «ὑπερκυων» Σιμούν.

ΣΗΜ. Ὅποιοι θελουν την συμμαχία τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς «Πλάκας» ἢ προσχωρηση ἂς τὸ δηλώσουν πεννομαχικῶς. Προηγουμενως, ἂς φροντίζουν νὰ γίνωνται μέλη τοῦ ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΕΛΙΚΩΝ».
Πρόεδρος ΕΛΙΚΩΝΟΣ Ν. Ἰωνίας
Ἀετιδεὺς

1057. (63—63) Σ' ὅλους τοὺς πεννομάχους εὔχομαι νὰ περάσουν ἕνα καλὸ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ.
Θεττάλιος
Θεσσαλὸς

1058. (65—64) Στοὺς φίλους - ες, Τσιγγανοπούλα, Πάνθηρα, Τροβαδοῦρο, Θρακιώτη, Ξαθομίκυ, Θανάση Μπέμπη, Σαλονικιο, Ἄξιο, Κωστὴ Δειλινὸ καὶ Ψὺν Δρυὸς ἕνα θερμὸ «γειὰ χαρά».
«Μυστηριώδης Ἄγνωστη»

1059. Γαλάζια Τολύπα, Θᾶνε Ἀθάνατε, Βουλγαροκτόνε, Ἄτυχη Χαβανέζα, Αἴολε, Δάφνη (ὁλάνθιστη) καλῶς ἦλθες Ἥρωα Θρῦλλε, Τρίπλεξ Ἀόρατε καὶ Γλάρε Παγασητικοῦ τί θὰ λέγατε γιὰ μιὰ εὐχάριστη (φιλικὴ) ἀλληλογραφία; Γράψτε στὴν (189) ἢ μέσῳ Περιοδικοῦ.
(Μυστηριώδης Ἄγνωστη)

1060. Ἄγνωστη ἑλληνίδα ἀντιχαιρετῶ θερμά. Τὸ ἔχω σὰν ἀρχὴ νὰ μὴν πρωτογράφω γράψε πρώτη. Χαιρετῶ τοὺς καινούργιους Μαρὶ Ντυρὰν Καμπαλλέρο, Ἴκαρο, Μίμη Ἀμάραντο. Λεονάρδο (884) δέχομαι.
(Μυστηριώδης Ἄγνωστη)

1061. (65—5) Γειά σου Ὑπεραγάρι. Μὴν τὸ πειράζεις τὸ παιδὶ Τσιγγανοπούλα (900). Αλητάκι τῆς Βαλτιμόρης στρίβε ἄλα Γαλλικά! — Χαιρετῶ Καμπαλέρο Μαρὶ Ντυράν. — Ἀντιχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα ὄχι καὶ πεταχτούλης. — Δέχομαι φίλε Μίλτον Ντρέικ γράψε. — Ἀντιχαιρετῶ τὸν Ἴκαρο καὶ χαιρετῶ Σαλονικιὰ Μ. Ἄγνωστη Σιμούν.
Τροβαδοῦρος

1062. (65—66) Μετὰ ἀπὸ τόσον καιρὸ ἔρχομαι πάλι στὴν ὡραία μας στήλη. Γειά σας πεννομάχοι!...
Μικρὴ Πριγκήπισσα

1063. Τώρα ἔρχομαι ν' ἀποκαλύψω. Μπάρμπα — Μέτων — Σκαφίδα Πόπη.
Μικρὴ Πριγκήπισσα

1064. Τώρα ἔρχομαι ν' ἀποκαλύψω. Μπάρμπα — Μέτων = Σκαφίλα Πόπη.
Μικρὴ Πριγκήπισσα

1065. Μαρὶ Ντυρὰν σὲ γνωρίζω πρόσεξε γιατί... Ἄγριο περιστέρι πρόσεξε μὴν τὴν πάθης γιατὶ σὲ ξέρω πολὺ καλά.
Μικρὴ Πρικήπισσα

1066. (64—86) Σοῦ εὔχομαι καλὸ ταξίδι (913) Π. Τεμπέλη.
(Γενναῖο Κρητικόπουλο)

ΑΠΟ ΤΑ ʼΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΝΕΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΣΤΟ ΠΕΚΛΑΡΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Στὸ Πεκλάρι, τὸ ὄμορφο χωριὸ τῆς Κόνιτσας ἄνοιξε στὶς 19 Μαΐου τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Τὸ χωριὸ βρίσκεται σὲ μιὰ γραφικὴ τοποθεσία, ποὺ νομίζει κανεὶς πὼς ἡ φύση τὴν προίκισε μὲ μύριες ὀμορφιές.

Τὸ Σπίτι, ἕνα ὁλόλευκο οἴκημα, βρίσκεται στὸ κέντρον τοῦ χωριοῦ, μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Σχολείου, τὰ δυὸ μεγάλα δένδρα σκεπάζουν μὲ τὴν σκιά τους τὴν αὐλή του.

Στὶς 14 Ἰουνίου ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «σπιτιοῦ». Ἀπὸ τὴν παραμονὴ ἦρθε ὁ Διοικητὴς τῆς Μονάδος ὁ ἰατρὸς καὶ τὸ τεχνικὸ προσωπικὸ (Μοδίστρα, ὑποδηματοποιὸς καὶ ξυλουργός).

Ἡ Ἀρχηγὸς μὲ τὶς ἐξωσχολικὲς κοπέλες καὶ τὰ Παιδιὰ τοῦ Σχολείου ἑτοίμασαν καὶ τακτοποίησαν ἀπὸ τὶς προηγούμενες μέρες ὄμορφα τὸ Σπίτι.

Τὸ πρωῒ τῆς Κυριακῆς πήγαμε ὅλοι στὴν ἐκκλησία καὶ μετὰ ἔγινε ὁ ἁγιασμός.

Ὁ κόσμος παρηκολούθησε τόσο τὸν ἁγιασμὸ ὅσο καὶ τὴν ὑπόλοιπη τελετὴ μὲ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸ ὁ Διοικητὴς παρέδωσε στὰ ἐξωσχολικὰ ἀγόρια, τὴ Σημαία μας, λέγοντας λίγα ἀλλὰ γεμᾶτα νόημα λόγια ποὺ πλημμυρίζουν τὴν ψυχὴ κάθε Ἕλληνος καὶ Ἑλληνίδος τὰ πιὸ ἁγνὰ αἰσθήματα ἀλληλεγγύης καὶ φιλοπατρίας καὶ θέριευαν μέσα μας τὴν πίστη γιὰ τὰ ὑψηλότερα ἰδανικὰ τῆς φυλῆς μας. Ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος, κατὰ τὴν ἔπαρση, ἀντηχοῦσε σ' ὁλόκληρο τὸ χωριό. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Διοικητὴς τῆς Μονάδος Κος Νικόλαος Παπάζογλου μίλησε στοὺς παρακολουθοῦντας τὴν τελετὴ γιὰ τὸν σκοπὸ τοῦ Σπιτιοῦ. Ἔπειτα μίλησε ἡ Ἀρχηγός.

Τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου τραγούδησαν καὶ ἀπήγγειλαν ποιήματα καὶ ἐνῶ οἱ ἐξωσχολικὲς κοπέλες κερνοῦσαν τὸν κόσμο, τὰ μικρότερα παιδιὰ εἶχαν στήσει κιόλας τὸ χορό. Χόρεψαν καὶ οἱ μεγάλοι μέχρι τὸ μεσημέρι καὶ ἔτσι πανηγυρίσαμε τὴν ἔναρξη τῆς λειτουργίας τοῦ Σπιτιοῦ μας ὅλοι μὲ ἐνθουσιασμό.

Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ πιστεύουμε πὼς τὸ Σπίτι μας θὰ προοδεύσῃ καὶ θὰ φθάσῃ σὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

.Ὁλόκληρο τὸ Πεκλάρι στέλνει πρὸς τὴ Βασίλισσά μας ἕνα μεγάλο «εὐχαριστῶ» καὶ μετὰ τὴν ὑπόσχεσί του ὅτι θὰ τιμήσῃ καὶ θὰ ἀξιοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἱδρύματος ποὺ ἵδρυσε στὸ κέντρο του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΓΡΑ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΙΓΚΑ.

Γιὰ πρώτη φορὰ στὸ μικρὸ χωριὸ Καρυδιὰ (Ἐδέσσης) ἔγινε μὲ τόση μεγαλοπρέπεια τὸ ἐτήσιο Μνημόσυνο τοῦ Καπετὰν Ἄγρα καὶ Ἀντωνίου Μίγκα, ποὺ κρεμάσθηκαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων Κομητατζήδων στὶς 7 Ἰουνίου 1907.

Κυριακή. Μετὰ τὸν Ἐκκλησιασμὸ ἔγινε τὸ Μνημόσυνο τῶν δύο Ἡρώων στὸν τόπο ὅπου ἐκρεμάσθηκαν δηλ. σ' ἕνα δένδρο καρυδιᾶς, ξεραμένο πιὰ ἀπὸ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων καὶ ποὺ τοῦ ἔχουν ἀπομείνει ὀλιγοστὰ ξώκλαδα, περιτοιχισμένο μὲ κάγκελα καὶ γεμᾶτο λουλούδια ποὺ περιποιοῦνται τὰ κορίτσια τοῦ Σπιτιοῦ.

Ἔγινε ἡ κατάθεσις τῶν Στεφάνων. Κατέθεσαν Στέφανα: Ἡ Κοινότης Καρυδιᾶς ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Τ.Ε.Α. τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ καὶ τὰ Σχολεῖα Καρυδιᾶς, Νισίου, Κερασιᾶς καὶ Ἄγρα. Ἀπὸ τὸ Μνημεῖο οἱ προσκυνηταὶ μετέβησαν στὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ ὅπου ἔγινε μιὰ μικρὴ γιορτοῦλα μὲ σκέτς, ἀπαγγελίες τραγούδια, καὶ σύντομη ὁμιλία ἀπὸ μιὰ μικροῦλα τοῦ Σπιτιοῦ. Ἡ γιορτὴ ἐστέφθη ἀπὸ ἐπιτυχία. Ἀκολούθησε χορὸς στὸ προαύλιο τοῦ Σπιτιοῦ. Τὸ ὡραιότερο θέαμα παρουσίασαν ἡ Ἀρχηγὸς καὶ οἱ κοπέλλες τοῦ Σπιτιοῦ ποὺ ντυμένες μὲ τὶς πολύχρωμες τοπικὲς ἐνδυμασίες χορεύουν τοὺς ἑλληνικοὺς καὶ ντόπιους χορούς. Παρέστησαν οἱ Πολιτικὲς Στρατιωτικὲς καὶ Ἀστυνομικὲς Ἀρχὲς τῆς Ἐδέσσης ἡ Ἀστυνομία Ἄγρα καὶ πλῆθος κόσμου. Ἀξίζουν τὰ θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὰς Ἀρχὰς τοῦ χωριοῦ καὶ εἰς τὴν δραστήριαν Ἀρχηγὸν Δα Ξ. Σωφρονίδου.
Ἐδεσσαιοπούλα

1067. Βλέπω ὅτι εἶσαι σπουδαῖο σκῆκερς καὶ σὲ συγχαίρω Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ (965).
(Κρητικόπουλο ὡραῖο)

1068. (64—87) Ἀγαπητοὶ πεννομάχοι ξαναγυρίζω. Προσχωρῶ στὸν σύλλογο ΕΛΙΚΩΝΑ. Περιμένω πληροφορίες — καταστατικόν. Μπούλη — Θρακιώτη — Ἔλατε, Γειά. Ρὲ παιδιὰ ὁ Ποκοπίκο τρελλάθηκε. Τρέξατε! τρέξατε!
Μίμης Παπαρούνας
(,Ἰούλιος Καῖσαρ)

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Μ	Α							
2		Μ	Α						
3			Μ	Α					
4				Μ	Α				
5					Μ	Α			
6						Μ	Α		
7							Μ	Α	
8								Μ	Α

1) Γνωστὸς Ἕλλην ποιητής.
2) Ρουχισμός.
3) Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος.
4) Ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν ἐξέλιξιν.
5) Οἱ καλλίτεροι μᾶς ἔρχονται ἀπ' τὴν Αἴγυπτο.
6) Ἑνώνουν καρδιές.
7) Ἀναπόσπαστος ἀπὸ τὴν Πρωτοχρονιά.
8) Τὸ ἀκοῦμε ὅταν τρέχει τὸ νερὸ τῆς πηγῆς.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσὰ

2) ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΟΛΕΙΣ

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ παρακάτω συλλαβὲς ὥστε νὰ σχηματισθοῦν δέκα πόλεις τῆς Ἑλλάδος:

ΒΟ — ΡΙ — ΧΑ — ΑΡ — ΖΑ — ΛΑ — ΚΟ — ΠΥΡ — ΚΟ — ΞΑΝ — ΝΙΑ — ΜΟ — ΚΑ — ΘΗ — ΠΑ — ΤΙ — ΝΑ — ΤΡΑ — ΓΟΣ — ΦΛΩ — ΜΑΙ — ΝΗ — ΤΑ — ΝΗ — ΛΟΣ.

Γ. Δερβίσης

3) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν 10 λέξεις τῆς παρακάτω σημασίας. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τότε τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε σχηματίζουν σύνθημα τῶν Βυζαντινῶν.

1) — . — — . — . .
2) . — . . — . —
3) — . — — . — — — .
4) . — . . — — . —
5) . — . — . —
6) . — — . . —
7) . . — . — — .
8) — . — . . — . — . —
9) . . . — — . .
10) — — . — . — . —

1) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
2) Βυζαντινὸς αὐτοκράτωρ.
3) Πόλη τῆς Ρουμανίας.
4) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος.
5) Αἴσθηση.
6) Ὀροσειρὰ τῆς Ἀμερικῆς.
7) Μιὰ ἀπ' τὶς Μοῦσες.
8) Μιὰ μεγάλη ἐφεύρεση τῶν τελευταίων ἐτῶν.
9) Χερσόνησος τῆς Μ. Βρεττανίας.
10) Ἑλληνικὸ βουνό.

Κλ. Μαρκούσης, Ληξούρι Κεφαλληνίας

4) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 9 κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια νὰ δίνουν ἄθροισμα 15.

5) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ποιὸς ἀριθμὸς πολλαπλασιαζόμενος ἐπὶ 7 δίνει ἄθροισμα 6;

Θ. Τσακίρης

6) ΡΟΜΒΟΣ

        *
    *   *   *
*   *   *   *   *
    *   *   *
        *

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Σύμφωνον. 2) Σύνδεσμος. 3) Ὁ ὁδηγὸς τῶν ναυτικῶν. 4) Λουλοῦδι. 5) Σύμφωνον.

Γ. Α. Κ.

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Εἶμ' ἑλληνικὸ νησὶ
ὅμως δίχως κεφαλὴ
καὶ μὲ τόνου ἀλλαγὴ
μὲ πατοῦνε καὶ περνοῦνε
ζῶα, ἄνθρωποι, τροχοί.

Ν. Σκλαβενίτης, Λευκὰς

8) ΤΡΙΑΙΝΑ

*   *   *
*   *   *
*   *   *
*   *   *   *   *
        *
        *
        *

Κάθετα (ἀριστερά): Ἐπικίνδυνο ἑρπετό. (Μέσον): Ἐδοξάσθη στὴ Πίνδο. (Δεξιά): Περιοχὴ τῆς Πελοποννήσου. Ὁριζόντια: Ἀπαραίτητη γιὰ τὰ πρόβατα.

Δ. Σιακαβάρας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 86

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2		■		■						■		■	
3						■		■					
4		■		■						■		■	
5					■		■		■				
6			■								■		
7	■				■		■		■				■
8			■								■		
9					■		■		■				
10		■		■						■		■	
11						■		■					
12		■		■						■		■	
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Μιὰ ἱστορικὴ πρωτεύουσα.— Εἶναι εὐχάριστο τώρα τὸ καλοκαῖρι. 2) Εἶναι ἡ Κέρκυρα. 3) Ἀρχαῖο καὶ σύγχρονο ἑλληνικὸ ἀνδρικὸ ὄνομα. — Κατορθώνουν τὰ πάντα (οὐδ.). 4) Εὐνοϊκή. 5) Μικρογραφία ποταμοῦ.— Δηλοῖ ἀόριστα ἕνα πρᾶγμα. 6) Δυὸ ὅμοια φωνήεντα.— Τοπικὸ ἐπίρρημα.— Τὰ ἴδια προηγούμενα φωνήεντα. 7) Ἀρχηγὸς ἑλληνικῆς φυλῆς.— Λουλοῦδι. 8) Ὑποθετικόν.— Κινητὸν τέτοιο ὑπάρχει στὰ ὀπισθογεμῆ τυφέκια.—Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 9) Ἕνα ὡραῖο πτερωτό.—Ὁλόκληρο. 10) Ἀστειότης εἰς βάρος ἀφελῶν. 11) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸν ὄνομα.— Οἱ πλούσιοι ἔχουν πολλές. 12) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 13) Πραγματικός, γνήσιος.— Θαλάσσιος θεὸς τῆς ἀρχαίας μυθολογίας.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πρωτεύουσα φιλικοῦ Κράτους.—Ἐξασθένησις, χαλάρωσις. 2) Θηρίο. 3) Περιοχὴ τῆς Β. Δ. Πελοποννήσου.— Διδάσκεται στὸ σχολεῖο. 4) Δὲν εἶναι δικός μας. 5) Συνηθισμένο γυναικεῖο ὄνομα.— Καὶ ἄλλο γυναικεῖο ὄνομα κάπως ἀσυνήθιστο. 6) 18.—Ὁ Ἡρόδοτος θεωρεῖται πατέρας της. — Μόριον. 7) Κτητικὴ ἀντωνυμία.—Ἕνας κεντρικὸς κινηματογράφος τῶν Ἀθηνῶν. 8) Ἄρθρον.—Ἡ ζέστη δὲν λείπει ἀπ' αὐτόν.—Ἔχει ὑπόστασιν. 9) Ἡ μεγαλυτέρα τῶν Ἠπείρων.—Ὑπάρχει σ' αὐτὰ ἄφθονη πρασινάδα. 10) Καινούργια. 11) Μέρος τοῦ πλοίου.— Εἶδος πατώματος. 12) Πόλις τῆς Αἰγύπτου. 13) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.—Ἀκανόνιστος, ἀνώμαλος.

ΛΥΣΕΙΣ 85ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Ὅ—μηρος, 2) Λ—αμία, 3) Ὕ—δρα, 4) Μ—όσχα, 5) Π—άτραι, 6) Ἰ—σπανία, 7) Ἄ—νδρος, 8) Κ—ρυστάλλης, 9) Ὄ—σσα, 10) Σ—ωκράτης = ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

2) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

5	7	3	4	7	4	6	2	5	= 43
6	5	4	6	7	6	2	5	2	= 43
5	3	5	6	3	4	5	4	8	= 43
7	6	3	5	4	5	7	3	3	= 43
3	6	6	4	5	6	4	7	2	= 43
8	3	4	5	6	5	3	1	8	= 43
1	6	5	7	8	3	5	7	1	= 43
3	5	6	3	2	3	7	5	9	= 43
5	2	7	3	1	7	4	9	5	= 43
=	=	=	=	=	=	=	=	=	
43	43	43	43	43	43	43	43	43	

3) ΓΩΝΙΑ

1) ΠΥΛΟΣ, 2) ΗΛΙΑΣ, 3) ΔΡΑΜΑ 4) ΑΣΣΑΜ, 5) ΚΙΜΩΝ, 6) ΣΑΡΡΑ, 7) ΣΥΡΙΑ. Οἱ σταυροί: ΠΑΛΑΜΑΣ.

4) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΑΝ — ΟΡΜΟΣ = ΠΑΝΟΡΜΟΣ.

5) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

2	5	3	4	= 14
4	3	5	2	= 14
5	2	4	3	= 14
3	4	2	5	= 14
14	14	14	14	

6) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΜΑΚΕΔΩΝ, 2) ΑΜΑΛΙΑΣ, 3) ΚΑΜΑΤΟΣ, 4) ΑΛΑΜΑΝΑ, 5) ΠΑΛΑΜΑΣ, 6) ΡΑΠΙΣΜΑ.

7) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ λυχνάρι μὲ τὸ φυτίλι.

8) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Π—ολωνία, 2) Ὄ—λγα, 3) Λ—έσβος, 4) Ἕ—λλη, 5) Μ—ασσαλία, 6) Ἥ—ρως, 7) Σ—ῆμα = ΠΟΛΕΜΗΣ.

9) Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας Παπαδοπούλου ἦσαν 10. 2 οἱ γονεῖς, 7 τὰ κορίτσια καὶ ἕνας ὁ ἀδελφὸς γιατὶ κάθε κορίτσι ἔχει τὸν ἴδιον ἀδελφό.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 85

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΕΡΙ — ΑΡΟΝ, 3) ΠΑΠΑΣ, 2) ΤΑΠΑ — ΙΚΑΝΟΣ, 4) ΕΠΙ — ΑΡΙΣΙ — ΑΤΙ, 5) ΡΑΣΑ — ΑΠΟΝΑΣΑ — ΠΙΑ 7) — ΟΤΑΝ, 6) ΙΝΑ — ΣΟΛ. 9) ΑΠΟΛΛΩΝ, 8) ΙΣΟ — ΣΥΚΑ, 10) ΑΠΑΚΑ — ΠΩΛ — ΝΥΝ, 11) ΣΟΡΑ — ΟΙΝΟΣ — ΣΥΝΑΜΑ, 12) ΝΟΤΑ—ΝΑΤΑ — ΚΥΜΑ, 13) ΣΙΝΑ — ΚΑΝΑ.

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Απορρίπτεται....

